

RENUKA
Book Binding Works
S R T 22 Jawaharnagar
Opp Citizen Press
R T C Cross Roads
Hyderabad - 20 (A P)
Ph 7200607

A-000364

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

Oral Answers to Questions.

Short Notice Questions and Answers.

Written Answers to Questions.

Matters Under Rule 329 :

re : Deteriorating the Law and Order Situation in Tungaturthi Taluk, Nalgonda District.

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of Police in Amaravathi Guest House, Guntur District.

re : Police Firing in Hyderabad City.

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh
at Legislative Assembly Press, Hyderabad.

1986

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : .. Sri T. Satyanarayana.

Deputy Speaker : ... Sri A. Bheém Reddy.

Panel of Chairmen : .. 1. Sri N. Venkataratnam.
2. Sri V. Nageswara Rao.
3. Sri E. Vasudeva Rao.
4. Kum. T. Venkataratnam.
5. Sri D. K. Samarasimha Reddy.
6. Sri P. Ramachandra Reddy.

Secretary : .. Sri E. Sadasiva Reddy.

Deputy Secretaries : .. 1. Sri M. Viswanadham.
2. Sri A.V.G. Krishna Murthy.

Assistant Secretaries : .. 1. Sri N. Pattabhirama Rao.
2. Sri C. Venkatesam.
3. Sri P. Satyanarayana Sastry.
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma.
5. Sri K.V.N. Appa Rao.
6. Sri V. V. Subrahmanyam.
7. Sri V.V. Bhaskara Rao.

Chief Reporter : .. Smt. M.V.S. Jayalakshmi.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twenty fourth Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly-

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 12th September, 1983

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

LIFT IRRIGATION SCHEMES OF NAGARJUNASAGAR CANAL IN
VEMSUR OF SATTUPALLI TQ.

221—

* 1753 Q.—Sri Jalagam Prasada Rao (Sattupalli):—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether it is a fact that foundation stone was laid in the year 1975-76 for the lift irrigation schemes of Nagarjunasagar Canal in Vemsur of Sattupalli taluk, Khammam District; the reasons for not taking up the said schemes so far;

(b) whether there is any proposal to restart the scheme shortly; and

(c) if so, when the work will be taken up again?

నిర్మాణాల కాళి మాంత్రి (శ్రీ) నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి):—

(ఎ) లేదండి, పూర్వపు ముఖ్యమంత్రిగారు వార్తవంగా 12-1-1978న శంకు స్థాపన చేశారు.

ఈ పథకాన్ని ఏ.పి. ఎస్.ఐ.డి.సి. తిరిగి రూపొందించింది. దీని ప్రకారం 65 చెరువులకు నీరు సరఫరా చేయవలసివుంటుంది. ఈ చెరువులను తమకు బదిలీచేయాలని ఆ సంస్థ కోరింది. అయితే, నీటి పరస్పర సహకారం వంటి న్యాయపరమైన విషయాలతో కూడుకొని వున్నందువల్ల చెరువులకు ఆ సంస్థకు బదిలీ చేయరాదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

(బి) & (సి) ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(1)

TAKING OVER OF ROADS CONNECTING TO HEADQUARTERS WITH
VILLAGES BY R&B.

222-

*418 (W)-Q-Sri M. Kasi Reddy (Kanigiri) :-Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that the roads connecting the taluk head quarters with the villages are in a deplorable condition;

(b) if so, whether there is any proposal to take those roads into the fold of R&B for maintenance; and

(c) if so, the roads to be newly handed over?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:— (ఎ) లేదండీ.

(బి) (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి (కనిగిరి) :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అమలు పరచే విధానాలు గ్రామ ప్రాంతాలకు కాని మారుమూల ప్రాంతాలకు కానీ విస్తరించాలంటే రోడ్లు చాలా ముఖ్యము. వాటి పరిస్థితి చాలా దుస్థితిగా ఉంది. ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— కనిగిరి నియోజక వర్గంలోని గొల్లపాలెం, వేముల పాలెం, దొనకొండ, కనిగిరి రెండు రోడ్లు ఆర్ అండ్ బి. కి చెందినవి. అవి బ్లాక్ ట్రావ్ చేసి బాగానే ఉన్నాయి. మిగిలినవి పంచాయత్ రాజ్ రోడ్లు. ఈ ప్రణాళికాంతం వరకూ పంచాయతీ నుంచి ఏ రోడ్లనూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోరాదని నిశ్చయించడం జరిగింది. ఇప్పటికీ 98,800 కి.మీ. నేషనల్ హైవే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయి. వీటి మెయిన్టెనెన్స్ చాలా కష్టంగా ఉంది. కనుక ఈ ప్రణాళికాంతం వరకూ పంచాయత్ రాజ్ నుంచి కానీ ఇతర స్థానిక సంస్థల నుంచి కానీ టేక్ ఓవర్ చేయరాదనే నిర్ణయం జరిగింది. ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు ఆ నియోజకవర్గంలో బాగానే ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎం. కాశిరెడ్డి :— స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన దగ్గర నుంచి కనిగిరి నియోజకవర్గంలో ఒక్క అంగుళం కూడా తారు రోడ్లు వేయలేదు. 950 కి.మీ మట్టి రోడ్లు ఉంది. ఈ పరిస్థితి ఇదే రకంగా ఉంటే, తాలూకాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమం సరిగ్గా జరగదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :— ఆర్.అండ్.బి.కి చెందిన రోడ్లు మాత్రం తారు వేసినవే. సభ్యులు తేప్పేరి పంచాయతీ కాకుండా చెందినవి. అవి ఆర్. అండ్ బి. తీసుకోరాదనే బ్యాన్ ఉంది. ఇప్పటికే 9,800 కి.మీ. క్రొత్తగా

తీసుకున్నారు. వాటిని స్టాండర్డుకు తీసుకురావడమే అర్థిక పరిమితి వల్ల కష్టంగా ఉంది. కనుక రెండు సంవత్సరాల వరకు ఆర్ అండ్ బి వారు తీసుకునే ప్రాస్థితి లేదు.

Construction of Ichampalli Project in Mahadevpur Tq.

223—

*1178 Q—Sri Sripada Rao (Manthani):—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to construct Ichampalli Project in Mahadevpur taluk, Karimnagar District;

(b) if so, whether survey has been taken up; and

(c) if not, the reasons therefor?

నిర్మాణాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి):—(ఎ) అవునంది.

(బి) సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు విమానం ద్వారా సర్వే పనులు జరుపుకున్నారు.

(సి) ఈ ప్రాజెక్టు ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:—అధ్యక్షా, మహారాష్ట్ర. మధ్య ప్రాజెక్ట్. అందరి ప్రాజెక్ట్ రాష్ట్రం 7-11-77న ఏదైనా సూక్ష్మప్రాయంగా అంగీకారం చేసుకున్నాయా? దానికి ప్రకారం సర్వేజరుగుతుందా? దానికి ఎమైనా సర్వే పార్టీని ఏర్పాచడానికి చర్యతీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—7-8-78 న మూడు రాష్ట్రాల ముఖ్య మంత్రులు కలిసి ఒక అంగీకారానికి వచ్చారు. సర్వే జరపాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పరిమిల్ సర్వేపూర్తి అయింది. మిగిలిన రెండు రాష్ట్రాలలోనూ దాదాపు పూర్తి కావచ్చింది. అది కూడా పూర్తి అయిన తరువాత మూడు రాష్ట్రాలకు కలిసి ఒక కంట్రాట్ బోర్డును ఏర్పాటుచేసి, కెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు పంపడం జరుగుతుంది. ఫీజిటిటీ రిపోర్టును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ లకు పంపడంకూడా జరిగింది.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు:—పరిమిల్ సర్వే జరిగిన తరువాత, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని మంత్రుల గ్రామం (మహాదేవపూర్ తాలూకా) మరియు ఎక్కువ గ్రామాలు మునిసిపాలిటీగా అయ్యాయి. అదిలాబాదులోని మహాదేవపూర్, చెన్నూరులో ఎన్నిగ్రామాలు సర్వే ప్రకారం మునిసిపాలిటీగా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—ఎన్ని గ్రామాలు అనేది జిల్లావారీగా వివరాలులేవు. కానీ 148 గ్రామాలు రిజిస్టర్ అవుతాయి. 2,500లకు ఎకరాలు మునిసిపాలిటీలు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (వలకపేట):—పరియత్ సర్వే కోసం వంప మన్నాగు. ప్రాజెక్టు ప్రిమిసరీ రిపోర్టు విషయంలో కానీ మిగతా విషయాలలో ఎస్టిమేట్స్ తయారు అయిన తర్వాత సర్వే చేపట్టడానికి ఆలస్యం ఎందుకు?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—ఆలస్యం ఏమీ లేదు. 80లోనే ఫీజిబిలిటీ రిపోర్టును మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ లకు స్క్రూటినికి పంపడం జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరియత్ సర్వే పూర్తి అయింది. మిగిలిన రెండు రాష్ట్రాలలో అడ్వాన్స్ స్టేజీలో ఉంది. పూర్తి కావస్తోంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:—సబ్ మెర్జి పరియాలకు పరియత్ సర్వే అన్నారు. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో ఉంది కాని కెనాల్స్ మిగతా ప్రాజెక్టు విషయంలో పరియత్ సర్వే గురించి వివరాలు ఇవ్వలేదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—లంతటికీ అన్వయమైంది

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—మూడు రాష్ట్రాల ప్రాధాన్యతతో కూడుకున్న బోర్డు నియామకం ఎప్పుడో 1979-80లోనే ఏర్పాటు చేయాలని, దాని హెడ్ క్వార్టర్స్ శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు అంటే కాకతీయ కెనాల్ కు సరిబంధించి, వరంగల్ లో గెస్ట్ హౌస్, ఆఫీసు బిల్డింగు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కనుక బోర్డును కూడా అక్కడే పెడితే కాగుంటుందనే అభిప్రాయానికి రావడం జరిగింది. ఈ రోజు వరకూ ఈ బోర్డు నియామకం ఎందుకు జరగలేదు? మూడు రాష్ట్రాలు కలిసి 2x5 మొత్తం రూ. 15 కోట్లు ఖర్చు చేసి సర్వే పని వెంటనే పూర్తి చేయాలని అనుకున్నాయి. అనుకుని కూడా 4 సంవత్సరాలు అయింది ఇంకా ఆలస్యానికి కారణమేమిటి?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—సెక్రటరీ స్థాయిలో 1980 మార్చి 6, 7 తేదీలలోనూ, 81 మేలోనూ సమావేశాలు జరిగాయి. 24-6-82న సూపరింతు డెంటు ఇంజనీరు స్థాయిలో సమావేశం జరిగింది. ఆ మధ్య మహారాష్ట్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు ప్రొడరాబాద్ వచ్చినప్పుడు చర్చించడం జరిగింది. మూడు రాష్ట్రాలు కలిసి టెంట్ లు బోర్డును వేయాలని, దానిని వరంగల్ లో పెట్టాలని కూడా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇది జరిగిన తరువాత మూడు రాష్ట్రాలు కలిసి డిలెయిట్ ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిపి, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కు పతిపాదనకు పంపాలి. ఇందుకు గాను రెండు రాష్ట్రాలతోనూ సంప్రదింపులు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—అప్పుడు అనుకున్న దానికి ఎందుకు ఆలస్యం జరిగింది? మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వలనా లేక మిగతా రాష్ట్రాల వలనా? ఎప్పుడో పూర్తి చేయవలసింది, 4 సంవత్సరాలు అయినా ఎందుకు చేయలేదు? ఎప్పటికీ పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—మూడు రాష్ట్రాలతో కూడుకున్న వ్యవహారం కనుక ఆలస్యం అయింది. మన రాష్ట్రం ఫీజిబిలిటీ రిపోర్టును కూడా పంపడం జరిగింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరియత్ సర్వే పూర్తి అయింది.

మధ్యవర్తి, మహారాష్ట్రలో పూర్తి కావస్తోంది. ఆ రెండు రాష్ట్రాలను కూడా సంబంధించి, వెంటనే టోటోలు బోర్డును ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సిద్ధారెడ్డి (మధిర):-మంత్రిగారు పరియల్ సర్వే అంటున్నారు. 8-40 a ఇది ఫీల్డ్ మెట్స్ కు సంబంధించింది. ఇది మూడు రాష్ట్రాలలో పవర్, ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు. మనకు కృష్ణాగా ఇరిగేషన్ కు సంబంధించినది. ఇరిగేషన్ కు సంబంధించినదానిలో కెనాల్ సిస్టమ్ క్వెస్టిన్ గేట్ చేయాలంటే లేట్ నెస్టు క్విడ్ లైన్స్ ప్రకారం నాలుగైదు సంవత్సరాలు పడుతుంది. దానికొకటి 85 కి.ఎమ్.సి. హెల్త్ వాడుకొట్టానికి అవకాశం వుంది. జమ్మకున్న ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం మూడు లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తామంటున్నారు. అదే గాకుండా పులిచింతల వద్ద కలవటానికి అవకాశం వుంది. కనుక పులిచింతల కాలవను సర్వే చేయాలి. దీనికి స్పెషల్ గా ఒక డిజిన్ వేసి ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి లెవలల ఎకరాలను మిగిలిన నీటిని పులిచింతలకు కలవటానికి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :-ఇది 060 మెగావాట్స్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేస్తుంది. దీనివల 250.8 మెగావాట్స్ మధ్యవర్తి, 281 మెగావాట్స్ మహారాష్ట్రకు, 178.2 మెగావాట్స్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు పవర్ వస్తుంది. ఇదిగాక లెవలల ఎకరాలకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు సాగుకు అవకాశం వుంది. ఆ లెవలల ఎకరాలను ఫారెస్టువారి క్లియరెన్స్ కావాలి. దాని సర్వే చేయించటానికి అవకాశం లేదు. మూడు లక్షల ఎకరాలకు 30 టి ఎమ్ సి. అవసరమవుతుంది. ఏవిధంగా డైవర్ట్ చేయాలనేది ఆలోచిస్తున్నాము.

Handing over of R.T.C. Buses to T.T.D. Management

224—

*900 Q.—Sarasri K. Nagarjuna Reddy (Cumbum), A.G.Krishna (Ibrahimpattanam) and M. Rama Chandra Reddy (Kamalapur) :— Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to hand over R.T.C. buses to T.T.D. Management; and

(b) if so, the reasons therefor ?

రవాణాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ):- (ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ :- అ జమ్మలను ఇంతకుముందు టి.టి.డి. వారు నడిపే వారా, కాదా ?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ (మైవరం) :- నడిపేవారు, 1975 లో ఆర్.టి.సి. తీసుకున్నది.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ :- ఏ కారణం వల్ల టి.టి.డి. వారు తీసుకున్నారు ?

(శ్రీ) ఎన్. సత్యనారాయణ :—దేవస్థానం వారు కంట్రాటు చేయలేమని అన్నారు. అప్పుడూ నష్టంలో నడిచింది, ఇప్పుడూ నష్టంలో నడుస్తున్నది. లాభాలు రావడం లేదు.

(శ్రీ) ఎ.జి. కృష్ణ :—ఇప్పుడు నష్టంలో నడుస్తున్నదా? పెనిసిఫిక్ గా చెప్పండి.

(శ్రీ) ఎన్. సత్యనారాయణ :—ఇప్పుడు కూడా నష్టంలోనే నడుస్తున్నది.

(శ్రీ) డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :—టి.టి.డి. కి స్వాధీనం చేసే ప్రతిపాదన లేదని మంత్రిగారు ఇప్పుడు చెప్పారు. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నికల సందర్భంగా తిరుపతి వెళ్ళినప్పుడు తిరిగి వాటిని టి.టి.డి. కి అప్పగిస్తామని అక్కడి ఉద్యోగులు వారికి రిప్రజెంటే చేసినప్పుడు హామీ ఇచ్చినట్లుగా ప్రతికలలో వచ్చింది. అది వాస్తవమా కాదా? అటువంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నదా?

(శ్రీ) ఎన్. సత్యనారాయణ :—ఈ మధ్య అక్కడి వర్కర్స్ నుండి, చిత్తూరు ఎమ్.ఎల్.ఎ. నుండి రిప్రజెంటేషన్ వచ్చింది. అది పరిశీలించడం జరిగింది. ఇప్పుడున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ అది మా వల్లకాదు, మేము తీసుకోము అని అన్నారు.

Payment of Huge Amount of Rent for Panchayat Raj

Chief Engineer's Office At Secunderabad

225—

*2121-(A) Q.—Sri A.J.V.B. Maheswara Rao (Allavaram):—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Panchayat Raj Chief Engineer's office which was previously located near the R.T.C.-X Roads paying a rent of 25 thousand rupees has been subsequently shifted to the 5th floor of the Chandralok Bhavan, Secunderabad having a rent of 50 thousand rupees per month;

(b) whether it is also fact that only half of the portion of the 5th floor was handed over to the Engineer's office and that the owner has not given possession of the remaining half of the building to the office; if so, the reasons for paying a monthly rent of 50 thousands in full; and

(c) the reason for shifting the Chief Engineer's office of Panchayat Raj from a building having a rent of 25 thousands to a building having 50 thousands rent?

పంచాయితీ రాజ్ కాంక్షా మండలి (శ్రీ కె. రామచంద్రారావు) :—

(ఎ) అవునండీ. ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్డు వద్దగల భవనానికి నెలకు అద్దె రూ. 15,100 లే కాని రూ. 25,000లు కాదు. వర్గిస్తుతం చంద్రలోక్ కాంప్లెక్సులో ఆక్రమించు కొన్న భవనానికి అద్దె నెలకు రూ. 20,460 లే కాని రూ. 50,000 లు కాదు.

(బి) చంద్రలోక్ కాంప్లెక్సులో అద్దెకు తీసుకున్న 21 వేల 300 చదరపు అడుగుల మొత్తం వైశాల్యంలో సిఫ్ ఇంజనీరు కార్యాలయానికి 9300 చదరపు అడుగులను మూలమే కేటాయించడమైంది. మిగిలి 12 వేల చదరపు అడుగులను పంచాయితీరాజ్ కమిషనరు కార్యాలయానికి కేటాయించడం జరిగింది. వారు దానిని ఆక్రమించు కొన్నారు.

(సి) ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్డు వద్దగల భవనం ఇరుకైన ప్రదేశంలో ఉండి వాహనాలను నిలువడానికి తగిన స్థలం లేదు. 174 మంది ఉద్యోగులున్న కార్యాలయానికి అది అనువైనదిగా కన్పించలేదు. పరిశ్రమ ప్రాంతం ఎప్పుడూ రణగొడ భవనంతో ఉండి కార్యాలయ పనికి అంతరాయం కలిగిస్తూ ఉండేది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి) :—సిఫ్ ఇంజనీర్ కార్యాలయానికి నెలకు 20 వేల రూపాయలకు అద్దెకు తీసుకోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? అంశకన్నా తక్కువ అద్దెకు ఎక్కడా దొరకలేదా? అందుకు చేసిన ప్రయత్నాలేమిటి?

ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్డు వద్దకు మార్చకముందు ఎక్కడ వుండేది? అప్పుడు లేని ఇబ్బంది ఇప్పుడు ఏమి వచ్చింది?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :—ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్స్ వద్ద ఉన్న భవనానికి అద్దె 15,100 రూపాయలు. అంతకు ముందు ఆ అఫీసు కాచిగూడాలో వుండేదనుకుంటాను. ఆ అఫీసులో 174 మంది ఉద్యోగులు వుండటం, వారి వాహనాలకు సరైన పనికి లేకపోవడంవల్ల చంద్రలోక్ కాంప్లెక్సుకు మార్చడం జరిగింది. అక్కడ కూడా స్కెవర్ ఫుట్ రెండు రూపాయల ఇరవై పైసల చొప్పున ఇతర కార్యాలయాలకు తీసుకుంటున్న మాదిరిగానే అద్దెకు తీసుకోవడం జరిగింది. ముందు పరిశ్రమ భవన్ లో దొరుకుతుండే మోసాని ప్రయత్నించడం జరిగింది. కాని అక్కడ దొరకనందువల్ల చంద్రలోక్ కాంప్లెక్స్ లో తీసుకోవడం జరిగింది. కాని అక్కడ దొరకనందువల్ల చంద్రలోక్ కాంప్లెక్స్ లో తీసుకోవడం జరిగింది. అక్కడ స్కెవర్ ఫుట్ రు. 2-2½ పైసల చొప్పున తీసుకోవడం జరిగింది. ప్రస్తుతం దాని అద్దె 20 వేల రూపాయల చిల్లర వుంది.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) :—ఈ కార్యాలయాల అద్దెల కోసం మనం కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చెడుతున్నాము. మొత్తం సి. ఇ. కార్యాలయాలు ఒకేచోట వుండేట్లుగా ఒక భవనం కడితే బాగుంటుంది. అటువంటి ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ కె. రామచంద్రారావు :—అది పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :—చార్ మిచార్ క్రాస్ రోడ్స్ కు మారే ముందే అక్కడ పార్కింగ్ కు అవకాశం వున్నదో లేదో పరిశీలించలేదా? అంతకుముందు ఎక్కడ వుండేది? అక్కడ నుండి మార్చడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—చార్మినార్ క్రాస్ రోడ్స్ కు 65.79 న మారింది. అంతకుముందు కాచిగూడలో వుండేదనుకుంటారు. 1-8-82 కు సికింద్రాబాదులోని చంద్రోక్ కాంప్లెక్స్ కు మారింది. చార్మినార్ క్రాస్ రోడ్స్ వద్ద వున్న అఫీసు 174 మంది ఉద్యోగులకు వెహికల్స్ కు చాలటం లేదని సికింద్రాబాదుకు మార్చడం జరిగింది

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు (సికింద్రాబాద్) :—25 వేల రూపాయల రెంట్ అన్నారు, అది రెంట్ కంట్రీలో లిమిట్ కంటే ఎక్కువ వున్నదా? గత ప్రభుత్వ కాలంలో ఫ్రాంట్ జరిగినట్లు అనిపిస్తున్నది. రెంట్ కంట్రీలో రూల్స్ ప్రకారం లీజ్ ఎగ్రిమెంటు చేసుకోవడం జరిగిందా? రెంట్ కంట్రీలో లిమిట్ కంటే ఎక్కువ ఫీజ్ చేసి వుంటే దానికి బాధ్యులైన వారిపై చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రామచంద్ర రావు :—స్క్వేర్ ఫుట్ రు. 2-20 వైసల చొప్పున తీసుకోవడం జరిగింది. రెంట్ కంట్రీలో రూల్ ప్రకారం వున్నదా లేదా అనే వివరాలు ప్రస్తుతం నా వద్ద లేవు. తెప్పించి గౌరవసభ్యులకు అందజేస్తారు.

శ్రీ ఎమ్. రామచంద్రా రెడ్డి [కమలాపూర్] :—ఈ భవనాన్ని మార్చాలనే నిర్ణయం ఎవరు తీసుకున్నారు? దానికి ప్రభుత్వ ఎక్సలెంట్ వున్నదా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—1-8-82 చంద్రోక్ కాంప్లెక్స్ లోకి మారడం జరిగింది. ప్రభుత్వ అనుమతితో మారడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య గాయుడు :—రు. 2-20 మామూలు రేటు అన్నారు. మామూలు రేటు ఎంతో మంత్రిగారికి తెలుసా? హైదరాబాదు నగరంలో స్క్వేర్ ఫుట్ రు. 1-20 నుంచి 1-50 రూపాయలు వున్న మాట మంత్రిగారికి తెలుసా? తెలియకపోతే మార్కెటు రేటు ఎంత వున్నదో పరిపై చేయించి మార్కెటు రేటు కంటే ఎక్కువ వుంటే దద్దు చేయిస్తామని మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారా?

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు :—గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనతో నేను షీట్ వీక్షిస్తున్నాను, వివరాలు తెలుసుకుని ఎక్కువ అద్దె చెల్లిస్తావుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను.

Loan secured by Wakf Board from Central Wakf Council Delhi

226—

*397-Q.-Sri Indrasena Reddy (Malakpet):—Will the Minister for Tourism be pleased to state:

(a) the loan amount that the wakf Board has secured from Central wakf Council Delhi, and

(b) the manner in which amount is utilised by the Wakf Board?

వక్కు కాఖమంత్రి(శ్రీ షాకిర్):- (ఎ) నేరుగా వక్కు గోర్థయాజమాన్యం క్రింద ఉన్న వక్కు భూములలో ఆరు వక్కు భవన సముదాయాలను నిర్మించడానికిగాను ఢిల్లీలోని కేంద్ర వక్కు మండలినుండి రూ. 18 లక్షల మొత్తాన్ని వక్కుబోర్డు రుణంగా తీసుకుంది.

(బి) ఢిల్లీ లోని కేంద్ర వక్కు మండలినుండి తీసుకున్న రూ.18లక్షల మొత్తం రుణంనుండి వక్కు భవన సముదాయాల నిర్మాణానికి బోర్డు రూ. 8 లక్షల 92వేల, 178-40ల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేసింది. మిగిలిన మొత్తాన్ని భవన సముదాయాలనిర్మాణ ప్రాజెక్టు బట్టి కావలసినవస్తువల్లా దాని చేసి ఉపయోగించు కొనడానికి గాను నాలుగు ప్రాజెక్టు బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్లు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఈ ఆరు మసీదులకు కాంక్రీట్ దొరికిందా? నిజామాబాద్ లోని కన్స్ట్రక్షన్ చేసి దానికి 2 లక్షలు ఖర్చు చేశారు కాని దానికి వక్ఫ్ బోర్డు వర్మిషన్ లేకుండా ఖర్చు చేశారు. The Board could not start works in this complex except in Nizamabad. Is it true?..... Is it not irregular? Then Mr. Hussain misrepresented the fact to the Central Wakf Board and drawn the loan amount from the Central Wakf Board for the proposed complex of Majjeb Sahiba Complex at Punjagutta. Is it true or not?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకిర్:- రి కాంప్లెక్స్ లకు సెంట్రల్ కమిటీ లోన్ కాంక్రీట్ చేసింది. నిజామాబాద్ కాంప్లెక్స్ కు 8 లక్షలు కాంక్రీట్ అయితే అందులో 8 లక్షల, 84 వేల, 951-88 పైసలు ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది. ఇంకా లక్షా 18 వేల 48 రూపాయలు 82 పైసలు మిగిలివుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- ఆరింటికి డబ్బు తీసుకువచ్చారు. మూడింటికి రేలవుతున్న కాంక్రీట్ కావాలి. అది వాస్తవమా కాదా? నిజామాబాద్ దానికి కాంక్రీట్ లేకుండా కట్టటం ఇంజనీర్ అవునా కాదా?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకిర్:- ఇంజనీర్ కాదు. జిల్లా కలెక్టర్ చెల్లెన్ గా వున్నారు. ఎక్స్ కెంట్స్ ఆడిట్ చేయడం జరిగింది. మూడింటికి రివైజ్ ప్లాన్ రావాలి. అవి వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా కాంక్రీట్ చేస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ రజత్ అలీ (సుజాత్ వగర్):- వచ్చిన ఎయిడ్ నిజామాబాద్ లో గాక ఇంకా ఎక్కడెక్కడ ఖర్చు పెట్టారు?

Sri Md. Shakir:- Sir, at Station Bazar Wakf Complex, Nizamabad; Wakt Complex, at Siddiambur Bazar, Hyderabad; Majjeb Sahiba Wakf Complex, at Punjagutta, Hyderabad. Maqbul Pamer Wakf Complex, Troop Bazar, Hyderabad; Nabikhan Moulvi Md. Akbar Wakf Complex, Hyderabad and Majjeeda Alia Wakf Complex at Gunfoudry, Hyderabad.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి:- 20 లక్షలు కాంక్రీట్ అయిన తరువాత ఎందుకు కన్స్ట్రక్షన్ చేయలేదు? మిస్ ఎప్రొప్రియేషన్ జరిగినట్లు ప్రభుత్వ

దృష్టికి వచ్చిందా ? ప్లాన్ కాంక్షన్ అయిన మూడింటిని కూడా ఎందుకు ఖర్చు చేయలేదు? ఇరెగ్యులారిటీస్ చాలా వున్నాయి. వాటి గురించి విచారణ జరిపిస్తారా ?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకిర్ :—ఇరెగ్యులారిటీస్ ఏమీ లేవు. ప్రస్తుతం డబ్బు బ్యాంకులో వున్నది. కొన్ని చోట్ల కొత్త ప్లాను వేయవలసివుంది. అవి వచ్చిన తరువాత తప్పక తీసుకుంటాము.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - جناب اسپیکر صاحب سدیمبر بازار کی زمین فروخت کردی گئی ہے پھر پیسہ خرچ کرنے کا سوال ہی کیا ہے سابق منسٹر صاحب کے کہا تھا کہ یہ زمین کو فروخت کردیا گیا ہے تو پھر پیسہ کہاں پر خرچ ہوا -

شری محمد شاکر - سدیمبر بازار کی مسجد پر ۹۰ - ۱۷۶۸۷۰ روپیہ خرچ ہوا -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - زمین کو بیچ دیا گیا تو یہ پھر پیسہ کہاں پر خرچ کریں گے -

شری ایم - ونکیا ناڈیڈو - زمین بیچ دینے کیلئے خرچ کئے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - جب احمد شریف صاحب منسٹر تھے اس وقت زمین کو فروخت کر دینے تھے تو آپ پیسہ کہاں پر خرچ کئے ہیں - جبکہ زمین ہی نہیں ہے - چیف منسٹر صاحب سے گزارش کرتا ہوں کہ وہ وقف بورڈ کی انکوائری کرائیں جبکہ زمین ہی نہیں ہے پیسہ خرچ ہو رہا ہے -

రోడ్డు బ్రాడ్ చేయటానికి రాజ్ కమిటీ ముందు భూమి ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే. ఇది గత గవర్న మెంటు కాలంలో జరిగింది. దానిపై విచారణ చేస్తాము.

శ్రీ మహమద్ రజత్ అలీ :—అహమద్ పరీఫ్ గారి హయాంలో భూమి అమ్మేశారు. ఆయన హయాంలో డబ్బు ఖర్చు పెట్టారా లేక మీ హయాంలో ఖర్చు పెడుతున్నారా ?

శ్రీ మహమ్మద్ షాకిర్ :—ప్రస్తుతం ఖర్చు పెడుతున్నాము.

National News In Cinema Theatres

227—

*1447 Q—Sarvasri Kota Bhaskara Rao (Achanra), T. Manohar (Satyavedu), K. Srinivasa Rao (Unguturu), and B. Gopal (Punganur):—Will the Minister for Information be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the National News in the Cinema theatres is not being shown in the regional language; and

(b) if so, the steps taken by the Government to ensure that the news in the theatres is shown in the regional language ?

సమాచార శాఖా మాత్రములు (శ్రీ) సిపాచ్. వెంకట రామ జోగయ్య:- (ఎ) కావండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(శ్రీ) కె. భాస్కరరావు :-ముఖ్యంగా ట్వెన్ టీటీలోని కొన్ని సినిమా థియేటర్లలో నేషనల్ స్టూడ్స్ రిల్సు చూపించడం లేదు. ఒకవేళ చూపించితా ఇంగ్లీషులో చూపిస్తున్నారు కాని తెలుగులో చూపించడం లేదు రివ పెడ్యూలులో తెలుగును కనిస్టిట్యూషనల్ గా రికగ్నయిజు చేసి ఉన్నారు. కనుక ప్రాంతీయ భాషలో స్టూడ్స్ చూపించాలని సినిమా థియేటర్లకు ఇనస్ట్రక్షన్లు ఇచ్చారా? టి.వి.లో కూడా తెలుగులో జాతీయ వార్తలు చెప్పడానికి మంత్రిగారు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

(శ్రీ) సిపాచ్. వెంకట రామజోగయ్య :-ఫిలిమ్సు డివిజనువారు నేషనల్ స్టూడ్స్ రిల్సును సినిమా థియేటర్లకు సప్లయ చేస్తారు. స్టూడ్స్ డివిజను ప్రాంచి మేనేజరు గారు మాకు ఇచ్చిన రిప్లయ ఏమిటంటే సినిమా థియేటర్లవారు హిందీలో కాని ఇంగ్లీషులోకాని అప్పు చేస్తే తప్ప లేకపోతే రీజన్లు లాంగ్వేజీలో సప్లయ చేస్తున్నామని అన్నారు. ఇంగ్లీషు సినిమాలు అదే థియేటర్లలో ఇంగ్లీషులో స్టూడ్స్ రిల్సు, హిందీ సినిమాలు అదే థియేటర్లలో హిందీ స్టూడ్స్ రిల్సు ప్రదర్శన చేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. తెలుగు సినిమాలు అదే థియేటర్లలో తెలుగు స్టూడ్స్ రిల్సు తీసుకువచ్చి ప్రదర్శన చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర మొత్తంగా ఇది జరుగుతున్నది. తెలివిజనులో స్టూడ్స్ రిల్సు రీజన్స్ లాంగ్వేజీలో తప్పకుండా తీసుకొని రావాలని ఈ మధ్య మేము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు సెంట్రల్ మినిస్టరు శ్రీ భగత్ గారికి ఉత్తరం కూడా వ్రాయడం జరిగింది. అట్లాగే ఇన్ఫర్మేషను మినిస్టర్లు కాన్ఫరెన్సులో వారి దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. వారిని పె్షరైజు చేస్తున్నాము. దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు పరిశీలిస్తారని భావిస్తున్నాము.

(శ్రీ) జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:-ఈ సమాచార చిత్రాలు ఎ, బి. సెంటర్లలో ప్రదర్శించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. చేసినా వ్యాపార ప్రకటనలు మాత్రమే ఎక్కువసేపు చేసి స్టూడ్స్ రిల్సు మధ్యలో కట్ చేసి పూర్తిగా ప్రదర్శించడం లేదు. అటువంటివారిమీద చర్య తీసుకుంటారా?

(శ్రీ) సిపాచ్. వెంకట రామజోగయ్య:- స్టూడ్స్ రిల్సు కాని డాక్యు మెంటరీస్ కాని ఎప్రాక్ట్ ఫిలిమ్సు క్రిందకు వస్తాయి. అవి ప్రతి సినిమా థియేటరులో రెండు వేల మీటర్ల వరకు ప్రదర్శించాలని ప్రభుత్వం అన్ని థియేటర్లను ఆదేశించడం జరిగింది. ఆ విధంగా అందరూ ప్రదర్శిస్తున్నారని అనుకుంటున్నాము. ఎక్కడైనా ఎవరైనా ప్రదర్శించడంలేదని చెబితే యాక్షను తీసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

(శ్రీ) కె. భాస్కరరావు :- హిందీ సినిమాలు చూపించే థియేటర్లలో హిందీలో స్టూడ్స్ రిల్సు చూపెడుతున్నారు, ఇంగ్లీషు సినిమాలు చూపించే థియేటర్లలో ఇంగ్లీషులో స్టూడ్స్ రిల్సు చూపెడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో ఏ

సినిమా థియేటరులో అయినా కొంత కాలం తెలుగు సినిమాలు ఆడాలని ఉంది. అంచేత అక్కడ కూడా తెలుగులో న్యూస్ రీల్స్ చూపించడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నారా?

శ్రీ సి.పాచ్. వెంకటరామశోగయ్య:—వారు చెప్పింది పరిశీలనచేస్తాము. కాని హిందీ, ఇంగ్లీషు సినిమాలు ప్రదర్శన చేసే చోట అక్కడ తెలుగులో న్యూస్ రీల్స్ ప్రదర్శించాలని కోరడానికి ప్రయత్నం చేస్తే జాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్ నగర్):— సినిమా అనేది చాలాపు రి గంటలు వుంటుంది. ఇప్పుడు న్యూస్ రీలు 2 వేల మీటర్లు ఉంటుంది మంత్రి గారు చెప్పారు. కాని వెయ్యి మీటర్లు కూడా చూపించడం లేదు. అది కూడా మ్యాట్టికి, ఫస్టు షోకు చూపిస్తారు కాని సెకండు షోకు చూపించడం లేదు. అదైనా హైదరాబాద్ లో ఆఫీసర్లు ఉన్నారని చూపించవచ్చు కాని జిల్లా స్థాయిలో, తాలూకా స్థాయిలో చూపించడం లేదు. ఆ విధంగా చూపించని వారి మీద యాక్షను తీసుకొనడానికి ఆస్కారం ఉందా? ఉంటే యాక్షను తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ సి.పాచ్. వెంకట రామశోగయ్య:— న్యూస్ రీలు ప్రదర్శించకపోతే తప్పకుండా యాక్షను తీసుకునే అధికారం లై సెన్సింగు అథారిటీకి ఉంది వారు చెప్పింది పరిశీలనలోకి తీసుకొని ఇంకొకసారి లై సెన్సింగు అథారిటీనుకు ఆ ఇన్ స్పెక్ షన్ ఇచ్చి తప్పకుండా న్యూస్ రీల్స్ ప్రదర్శించే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరతాము.

శ్రీ ఎమ్. కిషన్ రావు:— యాక్షను తీసుకునే అధికారం ఉందని అన్నారు. ఈ విధంగా చేస్తున్నారని మీ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఎటువంటి యాక్షను తీసుకున్నారు? ఎన్ని కేసులు బుక్ చేసారు? ఎంతమందికి పనిష్ మెంటు ఇచ్చారు?

శ్రీ సి.పాచ్. వెంకట రామశోగయ్య:— ఇంతవరకు ఎటువంటి సమాచారం లేదు.

NUMBER OF EXTREMISTS IN THE JAILS

228—

*1633-Q.—Sri Y. S. Rajasekhara Reddy (Pullivendla):—Will the Chief Minister be pleased to state:

- the number of extremists that are in Jails in the state now.
- the number of them who are under-trial prisoners; and
- the estimated number of extremists functioning in the state?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు):—(ఎ) 8-9-1988 వ తేదీ నాటికి రాష్ట్రంలోని జైళ్ళలో 188 మంది దివోవాద ఖైదీలు వున్నారు.

(బి) వారిలో 148 మంది కోర్టు విచారణలో వున్న టై డీలు.

(సి) తీవ్రవాదుల వర్గాలు, రహస్య సంస్థలు వారి కార్యకలాపాలను దొంగచాటుగా కొనసాగిస్తారు. వారు సభ్యులకు జాబితాలను నిర్వహించరు. అందువల్ల వారి సంఖ్య బలాన్ని ఖచ్చితంగా నిర్ధారించడం సాధ్యం కాదు. అయితే సుమారు 4 వేల మంది తీవ్రవాదులు రాష్ట్రంలో తమ కార్యకలాపాలను కొనసాగిస్తున్నట్లు అంచనా.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—రాష్ట్రంలో ఎవరైతే జైళ్లలో ఉన్నారో వారిని గురించి విచారణ త్వరితగతినీ పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న టువంటి చర్యలు ఏమిటి? నాలుగు వేల మంది తీవ్రవాదులు కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నట్లు తెలిసిందని అన్నారు. ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఈ కార్యకలాపాలు కొనసాగుతున్నాయి. వాటిని ఎదుర్కొనడానికి ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలు ఏమిటి? వీటికి మూల భూతమైన సోషియో ఎకనమిక్ రీజన్లను టాకిల్ చేసి సమస్య పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా? అసలు ప్రభుత్వం ఈ విషయాల గురించి ఆలోచించిందా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నది. ఆ యాక్టివిటీను గమనిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. వీటిని త్వరితగతినీ పరిష్కారం చేయడానికి స్పెషల్ కోర్టులు ఏర్పాటు చేశారు. వరంగల్ లో ఒకటి, ఖమ్మంలో ఒకటి, హైదరాబాద్ లో, ఒకటి—మొత్తం మూడు పని చేస్తున్నాయి. ఈ కేసులను విచారణ చేసి పరిష్కారం చేయడానికి అవి పని చేస్తున్నాయి.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :— వారి సోషియో ఎకనమిక్ రీజన్లను తెలుసుకొని వీటిని టాకిల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం స్పష్టంగా ఆలోచించిందా? లేకపోతే ఇప్పుడైనా ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఈ కార్యకలాపాలు కొనసాగుతున్నాయని అడిగారు. వరంగల్, ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాలలో ఉన్నాయి. ఇప్పటివ్పడే నిజామాబాద్ జిల్లాలో కూడా వ్యాప్తిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. వాటిని నివారించడానికి పోలీసు ఫోర్సును ఎక్కువ చేయడం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్పెషల్ పోలీసు వర్గాలను, గాఢీమాలలో గన్ల దళాలను పెంచడం సామాన్యలకు రక్షణ కల్పించడం, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా ఆదిలాబాద్ మొత్తం జిల్లాలలో రోడ్డు రవాణా సౌకర్యాలు పెంచడం, అభివృద్ధి పథకాల ద్వారా వెనుకబడ్డ వర్గాల జీవిత ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నం చేయడం చేస్తున్నాము. సహకార వ్యవసాయ కేంద్రాలు, ఆశాను పాఠశాలలు పెట్టడం, టీడీపీల ద్వారా ఆర్థిక ప్రోత్సాహం అమలు పరచడం, నెరీకల్చరు, కాబు ప్లాంట్లను, ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీను ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ద్వారా నిర్వహించడం చేస్తున్నాము. వారి జీవిత ప్రమాణం పెంచడంతో వారి ఆర్థిక స్థితిగతులు మెరుగుపరచడంతో ఈ వర్గాలవారి అధివత్వం కాని వారి ప్రభావం కాని ఈ వెనుకబడ్డ వర్గాలవారిమీద లేకుండా ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :—తైలులో ఉన్నటువంటివారి మీద విచారణ జరుగుతుందా ఎవరైతే సాక్షులు వస్తున్నారో వారికి బెదిరించి కొన్ని సందర్భాలలో సాక్షులను చంపి వేయడం కూడా జరిగింది. కనుక ఈ కేసులను త్వరగా పరిష్కరించడానికి ఎవరైతే వచ్చి సాక్షుల చెబుతున్నారో వారికి పోరాపాయం లేకుండా ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? పోరాపాయం ఉందని ఎవరైతే చెబుతున్నారో వారికి గన్స్ పెట్టకొనడానికి లైసెన్సులు ఇవ్వడానికి ఉదాహరణగా ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, ఆ విధంగా సాక్ష్యము ఇవ్వడానికి రక్షణ కల్పించడం కోసము తీవ్రముగా ప్రయత్నిస్తున్నది ప్రభుత్వం. తరువాత కోరిన వారికి అవసరమైనవారికి వారి యొక్క బోనాఫైడిను వారి యొక్క జీవిత సంగ్రహం నిష్కల్మషమైందని నిర్ణయమైందని ఎంక్వయిరీ చేయించి అవసరమైతే ఆయుధాలు ఇవ్వడం కూడా జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరత్నం (గుంటూరు-II) :—అధ్యక్షా, తీవ్రవాదులు అంటే ప్రభుత్వ దృష్టిలో దాని నిర్వచనం ఏమిటి? అంటే తీవ్రముగా వాదించేవారంతా తీవ్రవాదులు అవుతారా? లేకపోతే నిర్వచనం ఉందా? ఒకచో నిర్వచనం ఏమైనా ఉంటే ఆ నిర్వచనప్రకారం దానిక్రింద వచ్చేటటువంటి రాజకీయ పార్టీలుగాని లేకపోతే సాంఘిక పార్టీలుగాని వాటి పేర్లు ఏమిటి? ఎన్ని ఉన్నాయి? ఆ నిర్వచనం ప్రకారం అదిగాని సంఘ వ్యతిరేకంగాని అయితే వాటి మీద పోలిటికల్ గా ఏమైనా బాన్ ఉందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, తీవ్రవాదులు అంటే వారి యొక్క సిద్ధాంతాలను బలప్రయోగము ద్వారా అమలు పరచుకునే వారిని తీవ్రవాదులుగా భావించడం జరుగుతుంది. తరువాత వారిలో సి. పి. గ్రూపు ఉంది. ఆర్.ఓ.సి. ఉంది. పీపుల్స్ వారి గ్రూపు ఉంది. ఆర్. వై. ఎం. గ్రూపులు ఉన్నాయి. ఈ విధంగా ఎవరికి వారు వివిధ వర్గాలవారు వారి నాయకుల పేరులతో ఫలానా వర్గము, ఆ వర్గము వారిలో కూడా వర్గాలు పార్టీలు కూడా ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నిశ్శంకరరావు వెంకటరత్నం :—ఈ నిర్వచనం ప్రకారం వచ్చే సంఘాలు ఎన్ని? వాటి మీద పోలిటికల్ గా బాన్ ఏమైనా ఉందా? ఎందు చేతనంటే ఇవి రహస్య కార్య కలాపాలు జరుగుతున్నాయి వాటి సంఖ్య తెలియదు అన్నారు. బాన్ లేకపోతే మనకు పబ్లిక్ గానే తెలుస్తుంది. బాన్ ఉంటే తెలియదు. వీటి మీద పోలిటికల్ గా బాన్ ఏదైనా పెట్టారా? ఈ సంఘాలలో చేరడంలోగాని ఈ సంఘాలలో పని చేసే విషయంలోగాని, ఇప్పుడు వరంగల్లు తీసుకోండి. ఆ కాలేజి అంతా ఈ మనుషులతో ఇన్ ఫెస్టు అయిఉంది. బాన్ ఏమైనా ఉందా, లేకపోతే ఎందుకు లేదు? ఉందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, సి. పి. ఐ. (ఎం. ఎల్.) గ్రూపు ముఖ్యంగా వారి గ్రూపుగా తయారయింది. బాన్ పెట్టడం ఏమీ జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి :—నిజామాబాదు జిల్లాలో ఆర్మూరు తాలూకాలో పోలీసు అవుట్ పోస్టు ఒకటి పెట్టడం జరిగింది. అది ఇప్పుడు తీసివేసే ప్రయత్నం జరుగుతోంది దానిని అక్కడ నుంచి తీసివేయకుండా అవసరం ఉంటే ఆ పోలీసు అవుట్ పోస్టును రిగ్యులర్ పోలీసు స్టేషన్ గా స్టేటస్ పెంచేదానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తారా? వీటి మీద బాన్ పెట్టలేదు అన్నారు, పెట్టే ఆలోచన ఉందా? రేకపోతే ఎందుకు లేదు?

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, ఆ అవుట్ పోస్టు తీసివేయలేదు. అదనపు బలాలను కూడా పంపడం జరిగింది. వాటి మీద నిషేధ ఆజ్ఞల విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏమీ చలపెట్టలేదు. ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :—మన నిశ్శంకరరావు వెంకట రత్నం యొక్క నిర్వచనాన్ని కనుక అంగీకరిస్తే తీవ్రంగా వాదించేవారు అంతా తీవ్రవాదులు అయితే మేము కూడా తీవ్రవాదులము అయిపోతాము. ఆ ప్రమాదం ఉంది. రెండవది ఈ 148 అండ్ ట్రయల్ ప్రిజనర్లు అని చెప్పారు. వారు ఎంతకాలం నుంచి అండ్ ట్రయల్ ప్రిజనర్లుగా ఉన్నారు? ఇటీవల జస్టిస్ చిన్నవరెడ్డి కృష్ణ అయ్యరుగారి బెంచి అండ్ ట్రయల్ ప్రిజనర్లు కొంతకాలం మాత్రం ఉంచాలి అనేటటువంటి తీర్పు గురించి ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉందా? ఆ తీర్పును వీరి విషయంలో ఏ విధంగా పాటిస్తున్నారు. గౌరవిస్తున్నారు?

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, త్వరగా చర్యలు తీసుకుంటానికి ఆ కేసులు విచారణ జరిపించడానికి ప్రయత్నాలు జరిగినాయి అని ఇదివరకే మనవి చేశాను. ఒక ప్రత్యేకమైన కోర్టు వరంగల్లలో ఖమ్మంలో ప్రాదరాబాదులో పెట్టారని కూడా మనవి చేశాను. అటువంటి చర్యలు అన్ని తీసుకోబడుతున్నాయి అని గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—అండ్ ట్రయల్ ఇంప్రిజన్ మెంటు పీరియడ్ What is the range of this period? After all, they may be accused but they must also be endowed with ordinary civil liberties.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, ఈ నాడు 148 కేసులలో అండ్ ట్రయల్స్ వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి. 128 కేసులు మూడు నెలల లోపుగా ఉన్నటువంటివి, 19 కేసులు మూడు నెలల అరు నెలల మధ్య కాలంలో ఉన్నవి. ఆరు నెలలు సంవత్సరం లోపల ఉన్నవి 4 కేసులు, రెండు కేసులు సంవత్సరం పైన రెండు సంవత్సరాల లోపున ఉన్నాయి దీనిలో ఒకటి మాత్రమే పెషమ్మకి కమిట్ చేశారు. రెండవ దాని విషయంలో ఆ నేరస్థులు ఇంకా ఎన్నో నేరాలలో ఉండడం వల్ల వాటి విషయంలో దర్భాప్తు జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :—ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పా ఈ తీవ్రవాదుల కార్యకలాపాలు నాలుగు జిల్లాలలో మాత్రమే

అని చెప్పారు. ఈరోజు పేపరులో చూశాము. చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లి లో కూడా నలుగురు వచ్చి ఒక వ్యాపారస్థుని నలుగురు వచ్చి 19 కత్తి పోట్లు పొడిచి చంపి రేడికల్స్ జిందాబాద్ అని పోయారు. పేపరులో చూశాము. అదీ కాక మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కూడా దాదాపు రెండు సంవత్సరాల క్రితం వనపర్తి లో కాలేజీ స్టూడెంట్లు రూములలో బాంబులు దొరికాయి. ఇట్లా ప్రతి జిల్లా లోను తీవ్రవాదుల కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయి. ఇది అన్ని జిల్లాలకు పాకిపోయింది. ఈ సంగతి మంత్రిగారి దృష్టికి రాలేదా? కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీ, రీజిస్టర్ ఇంజనీరింగు కాలేజీలో కూడా ఇది ఉంది. అక్కడ స్టూడెంట్లుని తయారుచేస్తున్నది అధ్యాపకులే కాదా అటువంటి వారిని అక్కడ నుంచి బదిలీ చేసే అలోచన గాని లేకపోతే వారి మీద చర్యతీసుకునే అలోచన గాని ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—అధ్యక్షా, ఈ నాడు స్థిరముగా ఒక స్థావరము ఏర్పరచుకుని సాగిస్తున్నది మాత్రం వై శెప్పిన జిల్లాలు. ఎప్పుడో ఏదో నేరము చేసే ఖాని చేసే తీవ్రవాదులు జిందాబాద్ అన్నంత మాత్రం చేత అక్కడ ప్రశ్నకంగా ఉద్యమం ఉందని చెప్పడానికి వీలు లేదు. అటువంటిది అక్కడ విస్తృతంగా పెరుగు తున్నది అన్నప్పుడు తప్పకుండా దాని విషయంలో చర్యలు తీసుకుంటాము. వరంగల్లు కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలోని లెక్చరర్ లను బదిలీ చేస్తే ఏ విధంగా ఉంటుంది అనే విషయంలో ప్రభుత్వం యోచిస్తున్నది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):—అసలు సమాజంలో ఈ భూస్వామిక విధానపు దోపిడి, వ్యవసాయ కార్మికులపై పీడిత వర్గాలపై జరుపుతున్న అన్యాయం దోపిడి అధికారులు ఫారెస్టులోగాని మైదాన ప్రాంతంలోగాని సాగిస్తున్న లంచగొండి తనం వీటి మూలంగా వస్తున్నటువంటి సమస్యలు ఏదా? వీటిని మీరు పరిష్కరించడానికి ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? అప్పుడు జనతా పార్టీ హయాములో గవర్నమెంటు కేంద్రంలో ఉండగా ఎవరెవరైతే నర్సలైట్లు హింసాయుతమైన కార్యకలాపాలలో పాల్గొనమని అండర్ టేకింగ్ ఇచ్చినట్లు యితే వారందరినీ విడుదల చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చేసిన ప్రకటన దృష్టితో వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి ఈ రాష్ట్రంలో కూడా ఆ రకంగా ప్రకటనలు చేసేటటువంటి వారిని అందరినీ విడుదల చేస్తామని హామీ ఇచ్చి వారు విడుదల చేయలేదు. ఆ హామీని మీరు పరిశీలిస్తారా? ఎంతమంది ఆ రకంగా అండర్ టేకింగ్ ఇచ్చినవారు ఉన్నారు? సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు ప్రకారంగా షేక్ షాలేషా లాంటి వారు ఇప్పుడు 18 సంవత్సరాలు జైలు జీవితం అనుభవించారు, అలాంటి వారు ఎంత మంది ఉన్నారు? వారిని విడుదల చేయడానికి సుప్రీము కోర్టు తీర్పు ఉన్నప్పటికీ కూడా మీరు ఎందుకు చేయడంలేదు? ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—ఈనాడు భూస్వాముల విధానం సాగుబడి చేసుకోడానికిగాని బ్రతుకు తెరువు కల్పించుకోడానికిగాని కొంత మంది ఆమాయకులకు ఆ భూ వసతి లేదని గౌరవనీయులైన సభ్యులు చెప్పారు. అందుకే వేమఘనవి చేశాను. నెనుకబడిక వర్గాలవారు ముఖ్యంగా ట్యూబులు ఎవరైతే

ఉన్నారో గిరిజన సోదరులు వారికి వారి జీవన భృతి పెంచడానికి వ్యవసాయ భూమి కోసం ఐ. టి. ఐ. ద్వారా వారికి శిక్షణ గరవడం కోసం చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది ఇదివరకే వారికి మనవి చేశాను ఇకపోతే వారి యొక్క తీవ్రవాదాన్ని వదలి పెడతాము ముస్లింలని మీరు విడుదల చేసే స్వేచ్ఛగా ఉంటాము అనే విషయంలో కొంచెం ఆలోచించవలసి ఉన్నది. నాకు తెలిసినంతవరకు తీవ్రవాదులు వారి సిద్ధాంతాలకు కట్టుబడి ఉండేవారు అనే నాకు తెలుసు. వారి సిద్ధాంతాలను వదులుకొని ఈనాడు సామాజికవరముగా మేము కూడా మీలో కలుస్తాము అంటే దాంట్లో ఎంతవరకు సత్యం ఉందో గమనించాలి. ఆ తరువాత అంత తిరిగి వారు తన పద్ధతును మార్చుకునేవారు ఎదుకు తీవ్రవాదానికి పాల్పడ్డారు అనే విషయం మనం తెలుసుకోవాలి. నిజమైనటువంటి మానసిక రిహానుం వారిలో వచ్చినప్పుడు ఆ విషయం ఆలోచించడంలో ఏ మాత్రం తప్పు లేదు, ఉప్పుకుండా యోచించవలసినదే ఏదో పొరపాటున పెడదారిన పడినప్పుడు అదే అతని యొక్క జీవితాంతం మనం శిక్షించే విధానాన్ని మానుకోవాలి. ఏ విధంగా అయినా నిజమైనటువంటి మానసిక పరివర్తన వచ్చినప్పుడు మనలో కలుపుకొన్నప్పుడే మన మానసత్వం పెరుగుతుంది కాబట్టి అటువంటి సత్యము అని నిర్ధారణ అయినప్పుడు ఆ విషయం తప్పకుండా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— షేక్ సాహెబ్ లాంటి వారు కూడా సుప్రీంకోర్టు 9-వో ప్రకారంగా విడుదలకు అర్హులు. వారు 16, 18 సంవత్సరములు రెమిషన్ తో సహా జీవితం గడిపి ఉన్నారని, వారిని యెందుకు విడుదల చేయడం లేదని రిప్రజెంటు చేసి ఉన్నాను రెడవది వారు వారి కార్యకలాపాలు మానుకున్నారా? లేదా? అనేది విడుదల చేసిన తరువాత కదా తెలిసేది. ప్రభుత్వానికి వారు అండర్ టేకింగ్ ఇచ్చినారా? లేదా? దాని ప్రకారం యిది వరకు చేసిన వాగ్దానాల మేరకు వారిని విడుదల చేసి వరీక్షించండి వారు తప్పులు చేస్తే మరల శిక్షించవచ్చును కదా. ఆ ప్రకారం చేస్తారా? ఆ ప్రకారం అండర్ టేకింగ్ ఇచ్చినవారు యెంతమంది ఉన్నారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈ శిక్షాస్మృతి ప్రకారం లై ఫర్స్ 17 మంది ఉన్నారు. ఎల్. బి. వెంకటరెడ్డిగారు, కె. కృష్ణారెడ్డిగారు, కొండన్ రెడ్డిగారు, నాగూరు చంద్రయ్యగారు, పి. నారాయణరావు, పి. వి. కృష్ణారెడ్డిగారు, బి. ప్రకాశరావుగారు, దాసరి శ్రీరాములుగారు, ఎం. పుల్లారెడ్డిగారు, ఎన్. కె. కైలాష్ గారు, బి. ప్రభాకరరావుగారు పి. వి. కృష్ణారెడ్డిగారు, పి. శ్రీనివాసులుగారు, జి. రాంబాబుగారు, ఎన్. శంకరరెడ్డిగారు, ఓ. కె. నర్సియ్యగారు, డి. భీమయ్యగారు, ఎస్. భక్తయ్యగారు యీ 17 మందిని లై ఫర్స్ గా శిక్షించడం జరిగింది. జి. బజాగ్ గారు, జి. దాస్ గారు, జి. స్వామి దాస్ గార్లకు రెండు సంవత్సరములు శిక్ష విధించడం జరిగింది

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :— ముఖ్యమంత్రిగారు యెంతసేపూ అటవీ ప్రాంతానికి సంబంధించిన గిరిజనుల గురించి చెబుతున్నారు. నాన్ గిరిజన ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా కోట్ల యెరియాలో నకస్లైట్స్ కార్యకలాపాలు

తీవ్రంగా ఉన్నాయనేది మీ దృష్టిలో ఉందా ? లేదా ? ముఖ్యంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాకు సంబంధించింది. ఇది తీవ్రమైన విషయంగా ప్రభుత్వం గుర్తించి ఆ కార్యక్రమాలపై గిరిజన ప్రాంతాలలో కాకుండా నాన్ గిరిజన ప్రాంతాలలో యెటువంటి చర్య తీసుకుంటున్నారు ? ముఖ్యమంత్రిగారు యంతకు ముందు యీ తీవ్రవాదులు నిజమైన దేశభక్తులు అని సలాం చెప్పి యీనాడు మరల వారి ప్లాండు యేవో మార్పుకున్నట్లు కనపడుతోంది. వారితో ముఖ్యమంత్రిగారు సంప్రదించి వారికి సలాం చెప్పి యే తమిదిని మార్చగలరనే విషయం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇదివరకు తీవ్రవాదులు తరపున వారి ప్రాతినిధులు వచ్చినప్పుడు యిదే మాట చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాను. ఆ మానసిక ప్రవృత్తి ఒక వ్యక్తిలో కలిగిన తర్వాత అతనికి మనలో కలసినడిచేటటువంటి అవకాశం మనం కల్పించిన నాడే నిజమైన మానవత్వం వారిలో కలుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు (సోంపేట్) :— ఎంత మందిని సంప్రదించి వారిని మార్చగలరు ?

(జవాబు లేదు.)

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు మరచి పోయినారేమో. ఎన్నికల ముందు ఎల్లందు సభలో తీవ్రవాదులకు ప్రత్యేకంగా మా సహాయం ఉంటుందన్న విషయం వాస్తవమేనా ? కరింనగర్ జిల్లా గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు పూర్తిగా మరచిపోయినట్లు ఉన్నారు. కరింనగర్ జిల్లాలో తీవ్రవాదులు ఉన్నారు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— యేమీ మరచిపోలేదు. అన్నీ జ్ఞాపకం ఉన్నాయి అని యిది వరకే సభకు శాపిస్తాను. వారందరూ ముందుకు వచ్చి మేము యీ విధంగా విధానాలు మార్చుకుంటాము మాలో పరివర్తనం వచ్చిందని యెవరూ చెప్పలేదు ఆ విధంగా చెప్పిన అన్న మాట ప్రకారం వారి విషయం తప్పకుండా ఆలోచించి పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రచారం చేసేటటువంటి ప్లేట్ మెంట్లు వల్ల పోలీసు వారు యీనాడు ఎల్లందులో కాని ఖమ్మం జిల్లాలో కాని ముందుకు పోవడానికి భయపడతున్నారు. అందువల్ల పోలీసు వారు ముందుకు పోవడానికి కాని, గట్టిగా పని చేయడానికి కాని ఆదేశాలు యిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— పోలీసు వారికి ఆదేశాలు అంటే తీవ్రవాద సోదరులను చంపి వేయాలని ఆదేశాలు యివ్వడం నాచేత కాదు ఇప్పుడే చెప్పాను వారి మానసిక పరివర్తన కోసం పరీక్షిస్తానని. ఆ మాట నాకు యింకా జ్ఞాపకం ఉంది. ఆ సోదరులు యిప్పటికయినా కాని వారి విధానాలు మంచివి కావు. శాంతియుతమైన పంథాలో; ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పు సమాజంలో, సంఘంలో తీసుకురావచ్చును అది యీనాడు తెలుగుదేశం దళపు చేరింది. ఎప్పుడూ లేని పార్టీ 9 నెలలలోనే ప్రజలను ఆకట్టుకొని గెలిచే విధానాన్ని

దూహించించికున్నది కాని ఒక హింసావిధానం కాదు, సంఘంలో గెలవడానికి వేరే ప్రజలను తమ వైపు ఆకట్టుకోగలిగినప్పుడు కూడా వారు తమ విధానాలను ప్రజలలో అమలు జరగడానికి ప్రయత్నించ వచ్చును అనే మానసిక సరికామము రావాలి

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి :— అవ్యతా, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో పజనీలో నక్సలైట్స్ నే పేరుతో కొంతమంది రాజకీయ దళారీలు అక్కడ కంట్రాక్టర్ల దగ్గర, ఉద్యోగస్థల దగ్గర డబ్బు వసూలు చేస్తున్న విషయం మీ దృష్టికి వచ్చిందా? అట్లాగే వరంగల్లు జిల్లాలో కొంతమంది నక్సలైట్స్ పేరుతో కొంతమంది రాజకీయ పక్షాలకు చెందిన వారు మర్దర్స్ చేస్తున్న విషయం మీ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఎప్పటికప్పుడు వివరాలు వస్తూనే ఉన్నాయి. ఈనాడు డబ్బుకోసంవారి జీవితాలను యీ విధమైన హింసాకాండకు త్రిప్పేవారో మలచేవారో నిజమైన తీవ్రవాదులు కాదు. ఏదైనా వరే తమ సిద్ధాంతాలు పెట్టుకొని వాటి కోసం బలి అయ్యే వారు నిజమైన వీరులు ఒక పార్టీ విధానాన్ని అనుసరించేవారు కేవలం డబ్బు కోసం యేదో పేరుపెట్టుకొని చేసేవారు రావడమే, యీ నాడు దురదృష్టకరమైన యీ వాతావరణమే కొంతవరకు కారణం అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాల్లీ (మజాతానగర్) :— చాలా రోజుల నుంచి యీ కల్లోలీత ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి తీవ్రవాదులను పరిమితం చేయడానికి మంత్రిగారు యిచ్చిన హామీ పెద్దదే. ఇప్పుడే చెప్పారు. కాని యీ హృదయ పకినర్తన ఆ రకంగా పట్టి మాటలలో చిత్తుకుద్ది అయ్యేది కాదు. వెంకయ్యనా యుడుగారు చెప్పినట్లుగా అసలు వారు జీవితాలు బాగు చేసుకొనేందుకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గిరిజనులను ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేసే ఒక వర్గం ఉంది. ముఖ్యంగా గిరిజనులను, తతిమ్మా బలిహినవర్గాలను ఆర్థికపరమైన పోరాటంగా రానిని తీసుకుంటున్నారు. దీనికి పోటీగా ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి కార్యక్రమం యేమిటి? వట్టి సంస్కృతిపుల వల్లనే వారిలోనే పరివర్తన వస్తుందని అంటే అది ఎప్పుడూ మెయ్యార్డ్ కాదన్నది జగమెరిగిన సత్యమే.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఈనాడు యీ విధంగా వారి జీవితాలను మెరుగుపరచడానికి యే చర్యలు యే రకంగా తీసుకోవాలో ఆ రకంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారు కాని గిరిజనులు కాని వారి జీవిత పరిణామాన్ని పెంపొందించడానికి ప్రస్తుతం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము వారికి యీ సెక్టర్ ఉత్పత్తిలో కాని, ఈ తోటలపెంపకంలో కాని ఎఫ్ ఆర్ స్టేషనులో కాని అక్కడున్నటువంటి గిరిజన సోదరులకు భూమి యిచ్చి అడివులు పెంచే విధానాన్ని వారికి అప్పగించి తద్వారా వారికి తగినటువంటి ప్రతిఫలాన్ని ముట్టచెప్పడానికి విధానాలు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. వారి స్థితిగతులను మెరుగుపరచడం వల్ల చాలావరకు యీ హింసా విధానాన్ని తగ్గించవచ్చునని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రక్క వారు నిజమైన హృదయ పరివర్తన చెందితే వారిని విడిచిపెట్టడానికి అభ్యంతరం లేదని అన్నారు. వారేమో హృదయ పరివర్తనం చెందుతున్నాము ఎట్టి పరిస్థితిలోను యింకా తీవ్ర వాదన జోలికి పోము అని అండర్ టేకింగ్ యిచ్చినారు, వారిని గురించి టైంనుకోవడం లేదు. వారి అండర్ టేకింగ్ మేరకు వారు నిజమైన హృదయ పరివర్తనం చెందినారా లేదా అనేది జయకు వస్తేనే కాని తెలియదు. ఆ విధంగా అండర్ టేకింగ్ యిచ్చిన వారివందరిని విడిచిపెట్టారా ?

రెండవది ఈ తీర్మానాలు ప్రత్యేకంగా సిద్ధపరచడమైన తీర్మానాలు కాకుండా అవకాశవాద తీర్మానాలు కనీసము ఇద్దరికంటే ఎక్కువ తెలుగుదేశం పార్టీ ఎం.ఎల్.ఎ.లతో వున్నట్లుగా మీ దృష్టికి వచ్చిందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కృతజ్ఞ అవర్ అయిపోయింది.

శ్రీ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ‘నో’ ‘నో’ అదేమిటండీ ఆయనకు ఆయనే తనూ వుంటే మీరు లేదని అంటారేమిటి ?

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :—తీవ్రవాదుల సమస్యకు, తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధము ఏమీ లేదు.

Mr. Speaker:—Regarding the rest of the questions and answers will be placed on the table of the House. I am going to the Short Notice Questions.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నము :—ఈ చెప్పిన ప్రశ్న తరువాత వున్న రెండు ప్రశ్నలు రేపు కృతజ్ఞ లిస్టులో కూడా మాకు యిచ్చారు. అందులో ఇవి వున్నాయి. రేపు కూడా వాటిని అడుగుతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పొరపాటు వుండవచ్చు. వుంటే డెలిట్ చేయిస్తాను.

Recognition of Rayalaseema Non-Gozetted Officers Association

229—

*1484 - Q Sarvasri K. Ramachandra Reddy (Nallamada), Y.S. Rajashekhara Reddy, T.C. Mareppa (Kalyanadrag): — Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government have refused recognition to the Rayalaseema Non-Gazetted Officers Association; if so, the reason therefor; and

(b) the number of Regional Associations that have been recognised by the Government; what are they?

శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు :— (ఎ) అవునండీ ప్రాంతీయ సర్వీసు సంఘాలను ప్రోత్సహించడం సముచితమని భావించలేదు.

(బి) ప్రభుత్వం నాలుగు ప్రాంతీయ సంఘాలను గుర్తించింది, అవి—

1. తెలంగాణా నాన్ గెజిటెడు అధికారుల సంఘం
2. తెలంగాణా నాల్గవ తరగతి ఉద్యోగుల కేంద్ర సంఘం
3. తెలంగాణా వ్యవసాయ అధికారుల సంఘం
4. జంట నగరాల లోని అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ డైరెక్టరీ కేంద్ర సంఘం

9-30 a. m.

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి:—జంటనగరాలలో ప్రభుత్వ డ్రయివర్లకు కూడ వాళ్ళ సంఘానికి గుర్తింపు ఇచ్చినప్పుడు రాయలసీమ ఎంప్లాయిస్ మొత్తము ఎన్. జి. ఓలు వాళ్ళ సంఘానికి గుర్తింపు ఇవ్వమని అడిగితే తప్పేమిటి? రాయలసీమ ఎన్. జి. ఓ.ల సర్వీసు మ్యాటర్స్ విషయంలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. చాలా కాలము మండి ఎలిగేషన్ చేస్తున్నారు. వారికి సవరేట్ ఎనోషియేషన్ వుంటే తప్పేమిటి? జంట నగరాల ప్రభుత్వ డ్రయివర్లకు ఇచ్చినప్పుడు వాళ్ళకు ఎందుకు చేయకూడదు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—జంట నగరాల డ్రయివర్ల సంఘానికి గుర్తింపు ఇవ్వడం ఇప్పుడే వుంది. ఈ నాలుగు ఎనోషియేషన్లకు గుర్తింపు కొత్తగా ఇచ్చింది కాదు. ప్రాంతీయ ద్వైతం, ప్రాంతీయ విభేదము వుండ కూడదనే వుద్దేశముతో, ఎన్ జి. ఓలు. అందరూ ఒకటే, అందరికీ ఒకే విధాన ముండాలని, పైగా జాయింట్ ప్లాన్ కాన్సిల్ అనేది ఒకటుంది. దానిలో వివిధ సర్వీసులకు ఎఫిలియేషన్ వుంది. ఈ నాడు ఎవరయినాసరే ఎఫిలియేషన్ కావాలంటే వారిచ్యారా రావలెను. ఈ విధానమువల్ల రాయలసీమ ఎన్ జి. ఓల సంఘానికి గుర్తింపు ఇవ్వలేదు.

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి:—ఐదవ తేది జనవరి 83 తరువాత ఏ ఒక ప్రాంతీయ సంఘానికి గుర్తింపు ఇవ్వలేదా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— ఇవ్వలేదు.

Beating of City Armed Reserved Police Constable
At Tappachabutra Police Station by the C. I. of Police

230—

* 840-Q—Sarasri M. Omkar and N. Raghava Reddy (Nakrekal):—
Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that one City Armed Reserved Police Constable by name Sri Vithal was brutally beaten at Tappa Chabutra Police Station in Hyderabad city by Circle Inspector Sri Satyanarayana Reddy and other policemen on 2-2-1983; and

(b) if so, the action taken thereon ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— (ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— 'గజం మిథ్యా, పారాయణం మిథ్యా' అంటే, ఏమి ఉపయోగం? వారిని డెబ్బలు కొట్టిన విషయం, దానిమీద ఆయన మీ ప్రభుత్వానికి రెప్రజెంటే చేసుకొన్న విషయం, దానిమీద నేను కూడా రెప్రజెంటే చేసుకొన్న విషయం, తరువాత ఇప్పుడు ఆయన కోర్టులో తత్సంబంధమైన కంప్లయింట్ ను పోలీసు అధికారి మీద పెట్టిన విషయం వాస్తవము కాదా? ఆ పోలీసు అధికారి ఇప్పటికీ 7-8 మాసాలైనా సమన్స్ తీసుకోకుండా కోర్టుకు హాజరు కాకుండా ఎగవేస్తున్న మాట వాస్తవమా కాదా? ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇప్పుడు చెప్పిన విలేజ్ గారు త్రాగి పోలీసు స్టేషనుకు వచ్చారు. అక్కడున్న కుర్చీ తీసుకొని అక్కడున్న అధికారి మీద దౌర్జన్యం చేశాడు. ప్రధానంగా తోపుడు సందర్భములో క్రింద వడ్డాడు, డెబ్బలు తగిలాయి. ఏమీ ప్రమాదం జరుగలేదు. తొడ కొంత నలిగింది. అతను అవస్థార స్థితిలో వున్నప్పుడు మధ్యం వాసన వున్నట్లు నిర్ధారణ అయిందని వైద్య ధృవపత్రం తెలుపుతున్నది. ఎడమ మోచేయి కొద్దిగా ఎడమ తొడ వాచి వున్నాయి. అయితే ఒక్క అంతయూ చితుక కొట్టారని చెప్పడం న్యాయం కాదు. త్రాగి వున్న స్థితిలో ఆయన పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళిన మాట వాస్తవము.

శ్రీ ఎ. ఓంకార్ :— క్రింద బడితే వీపు మీద ఇంకొంత కర్ర డెబ్బలు ఎలా వుంటాయి. ఇరువది రోజులయినా కూడా గాయాలు మానకుండా వుంటాయా? ఆ బాధితుణ్ణి పంపిస్తాను. నిష్పాక్షికంగా విచారణ జరిపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఆ విషయం పరిశీలన చేయిస్తాను.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

230-A

Judicial enquiry on police firing at Tangutur

S.N.Q.No. 2584-E:—Sarvasri M. Venkaiah Naidu, N.Raghava Reddy M.Yerraiah Reddy (Bhadrachalam) M. Omkar, Smt. M. Swarajyam, (Thungathurthy) Sarvasri M. Krishna Rao, (Avanigadda) N. Indrasena Reddy, A. Narendra, (Himayatnagar) and M. J. Thomas Chowdary (Dichpalli):— Will the Chief Minister be pleased to state:

- whether it is a fact that judicial enquiry was ordered on Police firing at Tangutur during farmers agitation;
- if so, whether the enquiry was completed;
- whether the report will be placed on the table of the House; and
- the action taken by the Government on the enquiry Report.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ

(సి) అవునండీ.

(డి) న్యాయవిచారణ నివేదిక 30-8-1983 న అంది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—న్యాయ నివేదిక అందిన వెంటనే దానిపై తీసుకొన్న చర్య కానన సభకు తెలియజేస్తానని, దీనిపైన ఆందోళన చేయవలసిన అవసరము లేదని ఆ రోజున ముఖ్యమంత్రిగారు సభకు వాగ్దానము చేశారు. ఈ సమాచేతము ముగిసేలోపల ఆ రిపోర్టును సభా సమక్షములో పెట్టి, తీసుకొన్న చర్యపమిటో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—అనాడు పదిరికుప్పం విషయం సభ్యులు అడిగారు. నేను ఆగు నెలల వ్యవధి అడిగాను. అయిప్పటికీ, ప్రభుత్వము ఏ మాత్రం పరిష్కరించి దాచడం లేదు. న్యాయం సక్రమంగా జరగడానికి ప్రభుత్వము కృషి చేస్తున్నది. రిపోర్టును సభా సమక్షములో వుంచుతాను. ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు ఏ మాత్రం శంకించవద్దు. దాన్ని క్యాబినెట్ మినిస్ట్రీలో పెట్టి, ఏమి చర్య తీసుకోవాలో నిర్ధారణచేసి, అది ముద్రించిన తరువాత సభా సమక్షములో పెడతానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:—కనీసము రిపోర్టులోని అంశాలను చెబుతారా? ప్రధానమైన విషయాలను? రిపోర్టును సభా వేదిక మీద ఎప్పుడు పెడతారు?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—అతి త్వరలో పెడతాను. ముఖ్య విషయాలను చెప్పడానికి, అసలు ప్రభుత్వమే పరిశీలన చేయలేదు. చేసిన తరువాత వుంచుతాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి:—సాధారణంగా న్యాయనివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన తరువాత, ప్రభుత్వము పరిశీలన చేసిన తరువాతనే సభలో పెట్టే సాంప్రదాయం వుంది. ఆరు నెలల వ్యవధి వుండిగనుక తీసుకోవలసిన అవసరము లేదు, ఇంతకు ముందు కూడా చెప్పాను. ఆరు నెలలనేది మాగిమం పీరియడది. కూర్చోని నిర్ణయం తీసుకోవడం పెద్ద విషయం కాదు. ఈ సమాచేతము ఆయ్యే లోపల పెట్టడానికి హామీ యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:—పదిరికుప్పం రిపోర్టు మే 15న మాకు 9-40 a. m. వచ్చింది. యదార్థానికి మాకు నవంబరువరకూ టైము ఉన్నా సభ్యులకు ఉన్న ఆత్మత ఉత్సాహాల మాదిరిగానే ప్రభుత్వానికి కూడా ఉండి సభ్యులు అందులోని విషయాలను తెలుసుకోవాలని అడిగివుడు యీనాడు సభా సమక్షంలో ఉంచు తున్నాను. కాబట్టి ప్రభుత్వం యొక్క న్యాయ దృష్టిని సభ్యులు గుర్తుంచు కోవాలని కోరుతున్నాను.

230-B—

Splitting of A.P.S.R.T.C. into three Divisions

S.N.Q.NO. 2586-P:—Sarvasri Gurnadha Reddy (Kodangal), Kandula Nagarjuna Reddy, M. Narayana Rao (Sompeta), P. Chandrasekhar, Vasantha Nageswara Rao (Nandigama), M. Omkar, N Ragava-Reddy, Smt. M. Swarajyam, Sarvasri D. K. Samarasimha Reddy, (Gadwal), K. Narsimha Reddy (Bhongiri), M. Jagannadham (Wardhannapet), C. Janga Reddy, (Shyampet), P. Govardhan Reddy (Mungode), N. Indrasena Reddy (Gangaram), (Jukkal) :—will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government has accept the split the A.P.S.R.T.C. into three divisions against the report of Prof. Satyanarayana;

(b) whether it is a fact that the Chief Minister directly has accepted the said proposal against the department official remarks; and

(c) if so, the reasons?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ:— (ఎ) లేదండీ.

(బి), (సి) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఈ రోడ్ ట్రాన్స్‌పోర్టు కార్పొరేషన్‌లో 3 డివిజనులు క్రియేట్ చేసి మూడు జాయింటు జనరల్ మేనేజర్స్ పోస్టులు క్రియేట్ చేసిన మాట వాస్తవమా? ఈ పోస్టులు క్రియేట్ చేయడంలో ప్రభుత్వం అవలంబించిన విధానం ఏమిటి? ఇంతకముందు యీ ప్రశ్న సభలో వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు వేరే ప్రశ్న వేయమని చెప్పారు. ఈరోజు మంత్రిగారు సమాధానంలో మూడు భాగాలుగా విభజించలేదని అంటున్నారు. మరి యీ జాయింటు జనరల్ మేనేజర్స్ నియామకం ఎందుకో వివరంగా చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :—ఈ జాయింటు జనరల్ మేనేజర్స్ పోస్టులు 1978-79 లోనే క్రియేట్ చేయబడ్డాయి. వాటిని యిప్పుడు ఫిల్ చేశారు. మొన్న మొదటి వారంలో ముగ్గురుని శ్రీరంగన్, రామచంద్రన్, డాక్టర్ సత్య నారాయణగార్లతో ఆ పోస్టులు ఫిల్ చేశారు. అవి యిప్పుడు క్రియేట్ చేసినవి కావు. ఆర్.టి.సి. కి 4,000 బస్సులు ఉన్నప్పుడు ఆ పోస్టులు క్రియేట్ అయినవి. ఇప్పుడు ఆ సంఖ్య 7,000 బస్సుల వరకూ పెరిగి పని భారం ఎక్కువ అయింది కాబట్టి ఆ పోస్టులు ఫిల్ చేయబడ్డాయి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—1978 సంవత్సరంలో అనాడు ఉన్న ప్రభుత్వం యీ ఆర్.టి.సి. ని మూడు భాగాలుగా విభజన చేయడం కోసం ప్రయత్నించడ,

బానిని అన్ని రాజకీయ పక్షాల వాళ్ళు ము వ్యతిరేకించాము కాబట్టి ఆ ప్రపోజర్ నాయుడా పడింది. ఆ విషయం యిప్పటి వరకు ముగియలేదు? రెండవది ఆ పోస్టులలో తెలుగువారు ఎంతమంది ఉన్నారు, తెలుగువారుకానివారు ఎంత మంది ఉన్నారు అనే వివరాలు చెప్పారు. కాని యీ ముగ్గురు జనరల్ మేనేజర్స్ ను చేయడం అనేది ఆర్.టి.సి.ని చీల్చడానికి నాదీ ప్రస్తావన అనే దానితో సంబంధంలేదు కదా? అటువంటిప్పుడు అక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఈ పోస్టులను ఎందుకు ఫిల్ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడైతే దానిని రద్దు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :- 1978 సంవత్సరం ప్యాంత్ లో ఒక సమావేశము కింద కొని 5 డివిజన్లు ఆర్.టి.సి లో చేయాలని చాటికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి కల్పించాలి అలోచన మీద చర్చలు జరిగాయి. ఆ తరువాత ఆ ప్రతిపాదనను మానుకొని యీ రీజియన్స్ ను సృష్టించారు. ఆ తరువాత దీనిని 7 రీజియన్స్ గా చేసారు. ఇప్పుడు ఆర్.టి.సి.కి పని భారం పెరిగింది కాబట్టి దానికి 7,000 సంఖ్యలో బస్సులు పెరిగాయి కాబట్టి యీ మూడు పోస్టులు ఫిల్ చేశాము.

శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ :- మేము అడిగింది జనరల్ మేనేజర్స్ విషయం అయితే ముగ్గురు ఆర్.టి.సి. విభజించడం విషయంలో సమాధానం చెబుతున్నారు. 1978 సంవత్సరంలో ఆ జనరల్ మేనేజర్స్ పోస్టులు క్రియేట్ చేసారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని ఇదివరకు అనంత, శేషగిరిరావు అనే ఇద్దరు జాయింట్లు జనరల్ మేనేజర్స్ ఉండగా అనంత అనే ఆయన చనిపోయారు. ఇప్పుడు శేషగిరిరావుగారు ఒక్కరే ఆ పోస్టులలో ఉన్నారు. 1978 సంవత్సరం తరువాత యిప్పటివరకూ ఆ పోస్టులు ఫిల్ చేయలేదు. ఇప్పుడు ముగ్గురు ఫిల్ చేసినట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అట్లా ఫిల్ చేస్తే ఐదుగురు దానికి అర్హులు. వారు శ్రీ రామచంద్రన్, శ్రీ రంగన్, శ్రీ రామ్ రెడ్డి, శ్రీ డి.వి.ఎస్. రామారావు, శ్రీ వై. సత్యనారాయణ, ఈ 5 మందిలో రామచంద్రన్, రంగన్ అప్పాయింట్ అయి, మధ్యలో రామి రెడ్డి ఎగిరి పోయారు. డి.వి.ఎస్. రామారావు ఎగిరిపోయారు. వారి తరువాత వారు వై. సత్యనారాయణ పైకి వచ్చారు. ఇది ఎలా జరిగింది? ఆ తరువాత యీ పోస్టులు సెలక్షన్ ప్రొసీజర్ లో జరిగింది. పోస్టులు కాంక్షన్ కొరకు జూన్ లో జరిగింది. జూలై లో బోర్డు అప్రూవ్ చేసుకున్నారు. ముందు పోస్టులు కాంక్షన్ చేసుకుంటారా? తరువాత అప్రూవ్ చేసుకుంటారా? ఈ అవకాశవంతులకు కారణం ఏమిటి? ఆ తరువాత యిప్పుడు ఉన్న జనరల్ మేనేజర్లు అమెరికా పోయారు. 8-8-1983 న తిరిగి వచ్చారు అమెరికా నుంచి తిరిగివచ్చిన వారం రోజులలోపలే అనగా 17-8-1983 వ తేదీన జనరల్ మేనేజర్లు మీటింగు పెట్టి పోస్టులు కాంక్షన్ చేసుకున్నాడు. సెలక్షన్ అయిపోయింది ఈ అవకాశవంతులకు కారణం ఏమిటి? దీనిలో ఎవరైనా నెపోటిజమ్ తో ప్రత్యేకంగా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? జూనియర్ మేనేజర్స్ పోస్టు క్రియేట్ చేయాలంటే మా దగ్గర డబ్బు లేదని ఆర్.టి.సి వారు అంటున్నారు ఆ విధంగా వారు ఇచ్చిన రిపోర్టును మనము చూశాము, ఇప్పటికే పోస్టులు ఎక్కుగా

ఉన్నాయి అంటున్నారు. ఇప్పుడు యీ మూడు జనరల్ మేనేజర్లకు అయ్యే ఖర్చు ఎంత? దాని మీద ఆర్. టి. సి. కి వచ్చే నష్టము ఎంత? ఇవన్నీ మంత్రిగారు వివరంగా చెప్పాలి?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ:—ఈ జనరల్ మేనేజర్ల పోస్టులు ఎప్పుడో మంజూరు అయినవి. కేవలం ఫిలెడ్ చేయాడానికి మాత్రమే ఆర్. టి. సి. వారు ప్రభుత్వం యొక్క పరిమిషన్ అడిగారు. ఇవి కొత్తగా క్రియేట్ అయినవి కావు. ఇక సీనియారిటీ వ్యవహారంలో డి. వి ఎస్. రామారావుగారి విషయంలో కోర్టులో కేసు ఉంది. ఈ అప్పాయింటుమెంట్లకు స్టే యివ్వమని రామారావుగారు కోర్టుకు వెళ్ళడం కోర్టువారు ఆ స్టే ఇవ్వకుండా ఆ అప్పాయింటుమెంట్లు కోర్టువారి తీర్పుకు లోబడి ఉంటాయని అభిప్రాయాన్ని తెలియచారు. ఇంకా ఏమైనా సీనియారిటీలో తప్పు ఉంటే తప్పుకుండా పరిశీలన జరుగుతుంది ఇందులో పక్షపాతముతో చేసినది ఏమీలేదు. ఓంకార్ గారు అన్నట్లు ఎవరు యిక్కడి వారో, ఎవరు బయటి వారో చెప్పలేము. ఇప్పుడు అప్పాయింటు అయినవారు మాత్రం రామచంద్రన్, పి. రంగన్, వై. సత్యనారాయణగార్లు.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ:—నేను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వారం రోజుల క్రితమే తీసుకువచ్చాను. మంత్రిగారు ఆవేమీ తెలియకుండా యీ జనరల్ మేనేజర్లు ఫైల్ ఉందా అని అడిగితే యీ హవుస్ లోనే మంత్రిగారు నాకు తెలియదు అని చెప్పారు. మరి యీ రోజు వారికి ప్రోమోషన్ యివ్వడం జరిగింది. ఇచ్చిన తరువాత సీనియారిటీలో ఉన్నవంటి వ్యక్తిని రాఫ్టరెడ్డిగారిని ఎందుకు ఓవర్ లుక్ చేసి జూనియర్ కు యివ్వడం జరిగింది. ఇదికూడా సి. ఎస్. లెవల్ లో లాగా డిప్యూటీమెంట్ లెవల్ లో కూడా బరగడం చాలా అన్యాయం కాబట్టి సీనియర్ గా ఉన్న వ్యక్తికి ప్రోమోషన్ యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ:—అది కోర్టులో ఉంది. కోర్టువారి తీర్పు ఏ విధంగా ఉంటే ఆ విధంగా చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ:—కోర్టులో యీ ప్రోమోషన్స్ యివ్వక మొదలునుంచి ఉందా? లేక ప్రోమోషన్ యిచ్చిన తరువాత కోర్టులో వేయడం జరిగిందా?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ:—ప్రోమోషన్ యిచ్చే ముందే కోర్టులో ఉంది.

శ్రీ కె. పి. రెడ్డయ్య (ఉయ్యూరు):—పని భారము దృష్ట్యా ఇక్కడ బ్యాన్ ని లిఫ్ట్ చేశారు. కాని క్రింది పోస్టుకి సంబంధించి బ్యాన్ వుండడానికి కారణమేమిటి? క్రింది స్థాయిలో ఎందుకు నియామకాలు చేయడంలేదు?

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ:—బన్లు పెరుగుతున్నప్పుడు అవసరం వున్న మేరకు డ్రైవర్స్, కండక్టర్స్ కి సంబంధించి బ్యాన్ రిలాక్స్ చేస్తూ అప్పాయింట్ చేయడం జరుగుతున్నది. ఇక్కడ పని భారము వుంది కనుక రిలాక్స్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :— మంత్రిగారు మొన్ననే ఈ విషయంలో తనకేమీ తెలియదు అన్నారు. ఫైల్ ఆ రోజున ఈ మంత్రిగారికి తెలియకుండా ముఖ్యమంత్రిగారికి వెళ్లడం, ఆ పోస్టు క్రియేట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— నా దగ్గర ఎండార్స్ మెంట్ వుంది. ఎం. డి. ఫైలును ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకు తీసుకుపోయారు. ఈ మంత్రిగారికి తెలియదు అన్నారు. అది వాస్తవము కాదు.

శ్రీ ఎ. జి. కృష్ణ :— చీఫ్ సెక్రటరీ ట్రాన్స్ పోర్టు సెక్రటరీ వ్రాసిన దానికి వ్యతిరేకముగా వ్రాశారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— వ్రాయలేదు.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు :— ఈ మంత్రిగారికి తెలియకుండా డై రెక్టుగా ఫైలు ముఖ్యమంత్రిగారికి వెళ్ళినదా లేదా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— వెళ్లలేదు.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు (భమ్మం) :— 1977-78లోనే ఈ పోస్టు క్రియేట్ అయినాయి అంటున్నారు. అనాడు అన్ని ప్రతిపక్షాలు వ్యతిరేకించుట వల్ల దానిని ఆపడం జరిగింది. ఆ విషయం తెలిసి ఫైలును ఆపారా? పోస్టు కాంక్షన్ అయినా ఎందుకు ఆగినది? 4 సంవత్సరాలనుంచి ఎందుకు ఆగినది? ఇప్పుడు ఎందుకు ఫిల్ అప్ చేశారు?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ఆగివుంది. వని భారం ఇప్పుడు పెరిగింది. స్లిప్ టింగ్ అనే సమస్య కానే కాదు.

Sri P. Govardhan Rao :— I am not bothered about who got promotion. I am interested to know from the Minister when the Report is there, what was the necessity to give promotions immediately? సత్యనారాయణ రిపోర్టు గవర్న మెంటు ముందు వున్నప్పుడు ఆలోచనచేసి నిర్ణయం తీసుకొంటామని మంత్రిగారు హాస్ లో అయ్యారెస్స్ యిచ్చిన తరువాత ఈ హాస్ జరుగుతున్నప్పుడే తొందరపడి అప్పాయింట్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? ప్రొమోషన్స్ యివ్వడానికి కారణమేమిటి? చీఫ్ సెక్రటరీ హామ్ సెక్రటరీ, ట్రాన్స్ పోర్ట్ సెక్రటరీ, ఫైనాన్స్ సెక్రటరీ ఈ అప్పాయింట్ మెంట్ అవసరం లేదని చెప్పిన తరువాత కూడ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? ఆర్. టి. సి. పైన భారము పడుతుందనే ఆలోచన చేసి నిర్ణయం తీసుకొనివుంటే బాగుండేది కదా.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— ఇవి ఎప్పుడో కాంక్షన్ చేయబడిన పోస్ట్స్. ప్రిఫెరెన్స్ సత్యనారాయణ రిపోర్టులో స్పష్టముగా రెండు సూచనలు చేశారు. స్వతంత్రంగా 8 కార్పొరేషన్స్ చేయాలన్నారు. పైన అరైజింగ్ రిపోర్టులా వుంది కింద సబ్సిడరీ కార్పొరేషన్స్ గా చేయాలి అన్నారు. ఈ రెండింటిలో అజమాయిషీ కోసము జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్స్ కావలసివస్తుంది. ఓక విధంగా అయితే 8 కావలసివస్తుంది. వారి సూచనలలో జాయింట్ టి ఎమ్స్

పోస్ట్ పున్నాయి దానికి వ్యతిరేకముగా పున్న చర్య కాదు. పని భారము పెరుగుటవల్ల ఈ చర్య తీసుకొన్నాం.

Sri P. Govardhan Reddy:— Whether the Government has agreed with Prof. Satyanarayana's report or not? అదేమి చెప్పకుండా జొంక తిరుగుడు సమాధానం చెప్పడం వ్యాయము కాదు.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—ఇంకా చర్చలలో వుంది. తుది నిర్ణయం ఏమీ తీసుకొనలేదు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి:—పోస్ట్ సత్యనారాయణ రిపోర్టులోని ప్రధానాంశం ఏమిటి? ఆ నివేదికను సభముందు వుంచుతారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—లైబ్రరీలో గౌరవసభ్యుల సూచనప్రకారం పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ కె. లక్ష్మారెడ్డి:—రామిరెడ్డిగారి సినియారిటీని ఓనర్లుక్ చేసి టానియర్స్ కి యిచ్చారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—ఇవి సెలక్షన్ గ్రేడ్ పోస్టు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:—అసలు ప్రశ్నకు ఖిన్నముగా పోతున్నది. I want specific answers to specific questions. When did the R.T.C. ask for filling up these posts? When were the Interviews conducted and when did the G.M. send the file and when the selections were made? What is the relationship between Mr. Satyanarayana and Rammohan Rao? అన్నీ వస్తేతప్ప వాస్తవం బయటకు రాదు. సత్యదూరమైన విషయాలు చెబుతూ తప్పించుకోడానికి ప్రయత్నించడం వ్యాయం కాదు.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—వా దగ్గర డేట్ వైట్ లేవు కాని సైన్ లగా జులైలో కాంక్షన్ అయిపోయింది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:—డేట్స్ బయట పెడితే అసలు బండారం బయట పడుతుంది.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—అవసరమైతే యిస్తాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:—వాస్తవం అందరకు తెలియాలనేది నా ఉద్దేశ్యం. అసలు దొంగలు ఎవరు? డీవిలో జరిగిన కుంభకోణం ఏమిటి? ఎవరెవరు వీరిధంగా అటలు అడుతున్నారు? అనేవి సభ దృష్టికి రావలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. డేట్స్ గురించి అడిగితే ఇన్స్పెక్టర్ లేదని అన్నారు ఇన్స్పెక్టర్ తెప్పించుకొని చెప్పేవరకు ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ:—డేట్స్ యిస్తాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:—పోస్టుపోస్ట్ మెంటుకి జస్టిఫికేషన్ లేదు.

10-00 a. m.

శ్రీమతి ఉమాదేవి (మేడిచర్ల):—అర్ టి.సి మూడు డివిజన్స్ జనరల్ మేనేజర్స్ వియషంలో చాలా అవకాశాలున్నాయి. ఆ పాటును ధర్మముచే

మాత్రకు రెఫర్ చేస్తే జాగుంటుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు, అర్.టి.సి. మంత్రి గారు ఒప్పుకుని, ఆ రకంగా చేస్తే జాగుంటుందని నిర్ణయ కోరిక.

శ్రీ ఎన్. సత్యనారాయణ :—అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎ.జి. కృష్ణ :—ఈ సెషన్ లోపలే ధర్మమహాత్మకు అందజేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సంభావన కదా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహ రెడ్డి :—సెసిఫిక్ గా డేట్ ఇవ్వలేదు కదా? ఇటీవ్ డి క్వశ్చన్ ఆఫ్ ఎంక్వయిరీ కనుక క్వశ్చన్ పోస్ట్ పోన్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆవసరం లేదు.

Written Answers To Questions

Reduction The Age Limit For Recruitment From 34 to 28 Years

61—

1542 Q- Sri G. Muddu Krishnama Naidu:—Will the Chief Minister be pleased to state;

(a) whether there is any proposal with the Government to reduce the age limit for recruitment from 34 years to 28 years and

(b) whether it is a fact that this will be most dis-advantageous to un-employed youth who did not get the jobs even after 10 years of their names in Employment Exchanges?

A.—(a) No, Sir. The Government have recently issued orders in G.O. Ms. No. 354 General Administration (Ser-A) Department, dated 30th June 1983 that the maximum age limit prescribed under the relevant rules for direct recruitment to posts of executive nature in Police, Excise and Forest Department for which physical standards have been prescribed be raised by six years for recruitment that would be notified on or after 1-7-1983 to be effective for a period of one year from that date i.e., till 30-6-1984.

(b) Does not arise.

Police Officials Punished During 1982 And 1983 on Corruption Charges

62—

1212 Q.—Sarvasri Mohd. Rajab Ali, D.Bhupathi Rao, G.Mallesha, and G. Venkateshwararao:—Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) number of police officials punished during 1982 for corruption and dereliction of duty in the State; and

(b) number of police officials punished during the year 1983 from January to April, 3rd week 1983 for similar charges?

30 12th September, 1983.

Written Answer to Questions.

A.—(a) (1) 22 for corruption. (2) 2013 for dereliction of duty.

(b) (1) 8 for corruption

(2) 608 for dereliction of duty.

Arrest of R.Venkatasubbareddy in Cuddapah District.

63—

1332 Q.—Sri G. Muddukrishna Naidu:—Will the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that in Cuddapah District one R.Venkatasubbareddy was arrested by the Officials of Galiveedu Police station and now his whereabouts are not known;

(b) if so, what happened to R. Venkatasubbareddy; and

(c) whether he will be handed-over to his father?

A.—(a) Yes, Sir. R. Venkatasubbareddy of Goramcheruvu along with three others was arrested on 20-3-1983 and sent for Judicial custody on 21-3-1983.

(b) They are concerned in Maliveedu Crime Nos. 39/83, 5 and 6/83 under sections 457 and 380 I.P.C. and they were enlarged on bail by the Court on 22-3-1983.

(c) Does not arise.

Wrongful Custody Of A Person In Kotabommali Police Station In Srikakulam District

64—

922 Q.—Sarvasri Y. S. Rajasekhara Reddy, S. Santosh Reddy, M. Jagannadham, K. Nagarjuna Reddy and M. Ramachandra Reddy!—Will the Chief Minister be pleased to State:

(a) whether it is a fact that one Sri Metta Narasimloo, son of Appanna was wrongfully kept in their custody by the Sub-Inspector of Police, Kotabommali of Srikakulam District since 9-2-1983;

(b) whether it is also a fact that a Petition was filed on behalf of himself in the Hon'ble Court of the Judicial First Class Magistrate, Tekkali about the wrongful custody by the Police of Kotabommali : and

(c) if so, the steps taken by the Government to curb these illegal Actions by the Police ?

- A.—(a) No, sir,
 (b) Yes, sir.
 (c) Does not arise.

Construction Of Pucca Road From Torlagondi To Light House in
 Divi Taluk

65—

1193 Q.—Sri Mandali Venkata Krishna Rao:—Will the Minister for Works be pleased to state;

(a) whether any scheme to construct a pucca road from sorlagondi to the light house in Divi Taluq, Krishna District is in progress. and

(b) if so, the extent of work done so far?

- A.—(a) No, Sir.
 (b) Does not arise.

Construction of A Bridge on Pedavagu, Nizamabad Dstrct

66—

892 Q.—Sri S. Santosh Reddy:—Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether the estimates for the construction of a bridge on Peddavagu near Patchula Nadukuda village in Bheemgal taluk, Nizamabad district have been submitted to Government;

(b) if so, the estimated expenditure for construction of the said bridge; and

(c) when it will be sanctioned?

A.—(a) & (c) An estimate for the work of Improvements to Armoor-Bheemgal road including a bridge on Nadikuduvagu for Rs. 76.85 lakhs has been received from the Chief Engineer (Roads and Administration) for according administrative sanction. The proposal is under examination.

(d) The estimated cost of the bridge across Patchula Nadikudu Vagu is Rs. 47,29,847.00.

Construction of a Bridge on Kappalavagu , Nizamabad District

67—

893 Q.—Sri Sanigaram Santhosh Reddy:—Will the Minister for works be pleased to state;

(a) whether the particulars of the estimated expenditure for the construction of bridge on Kappalavagu near the taluk Headquarters of Bheemgal, Nizambad District have been submitted to the Government.

(b) the estimated expenditure for the construction of the said bridge; and

(c) when it will be sanctioned?

A.—(a), & (c) An estimate for the work of Construction of bridge across Kappalavagu in Km. 36/6 on Indalvai-Bheemgal road for Rs. 44-68 lakhs was received from the Chief Engineer (Roads and Administration) for according administrative sanction. This work finds a place in the Budget Estimate for 1983-84 with a provision of Rs. 2.00 lakhs. The estimate is under examination in consultation with the Finance and Planning Department.

Black Topping The Road From Indalval To Tadpakal

68—

890 Q. Sri Sanigaram Santhosh Reddy;—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government for Black topping the road from Indalvai to Tadpakal in Nizamabad District.

(b) if so, when it will be sanctioned; and

(c) the estimated expenditure for the said road?

A.—(a), (b) and (c):—An estimate for the work of 'Improvements to Indalvai - Tadapakal road' for Rs. 42.48 lakhs was received from the Chief Engineer (Roads and Administration) for according administrative sanction. This work finds a place in the budget estimate for 1983-84 with a provision of Rs. 2.00 lakhs. The estimate is under examination in consultation with the Finance and Planning Department.

Laying Tar Road From Armour To Sirikonda, Nizamabad District

69—

691 Q.—Sri S. Santosh Reddy;—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal with the Government for laying tar road from Armour to Sirikonda, in Nizamabad District;

(b) the estimated cost of the said road;

(c) if so, when it will be sanctioned; and

(d) If not, the reason therefor?

A.—(a), (b) & (c) An estimate for Rs. 76.85 lakhs for the work of improvements to Armoor-Bheemgal road (present nomenclature of Armoor-Srikonda road) including a bridge on Nadikudu vagu has been received from the Chief Engineer (Roads and Administration). The proposal is under examination. The work on the road other than B.T. will be taken up after administrative sanction is accorded.

(d) Does not arise in view of the reply given to clauses (a), (b) and (c).

Repairing of Ponnur-Pedanandipadu Road, Guntur Dist.

70—

793 Q.—Sri G. Mudda Krishnanna Naidu:— Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Ponnur-Pedanandipadu R. and B. and road via Pandaranadu in Guntur District is in a bad condition and the black top is spoiled within three years of its laying, the road is now full of pits and passengers are facing difficulty to travel in that route; and

(b) if so, the steps taken up by the Government?

A.—(a) Yes, Sir. The condition of the road surface from Ponnur to Pedanandipadu via. Pandrapadu is not satisfactory.

(b) Estimate for repairs to these roads have been sanctioned, tenders invited and are under process. The work will be commenced shortly.

Completion Of The Road between Bandar and Kammavari Cheruvu, Krishna District

71—

742 Q.—Sri Mandali Venkata Krishna Rao:—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether the Government have any special scheme for the immediate completion of the road between Bandar and Kammavari Cheruvu in Krishna District so as to enable the people in the villages situated on the Sea-Coast to go and take shelter in suitable places when calamities such as tidal waves occur;

(b) if so, the steps taken by the Government?

A.— (a) Yes, Sir.

(b) The Government have sanctioned an estimate under Plan for the work of improvements to the road from Chinnapuram to

Kammavari Cheruvu (via) Satyanarayanapuram from Km.9.380 to 23.100 for Rs. 25.62 lakhs, and the work is in progress. The entire work is programmed to be completed before 30-6-1984. When this work is completed the people from the villages namely (1) Kammavari Cheruvu, (2) Bhavanipuram, (3) Vodapalem, (4) Vodgoyya, (5) Thummalacheruvu, (6) Thummalapalem, (7) Chinnapuram (8) Gundlapalem will have direct access to the nearest town, Machilipatnam.

Construction Of Railway Over- Bridge In Nizamabad Town

72—

418-M Q.—Sarasri D. Satyanarayana, L. Kishan Reddy, D. Sambasiva Rao Choudary, M. J. Thomas Choudery, Madhusudan Reddy and T. Kishan Singh:—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether the State Government have taken up the construction of Railway over-bridge in Nizamabad town;

(b) if not, the reasons therefor; and

(c) when it will be taken up?

A.— (a) No, Sir.

(b) The proposed Road over-Bridge is on a Municipal road and hence it has to be processed by the Municipality only.

(c) Does not arise in view of the answer to clause (b).

Construction Of a Reservoir on Kovvada Canal, West Godavari District

73—

2248 Q.—Sarasri K. Vivekananda and P. V. Krishna Rao :—Will the Minister for Works be pleased to state :

(a) whether the Government propose to construct a reservoir on Kovvada canal in Polavaram taluk;

(b) the reasons for the delay in the construction of this reservoir;

(c) the estimated expenditure for the project; and

(d) the extent of land that can be brought under cultivation due to the construction of the project?

A.—(a) Yes, Sir. The proposal envisages the construction of a reservoir across Kovvada Kalva near Laxminarayanadevipeta, 3 Km. downstream of Kovvada village in Polavaram taluk, West Godavari District.

(b) The proposal is at present under detailed investigation. After completion of detailed investigation, the project report has to be sent to Central Water Commission for technical clearance. After the scheme is cleared by Central Water Commission and after according administrative approval, the scheme will be taken up based on the availability of funds.

(c) The estimated cost is about Rs. 453.55 lakhs based on preliminary investigation.

(d) The present proposal is intended to provide irrigation facilities to a new anicut of 3,600 acres in Kharif season besides supplementation to the existing wet ayacut of 3,900 acres under 29 tanks on the right side and 1062 acres under open head channels besides flood moderation.

Order of Preference Assigned to Legislators in Reservation
In Guest Houses

74—

2277 Q.—Sri. K. Nagarjuna Reddy:—Will the Minister for Works be pleased to state:

(a) whether there is any order of preference in the reservation of Roads and Buildings Guest House; if so, the place assigned to Legislators;

(b) whether the system is being followed in these Guest Houses; and

(c) if not, the reasons therefor?

A.—(a) Yes, Sir. The Legislators are given the 23rd place in the order of precedence.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

Collective Co-operative Farming Society of Jalli, Warangal District

75—

238 Q.—Sarasri M. Omkar, N. Raghavareddy, M. Ramakishan Rao, M. Erraiah Reddy and Smt. M. Swarajyam:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Collective Co-operative Farming Society of Jalli in Narasampet taluk, Warangal District comprising of thousands of acres of land is meant for Harijans only;

(b) whether it is also a fact that prior to formation of the said Society there were many land-less poor people belong to B.Cs, cultivating hundred of Acs of land and the authorities assured that such bonafide landless non-harijans poor would be given land under their possession, and if so, whether said land was given;

(c) is it also a fact that the Harijans settled in the colonies of the Jhalli Collective Co-operative Farming Society have been illegally disposing of the land under the society to rich non-harijans; and

(d) if so, the action taken thereon?

A.-(a) No, Sir, the society is meant for the weaker sections. The society was formed with 150 Scheduled Castes and 50 Backward Classes. An extent of Ac. 1676-00 was assigned to the Society.

(b) No Sir.

(c) They have sold away Ac. 54 of land assigned to them.

(d) Action was initiated against the members of the society who irregularly sold away their lands and also against the purchasers under Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfer) Act, 1977, .

Bus Depots in Nizamabad Dist.

76—

1094.—Sri D. Sambasivarao Chowdary:—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether the Government are aware that only three taluks out of nine taluks in Nizamabad District have Bus Depots;

(b) if so, the reasons for neglecting the other six taluks; and

(c) the action proposed to be taken now in the matter?

A.-(a) Yes Sir. There are three Depots at Nizamabad, Kamareddy and Armoor.

(b) and (c).-Location of Bus Depots depends upon the growth in traffic and the needs to have infrastructural facilities at a particular place but not based on the Revenue Taluk Jurisdictions. Hence it is not correct to say that the other Taluks in the District are neglected. Anyway keeping in view the traffic potential there is a proposal to have two more Bus Depots at Bodhan and Banswada which may come up in due course.

Bus Shelters at Husnabad, Karimnagar Dist.

✓ 77 —

406 Q.—Sri B. Laxmikantharao :—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a bus shelter is under construction at Husnabad village, Husnabad taluk, Karimnagar District;

(b) if so, the time by which it will be completed and handed over to A.P.S.R.T.C. for use; and

(c) the reasons for this inordinate delay and the action proposed to be taken against the persons responsible for delay?

A.—

(a) Yes Sir.

(b) It will be completed by about October, 1983.

(c) Andhra Pradesh State Road Transport Corporation had accorded sanction for construction of Bus Station in Husnabad for an amount of Rs. 3.66 lakhs in the year 1978-79. The work was taken up at the end of December 1979. Husnabad is a remote place in Karimnagar District. Hence, both skilled and unskilled labour were not readily available and they had to be brought from outside. Even building materials have to be brought from Hanumakonda or Karimnagar. Hence the contractor could not complete the construction in time. He was penalised twice for delay in execution of the work. Now the work is in progress and the Civil Works were completed except certain finishing items. The Water supply and Sanitary arrangements also remain unfinished. The Electrical Wiring work is under progress, and will be completed shortly. The Bus Station is expected to be completed in all respects by the end of October, 1983.

Stoppage of Road Work from Muddur to Bondapalli,
Vijayanagaram District

78--

58 Q.—Sarvasri J. Satyanarayana Raju and N. A. Krishna:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction work of the road from Muddur to Bondapalli village in Gajapathinagaram taluk Vizianagaram district has been stopped before completion; and

(b) if so, the reasons for stoppage?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The road from 0/4 to 1/0 could not be formed due to objections raised by some of the villagers of Bondapalli village as the road is to be formed through their lands. Formation could not be done from (5/4 to 9/0) for want of sufficient funds.

**Additional Powers Proposed to be Entrusted to the
Panchayati Raj Institutions**

79—

1858 Q.—Sri N. Raghava Reddy and Smt. M. Swarajyam:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the additional powers that are proposed to be entrusted to the Panchayati Raj Institutions;

(b) whether the village Munsiff and Karnam's posts will be made as a wing to the village Panchayati to put an end to dual administration at village level; and

(c) whether dual administration will be avoided by merging the Samithi and Tahsil Offices at Taluk level?

A.—

(a) The Government are considering how to strengthen Panchayati Raj Institutions in the light of recommendations made in the report of the Committee on Panchayati Raj Institutions 1978 headed by Sri Ashok Mehta and also that of Panchayati Raj Institutions Committee (1981) headed by Sri C. Narasimham but decisions are yet to be taken;

(b) Does not arise as decisions are yet to be taken by the Government;

(c) Does not arise.

**Winding up of the Milk Chilling Plant at Sirigindalapadu,
East Godavari District.**

80—

*1734 Q.—Sarvasri D. L. Ravinder Reddy, Y.S. Rajasekhara Reddy, K. Nagarjuna Reddy and Majji Narayana Rao:—Will the Minister for Agriculture and Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government have taken a decision to wind up the milk chilling plant at Sirigindalapadu, a tribal area in Rampachodavaram Taluq in East Godavari District;

(b) whether it is a fact that lakhs of rupees were given to tribals as subsidy for purchase of milch animals;

(c) whether it is a fact that the tribals of Musurumilli Kothaveedhi, Ramanapalem, Ethalapadu, Gopavaram, Sirigindalapadu, Ozubanda and Jaggampalem would be affected due to the closure of the chilling centre; and

(d) if so, the action taken by the Government so far?

Matters Under Rule 329:
re: Deteriorating the Law and Order
Situation in Tungaturthi Taluk,
Nalgonda District.

12th September, 1983.

39

A.—

(a) Yes, Sir, the Andhra Pradesh Dairy Development co-operative Federation has taken a decision to wind up the Milk Chilling Centre.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) Due to low milk potential in the area and to avoid losses on account of heavy overhead charges on transport and operational expenses, the Milk Chilling Centre was closed down by the Andhra Pradesh Dairy Development Co-operative Federation Limited to avoid further losses to the Federation.

As against the handling capacity of 1,000 litres per day, the milk procurement at the time of closing the unit was 102 litres per day.

The Andhra Pradesh Dairy Development Co-operative Federation incurred a loss of Rs. 5.33 lakhs on the unit from the day it was commissioned on 28-10-1978 till the date of its closure.

Matters Under Rule 329.

329 re: Deteriorating Law and Order Situation in Tungaturthi Taluk, Nalgonda District.

Sri S. Jaipal Reddy :— Mr. Speaker, Sir, we wanted to bring to the notice of the House and the Hon'ble Chief Minister about the deteriorating law and order situation in Tungaturthi taluk, Nalgonda district. Mr. Omkar, Mrs. Swarajyam, Mr. Venkaiah Naidu, Mr. Rajab Ali and myself, recently had the opportunity of visiting the trouble torn villages in Tungaturthi taluk. We found to our surprise that the entire trouble in the affected area lies on the defection of one person Mr. Kusalava Reddy from C.P.M. to T.D.P. Mr. Kusalava Reddy is the brother of Mrs. M. Swarajyam, M.L.A. When this question arose for consideration earlier, I got an impression that the Chief Minister tried to dismiss the entire question as a factional issue amongst brothers and sisters. The issue is not simple as that Mr. Kusalava Reddy took his birth in that family and he was associated with the C.P.M. for 30 years. He was known for his violent tendencies in C.P.M. That was the reason he found his way out from C.P.M. He contested in that Constituency as T.D.P. candidate. The T.D.P. has become a refuge of defectors of all kind of parties. Therefore, there is no surprise about his candidature, in the T.D.P.

In the elections Mr. Kusalava Reddy got fourth place, though the T.D.P. has won majority of the seats in the State for forming the Government. The next day, he physically prevented the candidate of the victorious party, i.e. C.P.M. from taking out a victorious procession from her own native village. That is where the trouble started. We have visited the various affected villages by this incident. We found that Mr. Kusalava Reddy had been drawing upon the influence of the ruling party and the Ministers or the Hon'ble Chief Minister had extended patronage to him directly. In another incident, in another village, a murder took place. That is a murder of a Harijan. With this a question arose for consideration of the House on that occasion and again the Chief Minister tried to dismiss it as a matter of factional dispute in a family. We went into the circumstances under which this murder took place. We happened to visit the village and we happened to talk to the wife of the accused. During our visit, we met cross section of the people. We met the Members of the T.D.P., Leaders of the Congress-I and B.J.P. We had obtained a comprehensive view of the situation prevalent in that taluk. When that murder took place in that village, three other persons were also sustained grievous injuries. You will appreciate if I say as to how this murder took place and three other persons sustained serious injuries. This cannot be a family dispute among the brothers belonging to a Harijan community. The groups in the villages were totally involved. The groups belonging to other parties are also involved, directly and physically. Today there is no security for a person of Local Legislator, Mrs. M. Swarajyam. There is no security for a senior respected Legislator of CPM, Mr. B.N. Reddy. The local people refused to give protection to him saying that he is not an M.L.A. But I think the T.D.P. should be able to appreciate the view point that the Legislators and Ex-Legislators who were in public life for decades in the past should be protected. I do not want to go into the details of various incidents that took place in that area. I would like to impress upon the Chief Minister that he should not allow the situation to further deteriorate just because his party candidate has not come, there. Let the Chief Minister examine all aspects for improving the law and order situation and take suitable action.

10.10 am. Therefore it is necessary for the leader of the Telugu Desam Party and more particularly, the Chief Minister to be on guard against various elements that are operating from within his own Party and this situation calls for political intervention. We had an occasion to discuss this matter with the Chief Minister in Business

Advisory Committee. He was good enough to listen to us in detail. In fact he agreed to call for a meeting of various party leaders to sort out the problem. The problem has to be dealt with at two different planes. One, the plane of law & order and the other - the Political plane. There is need for the Chief Minister to take initiative to call for the meeting of various party leaders to get the problem sorted out. That is the only solution.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరయ్య :—అధ్యక్షా, మిత్రులు శైపాల్ రెడ్డి గారు చెప్పిన విషయాలలో స్పష్టంగా ఎకీభవిస్తున్నాను. ఎన్నికలు ఆన్న తరువాత ఒకరికి విజయం, ఒకరికి అజయం కల్గటం సహజం, ఎన్నికలలో గెలిచిన వారిని ఆ విజయాన్ని వారు అనుభవించినందుకూ మేమే రాజ్యం చేస్తాం అనే ధోరణిలో అక్కడి పరిస్థితులు వున్నాయని మనవి చేస్తున్నాను, ఇటునుండి కొందరు సభ్యులు అక్కడికి వెళ్లి కొంతమందిని కలవడం, అందులో కుళలవరెడ్డి గారిని కూడా కలవ ప్రయత్నించడం. వారిని కలుస్తామని కబురు చేయడం కూడా జరిగింది. వారు అప్పుడు గ్రామంలో లేరని, తరువాత కలుసారని చెప్పడం జరిగింది కాని తరువాత కూడా కలవడం జరగలేదు. శైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు అక్కడ ఇంకా అందోళనకర పరిస్థితులు కొనసాగుతున్నాయి. కొత్తగూడెంలో కాని, నంకెల గ్రామంలో కాని, అన్నారం గ్రామంలో కాని, కొర్రుట్ల గ్రామంలో కాని ఆరమవల్లె గ్రామంలో కాని ఇంకా బయోనక పరిస్థితులు కొనసాగుతున్నాయి, ట్రైమ్ లీ పోలీస్ ఇంట్రీవెన్స్ లేదు. ఎవరు తప్పు చేస్తే ఎవరు దౌర్జన్యం చేస్తే వారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా, పార్టీ వివక్షణలేకుండా అణచి వేయకపోవడంవల్ల ఇటువంటి పరిస్థితి కొనసాగుతున్నది, శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యంగారు శాసనసభ్యురాలిగా ఎన్నిక అయిన తరువాత ఆ సందర్భంలో ఊరేగింపు జరిగినప్పుడు ఇటువంటి సంఘటన జరిగింది. బి.ఎన్ రెడ్డిగారికి ప్రమాదం కలగే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కుళలవరెడ్డిగారికి కూడా ప్రాణాపాయం లేదు, అది నోట్ ఫర్మే సి.పి.ఐ. ఈ అవకాశాన్ని తీసుకుని కుళలవరెడ్డిగారిని తుంముట్టి చడానికి ప్రియత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడకు వెళ్లిన కొంతమంది మిత్రుల ద్వారా అది తెలుసుకోవడం జరిగింది. కుళలవరెడ్డిగారు తెలుగుదేశం పార్టీ అని మనం ఆమోదించాము. సిద్ధాంతాలు లేండా, ఆదర్శాలు లేకుండా ఎవరు వస్తే వారంతా మనపార్టీ వారని; వారిని బుజాల మీద వేసుకుని కార్యక్రమాలు చేయడం మంచిదా అని అడుగుతున్నాను, తెలుగుదేశం వారు తప్పు చేసినా, కమ్యూనిస్టులు తప్పు చేసినా, బి.తె.పి. వారు తప్పు చేసినా తప్పు తప్పే, అటువంటి వారు ఎవరైనా ఖండాలి, దండిచాలి, వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. మా తప్పు వుంటే సరిదిద్దుకోవాలి మేము సిద్ధంగా వున్నాము అంతేగాని ఎవరు తప్పు చేసినా తమ పార్టీ వారు మాత్రం తప్పు చేయరు అనే భావంలో వుండటం మంచిదికాదు. పోలీసులు కూడా నిర్భయంగా వ్యవహరించే పరిస్థితి లేదు. ఖచ్చితంగా వ్యవహరించే శక్తి పోలీసు అధికారులకు

అక్కడలేదు. వైస్టాయి నుండి క్రింది స్థాయి వరకూ కూడా తుంగతుర్తి పోలీసు స్టేషనులో అక్కడి వ్యవహారాలను అవగాహన చేసుకొని పరిస్థితులను చక్కదిద్దే అధికారులను పోస్ట్ చేయాలి. మొన్న విజనెస్ ఎడ్రెస్సరీ కమిటీ మీటింగ్ లో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకువచ్చినప్పుడు వారొక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఆ సమావేశాన్ని తొందరగా ఏర్పాటు చేసి తగు నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఏ పార్టీ వారైనా తమ పార్టీని ప్రచారం చేసుకోవచ్చు, తమ విశ్వాసాలను స్వేచ్ఛగా ప్రకటించుకోవచ్చు అనే సమ్మతం వారిలో కల్గించవలసివుంది. సంగం గ్రామంలో జరిగిన మర్డర్ కు సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు పేరు చెబుతారు కాని ఎ.ఎన్. ముద్దాయిని ఈరోజు వరకూ ఆరెస్టు చేయలేదు. మేము వెళ్లేరోజు వరకూ ఆరెస్టు చేయలేదు. ఆయన చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలోనే తిరుగుతున్నారని తెలిసింది. ప్రభుత్వం వెంటనే అక్కడ కాంతి భద్రతలు కాపాడటానికి చర్యలు తీసుకోకపోతే పరిస్థితులు విపరీతం ప్రమాదం వుంది. కనుక ప్రభుత్వం తక్షణమే వీటిపై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ :— అధ్యక్షా, విషయాలన్నీ సభ్యులిద్దరూ వ్యక్తం చేశారు. నిజంగా ఆ ప్రాంతంలో కాంతిభద్రతలు లేవు. పోలీసులు చూసినా చూడకుండా పున్నారు.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ ఇన్ ది ఛైర్)

అందువల్ల అక్కడ కాంతి భద్రతలు కొరవడి పున్నాయి, నిండుప్రాచాలు పోతున్నా చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితి లేకుండా వుంది. దీనిని కుటుంబ కలహాలుగా చిత్రించడం మంచిదికాదు. మంత్రిగారు దీనిని అక్కడ తమ్ముడి వివాదంగా సరిపెట్టడానికి ప్రయత్నించారు. ఆ విధంగా చూడటానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ జాతీయ పుద్యమం నాటి నుండి పూర్వోక్త వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం క్రింద అనేక ఉద్యమాలు, భూమి కోసం, భుక్తి కోసం అనేక పోరాటాలు జరిగాయి. తెలంగాణకు వన్నె తెచ్చిన బి. ఎన్. రెడ్డిగారు అటు పథయవేలి ఎకరాలుగల భూస్వామికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం నడిపిన వ్యక్తి. అటువంటి చరిత్ర కమ్యూనిస్టు పార్టీకి వుంది, నిన్నటి వరకూ కాంగ్రెసు పార్టీలో వుండి ఈ రోజు తెలుగు దేశం పార్టీలో ప్రవేశించి మా ఉద్యమాన్ని కాలరాయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. పట్టపగలు ప్రాచాలు తీస్తున్నారు. పిందారీలుగా, బందిపోటు దొంగలుగా తయారై గ్రామాల మీద వడి కమ్యూనిస్టు పార్టీని బలపరచిన, స్వరాజ్యంగానికి ఓటు వేసిన స్త్రీలను కూడా విచ్చలవిడిగా, దారుణంగా కొట్టడం జరుగుతున్నది.

(మిస్టర్ స్పీకర్ ఇన్ ది ఛైర్)

అక్కడ ఒక పద్ధతాలిల మహిళను కలిసినప్పుడు ఆమె చెప్పింది, ఆమె కుళలవ రెడ్డిగారి అనుయాయులను పోషించింది, అలాంటి ఆమెను కూడా నిర్దాక్షిణ్యంగా

re: Deteriorating the Law and Order
Situation in Tungaturthi Taluk,
Nalgonda District.

కొట్టారు. ఇటువంటివాటినివ్రింటిని పోలీసులు ఆపామాషిగా తీసుకుంటున్నారు. వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పినట్లు అక్కడ దీనిని కంట్రోలు చేయాలి పోలీసులు లేరు. విషయాలను విడచుచి ఆలోచించిన వారు లేరు. అక్కడ కాంశిభద్రశాలను కాపాడి అక్కడ వున్నటువంటి రాజాకీయ దురందులైన వారు అనుమతిపొన్నటువంటి వద్దకులను కాస్త అర్థం చేసుకొని యీ మూవ్ మెంటును ఎట్లా సెట్టెస్ చేయడానికి ప్రియత్నం చేస్తున్నారో కనిపెడితే హంతకులు ఎవరో వావస్తవంగా ఎవరో దేనికొరకు వున్నారనేది అర్థం కావచ్చు ఈ మర్దర్స్ యంతటో ఆగవు. నిజంగా కుశలవరెడ్డి గారి పోలీసులకు కూడ తిక్కింపు స్వర్గముతో వున్నట్లు వుంది. ఎందుకంటే అతనిని కూడ అంతం చేసి యీ నేరాలు అన్ని సి.వి.యం. కు ఆపాదించి వాయిగా ఆలాసించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి శూన్య హస్తాలు అక్కడ పని చేస్తున్నవి. మేము అక్కడికి పోయినప్పుడు నిజం అర్థంచేసుకున్నాము. అక్కడ అదవట్టి అనే గ్రామం వుంది. అక్కడ 18, 20 ఏండ్ల నుండి కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసుతో అమరవీరుల స్థాపం వుంది. ఈవాటివరకు పర్యటెంటు కనస్పృశముతో వుంది. దానిని జయపాల్ రెడ్డిగారు వెంకయ్యనాయుడు గారు చూశారు. దాని మీద ఎర్రజండా రెపరెపలాడుతున్నది. ఎవరో 145 నెత్తును క్రింద పోయి, ఏమి జరుగుకుండానునో ఏమో గాని, దానిని క్రిమింతునోదానికి అర్థం తీసుకొని వచ్చారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫీసుగా ఫంక్షను చేస్తున్నదాని నుండి కొరాలు, కాగితాలు బయట వేసినప్పుడు, ఫీంరెడ్డి వర్గింహరెడ్డిగారు ఒక అరుగు మీద కూర్చుని, యీ ఆఫీసు మాది, అమరవీరుల స్థాపం యిక్కడి నుండి పోయ్యే సమస్య లేదు యీ రకంగా యీ ప్రాంతములో కమ్యూనిస్టు పార్టీ లేకుండా చావ చుట్టినట్లు చూడుతామనే ఆ రావణాసురుడు ఎవరో గాని, యిది ఎందుకు చేస్తున్నానోనే ఇద్దరితో అట్లాగే కూర్చుని వున్నారు ఇవాళ ఆ ప్రాంత మంతా ఏమంటున్నారు? నిన్న మొన్నటి వరకు కాంగ్రెస్ తో వుండిన భూస్వాములు తెలుగు దేశములోకి వస్తే నిజంగా ఒక సిద్ధాంతపరమైనటువంటి అవగాహనగాని లేకపోతే తెలుగు దేశాన్ని సంరక్షిస్తామన్నవారు గాని గాకుండా పురకనే గానిలో పోయేవారికి టికెట్టు యిస్తే ఎన్నికల్లో నాలుగవ మనిషిగా ఓటు రాకుండా ఓపాజుట్టు జపు అయిన వాడికి కవచముగా తయారై, రాష్ట్రములో వచ్చిన అధికార ప్రాజెక్టుముతో ఆ ప్రాంతములో అభివృద్ధి పుట్టిన వారి మీద చర్య తీసుకోవడం లేదు. రాజ్ కింబగల్లు నిర్మిలు లేవు. ఏ నిమిషాన ఏమి అవుతుందోనే భయంకర పరిస్థితులు ఏర్పడి వున్నవి. ఆ ప్రాంతముతో ఆ రకంగా వున్నప్పుడు ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వముతో వున్నటువంటి మంత్రివర్గులైనా ఆలోచించవచ్చు. రేపు సావధానంగా ఆలోచించవచ్చని, నల్లగొండ జిల్లా వీరికి మొనావలైజ్ అయిపోయిందని, దీనికి గత చరిత్ర వుంది, తెలంగాణ సాయధ పోరాటములో మాజీకర్మగా తయారైంది, దానిని జరుగుకుండానుని, దానిని పూర్తిగా సాఫ్ చేద్దామనే లక్ష్యం గనుక వుంటే అది పరిష్కారం కాదు. పోలిటెక్ మోటివ్స్ తో

అలోచించకూడదు. ఇవాళ తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం పనిచేసేందుకు అందరము సంతోషపడ్డాము, నిజంగా కాంగ్రెస్ పార్టీలోనడుస్తూ వుంటే ప్రజాస్వామ్య పుద్గమాలను నాశనం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే, ప్రజా పుద్గమాలపైన పోలీసుల ఎట్రాసిటీస్ ను ప్రేరేపించడానికి నాశనం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే ప్రజా పుద్గమాలపైన పోలీసుల ఎట్రాసిటీస్ ను ప్రేరేపించడానికి పూనుకుంటే అవతలి ప్రభుత్వానికి ఏదైతే కానీ జరిగిందో అలాంటిదే దీనికి జరుగక తప్పదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినందుకు సి.పి.ఐ. గాని సి.పి.ఎం. గాని ఎంతో సంతోషించినవి. కాని యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడ మళ్ళీ అదే నడిక నడిస్తే జరిగేది ఏమిటి? దీనిలో కూడా రక్షణ లేదని ఆ ప్రాంత ప్రజలు పూర్తిగా భావ్యం చేసుకోని కూర్చున్నారు. దానిని తొలగించడానికి ప్రాంత యాత్రను తీసుకోవాలి. నిన్న టి. ఎ. సి. లో మీ సమక్షములో ఒక సభను పెట్టారు. దాని ముఖ్య ముక్తిగారు పరిష్కరించడానికి పూనుకున్నారు. ఉభయాలను కూర్చోబెట్టి పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానికి తేదీ నిర్ణయించినట్లు లేదు. ఏదైనా చేయి జాతిపోకముందే వ్యవహారాన్ని పరిష్కారం చేయడానికి చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ ఆ ప్రాంతములో శాంతిభద్రతను కాపాడారని విజ్ఞప్తి చేస్తూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:— అధ్యక్షా, మేము అక్కడికి పరిశీలనకు వెళ్ళింది ఆగస్టు 81 వ తేదీనాడు. పెద్దలు జయపాల్ రెడ్డిగారు, వెంకయ్యనాయుడుగారు రజాబ్ అలీగారు యిచ్చినటువంటి వివరణ చాలా చక్కగా వుంది. చాటితో ఏకీభవిస్తూ వారు తదవని కొన్ని విషయాలను చెబుతున్నాను. వల్లనవ్రాజ్యం గారిని అక్కడ వూరేగింపు తీసుకురావడానికి ఆంకవరచడమే గాకుండా మొట్ట మొదటి కాసనసభ సమావేశం జరిగినప్పుడు. అందరము ప్రమాణస్వీకారము చేసుకోడానికి రాగలిగాము. కాని యీ యం ఎల్. ఎ.ను దిగ్బంధం చేసి ప్రమాణస్వీకారానికి రానివ్వకుండా ఆపు జేశారు. ఎర్ర జండాలను పీకి తగల బెట్టారు. మే. దినోత్సవం జరుపుకుంటుంటే, గోరెంట్ల, కొత్తగూడెం గామీమాల్లో కార్యకర్తల యింట్ల మీద పడి కొట్టి ఎర్ర జండాలను పీకి తగలబెట్టారు. అంతేగాకుండా మార్చి నెలలో కొత్తగూడెం గామీమంద్ర అందరు పోగై గీత పాఠశాలకులను, సి. పి. యం. కార్యకర్తలను కొడితే గోరెంట్ల ఉపసర్పంచు కాలు విరిగిపోయింది. తాలూకా కమిటీ సభ్యుడు విచ్చయ్య కాలు విరిగి ముక్కలు అయిపోయింది. నేను ఆ తరువాత కాలములో బహిరంగ పథలో మాట్లాడడము కొరకు మే, 18వ తేదీనాడు అన్నారం పోతే ఆ సభలో నేను వుండగానే మా కార్యకర్తలను కొడితే దాదాపు 8, 10 మందికి విపరీతంగా రెబ్బలు తిరిగి ఒకరి చేయి విరిగి పనికి రాకుండా పోయింది. అతను హరిజనుడు. అదే విధంగా ఏ ఒక్క రోజు అయినా ప్రశాంతంగా వుండే రోజులేదు ఇ తకు ముందు వెంకయ్యనాయుడు, జయపాల్ రెడ్డిగార్లు రజాబ్ అలీగారు చెప్పినట్లు

re: Deteriorating the Law and Order

Situation in Tungaturthi Taluk,

Nalgonda District.

మందులో చేరిన సరుకు అంతా ఎటువంటి సరుకు? పాత కాలపు ఖాస్వాములే గాకుండా మొన్న ఎన్నికల్లో మీ తెలుగు దేశము కార్యకర్తల బుర్రలు బిద్దలు కొట్టిన బాబుకు. వారంతా యిప్పుడు తెలుగు దేశములో చేరారు, అది మరిచిపోకూడదు. నకిలైట్లు కూడా అందులో వున్నారు. ఇప్పుడు వారు కూడా తెలుగు దేశము అయిపోయినారు. నకిలైట్లు, దేశముఖ్లు, కాంగ్రెస్ లో వుండిన దేశముఖ్లు తెలుగు దేశములో చేరిపోయారు మీరు అప్పుడప్పుడు చదవుతూ వుంటారు పేర్లు, దొంగ రాముడు అని, అట్లా దొంగ రాముడు అయిపోయినారు. అటువంటి బాబుకు అంతా చేరిపోయారు. ఆగస్టు 81వ తేదీనాడు మేము అక్కడికి పోయినప్పుడు జయమ్మ అనే ఒక మహిళ మాకు అన్నం పెట్టింది, అది పాపం. అదే రాత్రి ఆమె బావి యింజనును ఎత్తుకుపోయారు. అంతేగాకుండా మాతో మాట్లాడినవారి మీద తీవ్రమైన నిర్బంధాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ మర్దరు జరిగింది 15 జూలై 88 నాడు. పాల్గొన్న నేరపులు ఒక్క గామం వారు కారు, జయపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు చుట్టుప్రక్కల గామాల వారు. పోలీసులు అందరి మీద కేసు పెట్టారు. ఆ పెట్టినవారిలో మొదటి ముద్దాయితోసహా చాలా మందికి వట్టుకోలేదు. వారందరు పోలీసువారి సంగక్షణలో వున్నారు. నల్లగొండ జిల్లాలో తుంగతుర్తి పార్లమెంటు నియోజకవర్గం నుండి ఒక కన్స్టేబుల్ డి. ఎస్. పి. తప్ప జిల్లా సూపరింటెండెంటుతోసహా తుంగతుర్తి పరియా ఎస్. ఐ. తోసహా అందరు కూడా పాలకపక్షం మెప్పు ఎట్లా పొందాలని పట్టుదల వహించి వున్నారు తప్ప మరొకటి లేదు. ఇది అన్నదమ్ముల, అక్కతమ్ముల తగాదాగా గాకుండా రాజకీయంగా సి. పి. యం. సు ఆణచివేయాలని చూస్తున్నారు. నెట్ రిజట్ట స్వరాజ్యం గారికి గెన్మన్ ను యిచ్చారు. బి. యన్. రెడ్డిగారికి ఏ ఊడములో అయినా ప్రమాదం వుంది. వారే గాకుండా యంకా 7, 8 మంది సి. పి. యం. కార్యకర్తలు యిండ్ల నుండి బయటకు రాని పరిస్థితి వుంది. ఏ ఊడములో ఏ ప్రమాదము వస్తుందో తెలియనటువంటి పరిస్థితి వుంది. కాబట్టి ఆ పరిస్థితికి కారకులైన సంఘవ్యతిరేక శక్తుల పైన ఒక వైపు కఠిన చర్య తీసుకుంటూ మరొక వైపు ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా తన కార్యకర్తలు స్వేచ్ఛగా తిరగడానికి అవకాశం కల్పించాలి. పోలీసులు యిచ్చినటువంటి రిపోర్టును చదవి యిదివరకు మాదిరిగా ఆఫీస్ పాలు కావడం మంచిది కాదు. మంత్రిగారు అనుకుంటున్నారు యీ శాసనసభలో సమాధానం సరిగా చెప్పామని, కాని యీ సభలో వారూ, మేమే ముఖ్యం కాదు, బయట ప్రజలు వున్నారు. వాస్తవ జీవితం వుంది. వాస్తవానికి ఏది దగ్గరగా వుంటుందో దానిని మాత్రం నమ్మండి. దాని ప్రకారము ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—అధ్యక్షా, మొన్న ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు 10-30 a.m. మీ ఛాంబరులో వారికి తెలియజేసాను. వారి పరోక్షంలో ఏ నిర్ణయం

చేయడం బాగుండదు. కాబట్టి కుళలవరెడ్డిగారిని కూడా పిలిపించి కూర్చోబెట్టి మనం అందరం తప్ప అని నిర్ణయించినప్పుడు— మీరు చేసేది తప్ప అనడం బాగుంటుంది. ఆయన దగ్గరలేని పరిస్థితిలో వారి విషయం సందర్భంగా మాట్లాడడానికి నేను అంగీకరించనని మనవిచేస్తున్నాను. వారు ఒక్కడ లేనప్పుడు ఆయన విషయం ఉద్దేశపూర్వకంగా మాట్లాడడానికి నాకు ఇష్టం లేదు. తెలుగు దేశం పార్టీ డిఫెక్టర్లును చేర్చుకునే పార్టీ అని అన్నారు. దానికి నా విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. డిఫెక్టర్లు చాలామంది ఉన్నారు పేర్లు చెప్పాడానికి నేను అంగీకరించను. వారందరినీ ఈనాడు డిఫెక్టర్లు అని అనగలిగితే కుళలవరెడ్డిగారు పెద్ద డిఫెక్టర్లు కాదనిమనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు అక్కడ వర్తాలమధ్య జరుగుతున్నటువంటి తగాదాలు అని. కుళలవరెడ్డిగారిని పిలిచి మాకు ఈ విధంగా రిపోర్టు వచ్చింది, మీరు పది చెబుతారు అని అడగడం మంచిది. కాంతియూర మార్గం అవలంబించాలని, చక్కజేయాలని, ఈ విధానం బాగులేదు అని మనం చెప్పవచ్చు. ఆయన ఇంకా దోషి అని మన మందరం అనుకుంటే మందలించడం మంచిది. ఆయనకు అవకాశం కలిగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే తప్ప ఆయన లేని సమయంలో ఏదో దోషి, దీనికంతటికి ఆయనే కార్యకర్త, దీనికంతటికి ఆయన ఒక నాయకుడు అని చిత్రించడం నావల్ల కాదు. ఆయనను మందలించడం జరుగుతుంది మా పార్టీ సభ్యుడుగా అని గౌరవనీయులైన సభ్యులకు మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు శ్రీమతి స్వరాజ్యంగారు చెప్పారు. ఆమె సోదరుడు, కుళలవరెడ్డిగారు. వారిద్దరినీ కూర్చోబెట్టాము, మనమూ కూర్చుందాము అని ఆనాడు మనవి చేసాను. కాంతియూరమైన మార్గాల్ని మనం అవలంబించడం మంచిది కాని ఒక వ్యక్తి మన సమక్షంలో లేనప్పుడు ఆయనను దుయ్యబట్టడం మనం వైచమ్యాలను పెంచినట్లు అవుతుంది కాని సామరస్యాన్ని కూర్చినట్లు కాదనిమనవి చేస్తున్నాను. వారు ఎప్పుడు ఉంటారో తెలుసుకొని పిలిపిస్తాను. పిలిపించి మీ ఆందరికీ తెలియజేస్తాను గౌరవంగా దీనిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. వెంకట్య నాయుడు:— మాట్లాడతానని అన్నారు. జరగవలసిన పరిస్థితులు చర్చించడానికి మాట్లాడదామని అన్నారు జరిగిన దాని సంగతేమిటి? పోలీసుల విషయంలో మేము సూచనలు చేసాము. అక్కడున్నటువంటి ముద్దాయిలను అరెస్టు చేసే విషయం ముఖ్యమైనది కదా? అవి ఇన్స్ట్రలను కాంప్లెట్ చేయవా? ఇకముందు పీటిని అపిలేషన్లడానికి, తెలియకపోతే తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయండి. as Government. Forget about Telugu Desam, C. P. M. or Jana Sangh. What about the people who are involved in all this and what about the action to be taken by the Police officials who are maintaining silence over the incidents? దాని విషయంలో ఉన్న పరిస్థితికి తీసుకొని వ సే ఏదో పెద్ద ఆరోపణలు చేసారు అభాండాలు చేసారు.

అనడం బాగుండలేదు, అక్రమణలు, అభాండాలు వేయడం మా ఉద్దేశం, మా లక్ష్యం కాదు, మేము వేయలేదు. I do not know why the Chief Minister has understood in that sense. ఎందుకు గౌడవ జరిగిందని అంటే ఇది కేవలం అన్నా చెల్లెళ్ళ తాదా కాదు, దీనికున్నటువంటి బ్యాక్ గ్రౌండు ఇది అని చెప్పడం కోసం రిఫరీ చేశాము. We were also fair in our criticism. ఇప్పుడు జరిగిన సంఘటనలలో ఎవరైతే నిందితులు ఉన్నారో వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకొనడానికి సంబంధం ఉంది. దీనిలో మనం యాక్షను తీసుకుంటామా అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. కనుక I want to go on record that we have serious ideological difference between Marxists. But still, for effective functioning of the House and for democratic functioning of Political parties, keeping all these things in view, we went there and appealed to the Chief Minister to take firm steps to arrest such things in future అనే విషయంలో మేము చెప్పాము. సిద్ధాంతపరంగా ఎవరెవరికి ఎట్లాగ ఉన్నాయి, ఎవరి పార్టీలో ఎటువంటివారు ఉన్నారు అనే విషయం పార్టీలు అవ్వ విమర్శ చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతో ఉంది. As a casual remark, it was made nothing more than that మీద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. What are the steps he has taken about the Sangam Murder and Harijans and what about the safety measures for the four villages which are in unrest?

శ్రీమతి ఎమ్. స్వరాజ్యం:— అధ్యక్షా, ఇది ప్రజా ప్రతినిధుల సభ అని, ప్రజలకు బాధ్యత వహించే సభ అని, ఆ ప్రజలకు బాధ్యత వహించే మంత్రివర్గం అని, మంత్రి అని ఈ సమస్యను ఇక్కడికి తీసుకొని వచ్చాము. కాని సమాధానం ఎట్లాగ ఉందంటే మనం, మనం ఇంటి దగ్గర మాట్లాడుకుందాము, నీ తమ్ముడు కాదు, నా తమ్ముడు, తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యునిగా ఆయనను మందలిస్తాము, అతనికన్నా నేను ఏమీ అనిలేనని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ఇదేమిటి? తమ్ముడు సమస్య వస్తే నాకు తమ్ముడు. తమ్ముడు అని కాదు. ప్రాచాలను శీస్తున్న చర్యలు అక్కడ జరుగుతున్నాయి. దీని బాధ్యత మనకిద్దరికీ ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగా మీరు, కానసభ్యురాలిగా నేను బాధ్యత వహించవలసి ఉంది. ఈ సభలో కానసభ్యులందరూ దీనిని గమనించాలని ప్రతిపక్ష నాయకులను తీసుకొని వెళ్ళి పరిస్థితి చూపించాను ప్రతిపక్ష నాయకులు సమస్యను ఇక్కడ పెట్టినా కుశలవచ్చెడి సమస్య ఇక్కడ చర్చించడం అన్యాయం, అక్రమం అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రాజకీయ కోతుపాతులను ఎరుగకుండా కేవలం ఒక కుశలవచ్చెడి సమస్యగా, తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్త సమస్యగా తీసుకొంటున్నారు. ఇది సరైనది కాదు. రాజకీయంగా పోలింపండి. ప్రజలకు బాధ్యత వహించే ముఖ్యమంత్రిగా నాకు సమాధానం చెప్పండి. నేను అక్కడ ప్రజాప్రతినిధిగా పని చేయడం ఎలానా అని నా ప్రశ్న. ఆ ప్రశ్న మీరు కూడా నేనుకొని సమాధానం చెప్పండి. ఇది ఏదో కుశలవచ్చెడి సమస్య

లేకపోతే స్వరాజ్యం సమస్యగా చూడవద్దని శ్రీ శైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. ఒక కుటుంబ సమస్యగా తీసుకోవద్దు, రాజకీయంగా చూడడం చెప్పారు, ఇప్పటికీ ముఖ్యమంత్రిగారు అలాగ చూడడం లేదు. కుశలవరెడ్డిని, నన్ను పిలిపి చి అక్కడ కూర్చోబెట్టి రాజీ చేయమని నేను అడగడం లేదు, ప్రజలకు ప్రశాంతత ప్రసాదించమని అడుగుతున్నాను. అక్రమ ధౌగ్ధస్యకాండ జరుగకుండా చూడాలని అడుగుతున్నాను. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొనసాగించడానికి వీలు కల్పించాలని అడుగుతున్నాను. అలాగే స్వేచ్ఛను కలిగించాలని అడుగుతున్నాను శివ ఎవరికీ ఎవరినీ నీతులు చెప్పమని అడగడం లేదు. ఆ మాటకు వస్తే మీరు ఎన్ని నీతులు చెప్పినా ఆ కుశలవరెడ్డి వివదు. అక్కడ మంగలి రామచంద్రుడు ఉన్నాడు. అనేక డెకాయీటీ కేసులలో ఉన్నాడు. మొత్తం పోలీసువారికి తెలుసు. అటువంటి వ్యక్తిని మీ పార్టీలో పెట్టుకొంటున్నారని చెబితే లక్ష్యనారాయణగారు అటువంటి పని చేయము అని అన్నారు. అదే సమాచారానికి—శిల్పకుంటలో ఆయన వచ్చి ఉంటే పోలీసులకు కంప్లయింటు చేస్తే అరెస్టు చేసి తీసుకొని పోయారు. ఈ సమస్యను రాజకీయంగా పరిశీలించి అక్కడ ప్రజలకు బాధ్యత వహించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం చాలో తప్పుగా ఉంది. కుటుంబ సమస్యగా చెప్పారు. ఇది సరైనది కాదు. ఇప్పటికేనా ముఖ్యమంత్రిగారు లోతుగా పరిశీలించినాకు హామీ ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—గౌరవసభ్యురాలు ఈనాడు చేసిన ఆరోపణలకు నా విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం శాంతిభద్రతల విషయంలో ప్రత్యేక మైన శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నది. ప్రభుత్వం స్వవరణేధాలు లేకుండా ప్రవర్తిస్తున్నదని తెలియజేయడానికి నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. అందరిమీద కేసులు పెట్టారు. పోలీసు ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతున్నది. తప్పకుండా దోషులైనవారిని పట్టుకొని శిక్షించడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. సంగం, అన్నవరం, కె. కొత్తగూడెం, గోరంట్ల గ్రామాల్లో పోలీసు పేక్టెను ఎక్కువ చేయడం, అక్కడ కాల్కిభద్రతలను రక్షించడం జరుగుతున్నది. ఈనాడు అక్కడ పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శైపాల్ రెడ్డి :—సంగం గ్రామంలో హత్య జరిగితే ఒక హరిజనుడు చనిపోయాడు, ముగ్గురికి గాయాలు తగిలాయి. అటువంటి సమస్య వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు హరిజనుల అన్నదమ్ముల తగాదాల చిత్రి రించే ప్రయత్నం జరిగింది. అందుచేత రాజకీయంగా వచ్చే తగాదాలు అన్నీ కుటుంబ తగాదాలుగా చిత్రికరించే పద్ధతికి స్వస్తి చెప్పాలి. ఆ సంగం మర్దరు కేసులో ఇంతవరకు ఆ సర్పంచి ఆ ఎక్సల్యూజు నెం 1. ఆ మర్దరు అయి ఎన్నో వారాలు అయినా అరెస్టు కాలేదు. అదేవిధంగా అరవపల్లి గ్రామం మేము వెల్లాము ఆ గ్రామంలో ఒక ఆఫీసు బిల్డింగును నెతును 145 క్రింద డిపార్టుమెంటువారు

re : Deteriorating the Law and Order
Situation in Tungaturthi Taluk,
Nalgonda District.

ఛేకోవర్ చేసారు. దానికి ఒక నోటీసు అంటించారు. ఆ నోటీసులో 14 సంవత్సరాలను చి 3 బిల్లింగులో సి.పి ఎమ్. ఉంటూ ఉన్నదని ఉంది ప్రభుత్వం 145 సెక్షనును డిక్లెర్ చేస్తూ 14 సంవత్సరాలను చి సి.పి ఎమ్. పొసెచనులో ఉందని చెప్పిన తరువాత డిస్ ప్యూట్ ఎక్కడ ఉంది? అందుచేత ఇవి ఎన్ని మా నే ఈ కుళలన రెడ్డి సిద్ధాంతం ఎలా ఉన్నా సారూప్యత అందరితో ఉంది అనుకుంటే నాకు అభ్యంగం లేదుగా? ఆ ను పాలక పక్షంలో నభ్యుడు అని చెప్పి ప్రభుత్వ అధికార యంత్రాంగాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నాడు అనే అభిప్రాయం మాకు కలిగింది. ఆ అభిప్రాయం నిజం కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు హాసీ ఇవ్వాలి. 10-40 a.m.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఏ మాత్రం పాలక వర్గం సభ్యులు అన్నటు వంటి పక్షపాతి బుద్ధితో వ్యవహరించడంలేదని గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలి :— ఏ-1 ముద్దాయిని ఇంతవరకు అరెస్టు చేశారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఈ కేసులో ముద్దాయిలు పరాలో ఉన్నారు. అరవపల్లి గ్రామంలో అది సత్యం. సత్రములో అఫీసు ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓ.కార్ :— ఇది చాలా లైటుగా తీసుకుంటున్నారు. అక్కడ పాదాలు పోతూ ఉన్నాయి గ్రామాలన్నీ తగలబడిపోయేటటువంటి తీవ్రస్థితిలో ఉన్నాయి. సంఘ స్వత్తిరేక శక్తులు పోలిసు మద్దతుతో చేస్తున్నారు. దీనిని చక్క బెట్టడానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు. వారు పరార్ అనే పేరు నామ్ కే వాస్తే. పోలీసులకు అంగా తెలుసు. 300 మంది పోలీసులు అక్కడ ఉండగానే సేను ఒక బహిరంగ సభ పెట్టినప్పుడు పోలీసులు ఎదుటనే తలలు పగలగొట్టారు. వీతులు విరగకొట్టారు. మేము అన్నము తిన్న ఇంటిలో ఉన్నవారి బావి దగ్గరి ఇంజను ఎత్తుకుపోయారు. మీరు మీటింగు ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తారు? మీరు ఈ గోజు రాత్రి ఏర్పాటు చేయండి. మీటింగు ఎందుకు అడుగుతున్నామో చెబుతున్నాను. మనని మిత్ర పక్షాలని మిత్ర పక్షాల మధ్య ఇటువంటి రభస మంచిది కాదని మీటింగు పెట్టమని అన్నాము గాని లేకపోతే మీ దయా దాక్షిణ్యాల కొరతో మీ బిజాటన కొరతో, మీటింగు పెట్టమని అడగడంలేదు. సీరియస్ గా తీసుకోవలసిన మీరు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అక్కడ పోలీసు ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ సంగతి ఏమిటి? బి.ఎస్. రెడ్డిగారితో సహా పది మంది కార్యకర్తల ప్రాణాలూ అపాయనంగా ఉంది. నిందితుడి పై చర్య ఏమి తీసుకున్నారు? ఆ మీటింగు ఈ చేత రాత్రికి మీరు విలిపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :— ఇప్పటికిప్పుడే ఆ పరిస్థితిని చక్కదిద్ద కలిగిఉంటుంటే పటిష్టం కలిగినటువంటి అధికారిని నియమించాలి అని నిర్ణయం

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of Police in Amaravathi Guest House, Guntur District.

తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా మార్పిడి చేయడం కూడా జరిగింది. క్రొత్త అక్కినర్లను అక్కడ వేయడం జరిగింది. ఈనాడు అక్కడ పోలీసు దళము అంతా కూడా గాలిస్తున్నారు ఈ నేరస్తులను పట్టుకోవడం కోసం కాంతి భద్రతలు కాపాడడం కోసం ఏ మాత్రం కూడా వెనుదీయడం లేదు. ప్రభుత్వం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు పరిస్థితి ప్రకాశంగా ఉన్నది. ఏ విధమైనటువంటి దురదృష్టకరమైన పరిణామాలు కూడా జరగకుండా చూడడానికి ప్రతిబంధనము వంటివంటి చర్యలు తీసుకోవడకాయి అని మనవి చేస్తున్నాను.

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of Police in Amaravathi Guest House, Guntur District.

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—మిత్ర పక్షాలకు అవకాశం ఇచ్చారు కదా శత్రు పక్షాలకు కూడా అవకాశం ఇవ్వండి. మేము నోటీసు ఇచ్చినా మా పార్టీ వారి పేర్లు ఎందుకు వెనుక వస్తాయో తెలియదు.

శ్రీ ఎస్. శైలాల్ రెడ్డి :—మదన్ మోహన్ గారు ఇవ్వవలసిన నోటీసులు చాలి అలభ్యముగా ఇస్తారు. అందుచేత అచి చివర వస్తున్నాయి. అంతేగాని వేరే కారణం ఏమీలేదు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, ఎవరు నోటీసు ఇస్తే వారికి అవకాశం ఇస్తారు. ఆ సాంప్రదాయం మనం పాటిస్తున్నాము, కాకపోతే పార్టీలతో చూసినట్లయితే తెలుగుదేశానికి ముందు రావాలి. కాని ఫస్టు కం ఫస్టు సిద్ధాంతంలో ఇవి జరుగుతున్నాయనుకుంటాను. People will decide and they are ultimate judges and I agree to their judgment. మైనారిటీని మెజారిటీగా చేసే ప్రయత్నాలు మా పార్టీ యెప్పుడూ చేయదు. ఆ అనివాట్లు కూడా మాకు లేవు. ఏదీ యేమైనా I take it sportively. He is elder to me and more experienced to me also. ఇప్పుడు యీ సంఘటన చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. గుంటూరు జిల్లాలో. ఆమరావతిలో ఉండే సబ్ యిన్స్పెక్టర్, ఆయన నబ్బింది అక్కడ కు వస్తున్నటువంటి యాత్రీకులపై జరిపే మానభంగాలు, అశ్వాచారాలు గురించి ఈనాడు సభ దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడానికి నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. గతనెల రోజులు కాలంలో అక్కడఉన్న సబ్ యిన్స్పెక్టరు ఆ యాత్రీకుల స్థలానికి వచ్చిన ముగ్గురు స్త్రీలను వేర్వేరు రాత్రులలో బలవంతంగా తీసుకొని పోయి మానభంగం చేసినారని పత్రికలలో వార్తలు వచ్చినాయి. నాకు కూడా ఒక రిప్రజంటేషను వచ్చింది. ఆ రిప్రజంటేషనులో కూడా యీ పత్రికలో వచ్చిన వార్త యేదైతే ఉందో దానిని వారు నిర్ధారిస్తూ సబ్ యిన్స్పెక్టరు యీ విధమైన చర్యలను పాల్గొనడం యిది మొదటి పర్యాయం కాదు యెన్నో పర్యాయాలు జరిగినట్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈవై జయంతి ఆనే అతిథి గృహాలలోను ఆ తర్వాత కాంతిధాం ఆనే అతిథి గృహములోను యీ రెండింటిలోను

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of
Police in Amaravathi Guest-House,
Guntur District.

కూడా యీ సబ్ యిన్స్పెక్టరు అక్కడకు వచ్చినటువంటి సత్తెనపల్లి సంబంధించిన 42 సంవత్సరముల మహిళను, అదే విధంగా విజయవాడకు సంబంధించిన విచార్పర్తిని, ఆరెర్వాత అక్కడ కూరగాయలు అమ్ముకోవడానికి వచ్చిన ఎరుకల (స్త్రీ)ని బలవంతగా రాత్రి పూట తనకన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి యీ ముగ్గురిని మానభంగం చేయడం జరిగింది. మనము ఒక ప్రక్క అత్యాచారాలు ఖండిస్తూ, కాంతి భద్రతలు పరిరక్షిస్తామని చెబుతూ, మరో ప్రక్క దౌర్జన్యకరమైన శక్తులు మీద పట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటామని చెబుతున్నారు. మరో ప్రక్క రక్షక భటులుగా వ్యవహరించవలసిన వారే భక్షక భటులుగా తయారయి మహిళలపైన మానభంగాలు చేస్తే, అత్యాచారాలు చేస్తే యిక చట్టం యెక్కడ? కాంతి యెక్కడ? కాంతి భద్రతలు యెక్కడ? మహిళలకు రక్షణ యెక్కడ? అడబడుచుల యొక్క ప్రాణ రక్షణ గురించి అనేక వాగ్దానాలు చేసినారు. ఈ విధంగా యీ ప్రభుత్వం వచ్చి వాగ్దానాలు చేసిన తర్వాత we cannot blame the Government simply. Here is a case where the Sub-Inspector of Police who is supposed to protect the liberty of the people, rights of the people and who is supposed to provide security to common people. If he himself takes the law into his own hands and indulges in such barbarous activities it should not be allowed. That fellow should have been immediately suspended and put behind the bars as the normal law takes its own course. The punishment should be more to the police personnel, because he knows the law. యెవరో యెప్పుడో దొంగతనం మీద అనుమానించబడినాడు కాబట్టి వారిని తీసుకొని వెళ్ళి పోలీసు స్టేషన్లో పెట్టినామని 27 రోజుల తర్వాత వారు ఉరిపోసుకొని చనిపోయినాడని చెప్పి ప్రభుత్వం యిటువంటి రిపోర్టు యిచ్చి యీ నాడు మీ పోలీసు డిపార్టుమెంటు వ్యక్తి యీ విధంగా హీనాతిహీన చర్యలు పాల్పడినటువంటి వ్యక్తి పైన కఠినమైన చర్య తీసుకొని అతనిని సస్పెండు చేసి తర్వాత కాసేప సభకు వచ్చి సమాధానం చెప్పవలసిందిపోయి యీనాడు సూపరింటెండెండు ఒక ప్రకటన యిచ్చినారు, వారిని విధుల నుంచి తప్పించినామంటే ఏ విధుల నుంచి తప్పించినారు? సామాన్య మానవుడు తప్పు చేస్తే ఒక శిక్ష, పోలీసు డిపార్టుమెంటులో ఉద్యోగి తప్పు చేస్తే మరొక శిక్ష? అని అడుగుతున్నాను. చట్టాలను పరిరక్షించవలసిన వ్యక్తి యీ విధమైన సంఘటనకు పాల్పడితే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. ఆ సబ్ యిన్స్పెక్టరుపైన కఠినమైన చర్య తీసుకొని, గత 2,3 నెలలుగా యీ అమరావతి ప్రాంతంలో గెబ్బు హవుస్లో జరుగుతున్నటువంటి యీ దౌర్జన్య సంఘటనపై ఒక పెద్ద స్థాయిలో దర్యాప్తు జరిపించవలసిన అవసరం యెంతైనా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యిప్పటివరకు యీ పోలీసు అధికారిపై చర్య తీసుకోకపోతే ఆ అధికారిపైన స్పష్టంగా యేమి చర్య తీసుకున్నారో తెలియజేయవలసిన బాధ్యత యీ ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఈ సంఘటనను ఖండిస్తూ భవిష్యత్తులో యిటువంటి

సంఘటనలు మరల జరగకుండా ఉండడానికి తగిన కట్టు దిట్టాలు ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకోవాలి. ఇత బాధాకరంగా యెదుకు చెబుతున్నామంటే యెవరయితే రక్షించాలని పెట్టినామో ఆ రక్షించవలసిన వ్యక్తులై భక్షకులుగా నయారయి నప్పుడు పోతుత్వం యిటువంటి వ్యక్తులను హించకుండా వీరికి యెక్కువ శిక్ష యివ్వాలి అప్పుడే యీ పోతుత్వానికి సన్నిహితులే ఉండని చెప్పవచ్చును.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం:—అదృశ్య, యీ సంఘటన యీనాడు పోతుత్వ దృష్టికి రావడం లేక యీ సభ దృష్టికి రావడం, 45 ఏళ్ల స్త్రీని అక్కడున్నటు వంటి సబ్ యిన్స్పెక్టరు మానభంగం చేసినాడని వెలుగులోకి వచ్చింది. కాని పేదరు వారలు ప్రకారంగా యంతకు ముందు యీ సబ్ యిన్స్పెక్టరు యింకొక మూడు మానభంగాలు చేసినాడని విషయ స్పష్టంగా వెచ్చింది. ఇంతవరకు పోతుత్వ దృష్టికి యంతకు ముందు జరిగిన దుస్సంఘటనలు గురించి తీసుకురాలేదా? తీసుకువస్తే పోతుత్వం పట్టించుకోలేదా? ఆ సబ్ యిన్స్పెక్టర్ చేసినాడనే విషయంగా పోతుత్వం అధికారే చేసినాడు కనుక వదిలివేశారా? లేక పోతే సాక్షాధారాలు లేక వదిలివేశారా? అందు వల్ల ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవించు కొనేది యేమిటంటే యీ పోలీసు డిపార్టుమెంటులో యెవరయితే మనకు సమాజంలో రక్షణ కల్పిస్తారని ప్రజలు ఆశిస్తున్నారో వారు యీ విధంగా చేయడం యేవిధంగా పోలీసునాలో తెలియడం లేదు అయితే వారు తప్పకాగి ఉండడం వలనే అనుకుంటారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటులో వారు డ్యూటీలో ఉండగా తాగిగకుండా ఉండేందుకు, ఒక వేళ్ల వాళ్లు తాగి ఉన్నట్లుగా తెలుసుకుంటే వారి మీద చర్య తీసుకోవడానికి పోతుత్వం కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి పోతుత్వం యేమైనా కానీ చేస్తుందా? ఈ మధ్యన అరోగ్యకాభ్యాసానికిగారు యెవరో డ్యూటీలో ఉన్నప్పుడు తాగి ఉన్నారని తెలిసి సస్పెండు చేశారన్నారు. ఆ విధంగా యీ పోలీసుడిపార్టుమెంటులో ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు సబ్ యిన్స్పెక్టరు కాని సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు కాని డ్యూటీలో ఉండి తప్ప త్రాగి ఉంటారు. ఈ విధంగా డ్యూటీలో ఉండి తప్పత్రాగి ఉంటే మనకు యేత వరకు వ్యాయం చేయగలుగతారు? కనుక పోలీసు డిపార్టుమెంటులో యెవరయినా కాని డ్యూటీలో ఉండగా తప్పత్రాగి ఉన్నట్లు కనుగొని రిపోర్టు యిస్తే వారిమీద యే విధంగా చర్య తీసుకుంటారో, యికముందు అటువంటివి జరగకుండా యే విధమైన చర్య తీసుకుంటాగో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు:—అదృశ్య, గౌరవపూర్వులు దీనిని గురించి వారి బాధను వ్యక్తం చేసేవారు. ము సాంప్రదాయం కాని మన జాతి కాని మన సంస్కృతికాని యేటువంటి దురదృష్టకరమైన విధానాలను యెప్పుడూ సహించదు. దీనికి నేను చాలా బాధపడుతున్నాను. గౌరవనీయమైన శ్రీ యెవరూ కూడా నాలు యీ విధంగా జరిగిందని చెప్పడానికి ముందుకు రారు. కాని దీనిని గురించి బాధ్యత తీసుకోవలసిన ధర్మం యీ ప్రభుత్వానికి ఉంది. అదెప్పుడూ విస్మరించ కూడదు. ఎప్పుడయితే ఆ సబ్ యిన్స్పెక్టరు అటువంటి దుష్కృత్యాలకు

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of
Police in Amaravathi Guest House,
Guntur District.

పాల్పడినాడని, మన అడపడచులక అవమానించినారని తెలిసిందో అప్పుడు అతనిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది మెజిస్ట్రేట్ ఎంక్వయిర్లో ఉంచినారు అయినప్పటికీ దానితో కూడా నేను యేకీబి విచడం లేదు. జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ జరిపిస్తాను. సిండుకుని తప్ప కుండా శిక్షించడం జరుగుతుందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan (Siddipet) :—Is it not a fact that the mother of that woman had filed a complaint with Deputy Superintendent of Police, Guntur. Is it not a fact that the local people living in Amaravathi village have made it clear that if an open enquiry is conducted they are prepared to make a statement against the atrocities of this police officer. In spite of all these things, as was very rightly pointed out by Venkaiah Naidu how is it that the regular law procedure has not been adopted in this House. He should have been chargesheeted under the offence of the rape. That has not been done by the Government. Why the Government treated him on a different footing than what is supposed to do? What are the extra privileges and extraneous considerations and what are the political overtones.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు: ఒక కేసు విషయంలో మాత్రం రూఢిగా తెలిసింది. అమరావతి ఎస్.ఐ.అదే వూరిలో వున్నటువంటి ట్రాన్సెల్స్ బంగళాలోకి 4-8-83న శాగిన స్థితిలో వైజయంతి అతిథి గృహానికి వెళ్ళి మూడవ రూం నెంబరు 1 తలుపును తట్టి లోపలకు వెళ్ళగా అక్కడ రూములో ఒక జంట కనిపించింది. వారి సంబంధము గురించి వివరాలు సరిగా లేనందున ఆ జంటను వేరుచేసి, ఆ అడవి నివసి వేరే రూములోకి తనతో రమ్మననుని, రాని వక్షములో పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకొని పోతానని బెడరించాడు. వారతనికి డబ్బు యివ్వచూపినను వినకుండా, ఆమెను రూము నెంబరు ఒకటి గదిలోకి తీసుకొని వెళ్లాడు. ఆ రూము శాశము చెవులను చాచ్ మన్ తల్లితో తీసుకొని రూము తెరచి, ఆమెతో ఆ రూములో తెల్లచారుజాము 4 గంటల వరకు గడిపాడు. రిజిస్ట్రేషన్ లో మాత్రం అడమనిషి వెంట వచ్చిన వ్యక్తి పేరు శ్రీనివాసులురెడ్డి అని వ్రాసి వుంది. ఈ వివరాలు గుంటూరు ఆర్.డి.ఓ.తో జరిపిన విచారణలో కూడా రూఢి అయింది. కానీ ఏమైనప్పటికీ నాకు సంశ్చి కరంగా లేదు కాబట్టి మిగతా కేసులతో విచారణ జరిపించాలనే ఉద్దేశముతో ఈ రోజు జుడిషియల్ ఎంక్వయిరిని ఏర్పాటు చేస్తున్నానని పట్టణకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేశారు కాగానే వుంది. When the Chief Minister himself conceded that this gentleman has separated that woman from others and took her and committed atrocities. What is the action the Government

had taken? Is the Chief Minister thinking that it is sufficient. అక్కడున్న ఇద్దరు భార్యా భర్తలుకారు. లందువల్లనే అమెను అక్కడ నుండి బలవంతంగా తీసుకొని వెళ్ళాడని అన్నారు. మాకు తెలియదు, Whether they are really husband and wife? Under what rule this S.I. can force a woman and took her to other room? Have you not taken action on the regular law? తలుపులు తీసి, అమెను మరొక రూముకు తీసుకొని వెళ్ళి బలవంతంగా అమెను రాత్రంతా గడిపాడని గౌరవ ప్రదమైన ముఖ్యమంత్రి గారు కానన సభలో తెలిపారు. ఎస్.ఐ.ని ఈ పాటికే ఆ నేరంపై అరెస్టుచేసి, లోన వేయవలసింది పోనిచ్చి, ముఖ్యమంత్రి గారు ఇన్ని రోజులు జరిగిన తరువాత ఈరోజు కానన సభకు వచ్చి జడిషియల్ ఎంక్వయిరికి ఏర్పాటు చేయిస్తున్నానని అంటున్నారు. మంచిదే. ఎంక్వయిరిలో అన్నీ బయట పడతాయి. కాని మంత్రిగారు జడిషియల్ ఎంక్వయిరికి చాలాచోట్ల ఆర్డర్లు వేసివున్నారు. వాటి వాట అవి పాడుకుంటున్నాయి. ఈవారే ఎస్.ఐ. మీద నిజంగా ప్రభుత్వము ఈ చర్య తీసుకోవోతే ప్రభుత్వము యొక్క సిన్సియారిటీ మీద డవుట్ ఏర్పడుతుంది. I request the Chief Minister to assure this House and that gentleman should be arrested according to the provisions of law and take necessary action.

శ్రీ ఎ. మధన్ మోహన్:—ఇదొకటే కాదు. బహుశా చనివి వుంటారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి చదివే అవకాశము లేకపోతే, ఎవరయినా వారిదగ్గర వున్నవారు చదివి వినిపించాలి. అంతకు ముందు కూడా ఆ ఎస్.ఐ. చేసినవి చాలా వుంటాయి. ఆయన ఒక వసతి గృహములోకి వెళ్ళి, ప్రక్క గ్రామము నుండి వచ్చి అక్కడ సరఫరా చేస్తున్న ఒక అడపడుచును తీసుకొని వెళ్ళి గొర్ల గొట్టములో మానభంగము చేశాడు. అంతకు ముందు కూడా ఇద్దరు పోలీసులు వచ్చి పెండ్లి చేసుకోవడామని వస్తే ఆ అమ్మాయి కాలేజీ విద్యార్థి, అయితే అమెను బెదరించి మానభంగము చేశారు. ఇది పత్రికలలో చదివారు. ఇటు వంటి విషయాల మీద డిజేటు అలా చేయడం మాకు సిగ్గు చేటుగా వుంది. ప్రభుత్వము ఇంత సిన్సిటివిగా, ఆర్థరాత్రి, అమావాస్య వేళ చీకట్లో అడపడుచు బహిరంగంగా బజారులో పోయేటందుకు భద్రత, రక్షణ కల్పిస్తామని పెద్దగా, ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు చేసిన ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈనాడు ఈ విషయంలో వెనుదీయడం మంచిది కాదు

(ఇంటరప్షన్స్)

This is nothing but psychophancy. I am only repeating what has been said. I am not adding a word. I am not doing any conjectures, specially in the context of things that are taking place under his very nose. ముఖ్యమంత్రి గారు ఊహించు తన ఉపన్యాసాలలో చెప్పిన విషయాన్నే చారికి మరల మరల గుర్తు చేస్తున్నాను. I can quote a number of incidents that too place during my Government. I can say with a sense of pride. here have been many such instances (Interruptions).

re : Alleged Rape by Sub-Inspector of
Police in Amaravathi Guest House,
Guntur District.

ఎందుకు చెబుతున్నానంటే మా కాలముతోని ప్రభుత్వములో ఎవరయినా పోలీసు అధికారి ఇటువంటి పొరపాటు చేస్తే, అతని కన్స్టేబుల్స్ వున్నట్లు తెలిసినా, వెంటనే వారిని సస్పెండ్. చేయడమే కాకుండా, కేసును సమోదించేసి, వారిని కూడా కోరికపూర్వకంగా చేసిన ఉదంతాలు ఎన్నో వున్నాయి. కావాలంటే అండగండి. యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— ముఖ్యమంత్రిగారు ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారని వారంటున్నారు. ఆ మాటను రికార్డునుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బుచ్చయ్య చౌదరి :— పాయింటాఫ్ ఆర్డరు. ఇన్స్టా ఎస్. ఐ. మీద, అక్కడ జరిగిన రేప్ మీద జరుగుచున్నది. బయట పమి ఉపన్యాసాలిచ్చారో దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. చర్యతీసుకొన్నారు. సస్పెండు చేశారు. గౌరవ సభ్యులు వెంకయ్యనాయుడు గారు మాట్లాడారు. దానిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసిన అవసరముంది. గతములో ఏదో చేశారంటే, ఇది నాగార్జునసాగర్ గెస్టు హౌస్ కట్టడమా లేక విమానంలో మద్రాసుకు వెళ్ళడమా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— మేము ఈ ప్రశ్నను అడిగాము. మేము మానిచాలాన్ని వ్యక్తము చేశాము. ముఖ్యమంత్రి గారు సస్పెండు చేశామన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదివరలో చేసిన విషయాలను మేము గుర్తు చేస్తున్నాము.

కుమారి టి. వెంకటరత్నం :— మదన్ మోహన్ గారు మాట్లాడుతూ 'ఈ సంఘటన గురించి ఆయన పమి చేస్తారు' అని అడుగుతున్నారు. వారు తెలుగు కొత్తగా నేర్చుకుంటున్నట్లుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి పూకదంపుడు ఉపన్యాసమని అన్నారు. ఆయనది బియ్యం దంపును ఉపన్యాసమని అంటున్నారు. ఊకదంపుడు ఉపన్యాసమనే మాటను రికార్డు నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:—I have a right to explain. It is not unparliamentary. Deliberately, wilfully and intentionally I have made use of that phrase. She has no right to ask the presiding officer to expunge it. ఊకదంపుడు ఉపన్యాసమనేది ఆన్ పార్లమెంటరీ కాదు. మా ప్రభుత్వమున్నప్పుడు ఇటువంటి దుర్ఘటనలు జరిగితే పోలీసు అధికారిని సస్పెండు చేయడమే కాకుండా చార్జిషీటు కూడా పెట్టనకేసులు చాలా వున్నాయి. నేను డెరిగాటివ్ గా పమి మాట్లాడం లేదు. It is only to provoke him to rise to the Occassion, to accept the responsibility and behave above board

Sri S. Jaipal Reddy:— Is it the position of the ruling party that they should not be reminded of the pre-election pledges? It is the duty of the Opposition and people to keep reminding them. Then only they will realise.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు: — ఎ స్వయిరీ వేశామని అన్నాము. మొన్న సాయంత్రం మే మాకు రిపోర్టు వచ్చింది. ఈ రోజు సభకు నేను వివరాలు తీసుకొని వచ్చాను. జుడిషియల్ ఎంక్వయరీకి నేను ఒప్పుకున్నాను. అతన్ని శిక్షించడంలో నేను ఏ మాత్రం వెనకాడబోనని, ఈరోజే డిస్మిస్ చేయడం జరుగుతుందని, దాని మీద ఎంక్వయరీ జరుగుతుందని....

(ఇంటర్వ్యూస్)

Sri S. Jaipal Reddy:—Point of order. The Hon'ble Chief Minister in his over-enthusiasm has committed a lapse. No Government employee under the rules can be straightaway dismiss. What Venkaiah Naidu had pleaded was that the accused should be arrested, in the instant case it is the S I. We did not support for illegal and impossible things. If the Chief Minister did not know and made a mistake, he is free to correct it.

Sri N.T. Rama Rao :—He shall be proceeded according to law

(interruptions)

Sri A. Madan Mohan :— Both myself and Venkaiah Naidu raised the issue and it is supported by Jaipal Reddy వారిని నేరస్తులుగా నిర్ణయించి, ఎంక్వయరీ జరుపుతారా లేదా?

11-10 a. m. శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— వారిని దోషిగా నిర్ణయించి వెంటనే విచారణ జరిపిస్తాను. Law will take its own course.

Sri M. Venkaiah Naidu :— Law has taken its own course and it is awaiting for the Assembly to move the matter. Till the matter has come to the notice of the Assembly no action is taken except keeping him under suspension on the information available to the department at that time. నా పోలీస్ ఒకటి ఉంది. అతను రేప్ చేసాడా? అడల్టరీ కమిట్ చేసాడా అనేది ప్రశ్న రేప్ అంటే ఫుమెన్ కన్ సెంటు యివ్వను. కాబట్టి యిక్కడ ఫుమెన్ కన్ సెంటు యిచ్చినదా లేదా అనేది పరిస్థితులను బట్టి మనము చూడవచ్చును. ఎవరు అయినా వచ్చి లాజిలో అడల్టరీ జరుగుతున్నప్పుడు పోలీసులు యిద్దరినీ అరెస్టు చేసి కేసు పెడతారు. నియంత వారు డైరీ తెచ్చుకోవచ్చును. అర్గమెంటు జరుగుతాయి. ఇక్కడ రేప్ జరిగింది అనే కంప్లెయింట్ యివ్వగానే ఎక్కువైడ్ ను అరెస్టు చేసి కేసు రిజిస్టరు చేయడం

కోసము ప్రయత్నం చేస్తాము. తరువాత రేవ్ జరిగిందా. అడల్ట్ రీజరిగిందా అనేది విచారణలో తేలుతుంది. కేసు విచారణలో నిందితుడు అని ముఖ్యమంత్రి గారు ఒప్పుకొన్న తరువాత ఆ ఎస్.ఐ.ను అరెస్టు చేయాలి. కాని ముఖ్యమంత్రి గారు ఏమి చెబుతున్నారంటే లా విల్ లేక్ ఇట్స్ ఓన్ కోర్సు అంటున్నారు. దీనిమీద డిపార్టుమెంటువారు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? ఆ నత్ ఇనిస్పెక్టరును అరెస్టు చేసి ఉండవచ్చును కదా? ఇమీడియట్ గా ఆ ఎస్.ఐ.ను చట్ట బద్ధముగా అరెస్టు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. జి. రామారావు:—నేను యీ విషయంలో మొన్ననే మనవి చేశాను. మెజిస్ట్రేరియల్ ఎంక్వయిరి రిపోర్టు అందింది. నిన్న ఆదివారం కాబట్టి పభుళు యీ రోజు అందించాను. అక్కడ ఎస్.ఐ.ను అరెస్టు చేసి పోస్టిడ్ కావడం జరుగుతుంది. లా ప్రొకారంగా అన్నీ జరుగుతాయి.

శ్రీ ఎం. నారాయణరావు:—ఇంతవరకూ ఆ కేసు రిజిస్ట్రేషన్ ఎందుకు జరగలేదు? ఆ కేసు రిజిస్టరు చేయబడినది ఏమి యాక్ షన్ తీసుకుంటారు? ఇక్కడనుంచి తెలియజేసు చేసి ఆ కేసు రిజిస్టరు చేయవద్దని చెప్పినట్లు తెలుస్తున్నది. అది నిజమా? లా విల్ లేక్ ఇట్స్ ఓన్ కోర్సు అని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నప్పుడు యీ కేసు ఎందుకు రిజిస్టరు చేయబడలేదు.

re: POLICE FIRING IN HYDERABAD CITY ON 9-9-1983.

Sri M Venkaiah Naidu :—This is an important issue. It is a burning issue. People outside the Assembly are very much agitated. We would like to know what action the Government has taken? What is the view of the Government in this particular issue?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను కోరేది ఏమిటంటే నభ్యులు మతం పేరు కాని, మత సంస్థల పేరుగాని చెప్పవద్దని కోరుతున్నాను. దీనిమీద ముందుగా ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు చేస్తారు.

Sri M. Venkaiah Naidu :—At the cost of silent people of one group is taking advantage and goes on doing. We cannot keep quiet. మత ఉద్యోగాలు ఉండవద్దనే నానికి నేనుకూడా అంగీకరిస్తాను. కాని మిది చాలా సీరియస్ యిష్యూ. This is a very serious issue and seven people have died and 70 people are stabbed. There is so much commotion outside the House.

Mr. Speaker :—If all the Members want to speak what is the time factor?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు:—ఇక్కడ పెట్టిన నిబంధనల మూలంగానూ బయట జరుగుతున్న దౌర్జన్య సంఘటనలు ఖండించేవారు లేకపోవడం వల్ల దౌర్జన్యపూరిత సంఘటనలు చేసిన వారిమీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోకపోవడం వల్ల

బయట శక్తులు దైర్యంతో దౌర్జన్యాలు చేస్తున్నారు. That I want to bring to your notice. You allow the members to speak. If the Speaker for anything unparliamentary, then you can take whatever action you like.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— దీనిమీద అందరూ సభ్యులూ మాట్లాడాలంటే చాలా మేము వదుతుంది నోటిసు ఇచ్చినవారే మాట్లాడితే బాగుంటుంది. నోటిసు ఇచ్చినవారి పేర్లు చదువుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

నోటిసులో సిగ్నేచర్ చేసిన వారి పేర్లు చదువుతాను. సర్వశ్రీ సుల్తాన్ సలావుద్దీన్ ఓవాసి, అమానుల్లాఖాన్, బాకర్ ఆగా, కాజా షహీద్, ఓంకార్ రామకృష్ణారావు, శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం, రజబాలి, భూవతిరావు, సమరసింఠె రెడ్డి, నారాయణరావు, వేంకటేశ్వరరావు, వరేంద్ర, వెంకయ్యనాయుడు జంగారెడ్డి, ఇంద్రసేనారెడ్డి, కుమారి వెంకటరత్నం, సీతారామ్, వై. ఎ. రాజశేఖరరెడ్డి, కె. పి. రెడ్డిగౌడ్, సంతోషరెడ్డి, కె. గోపాల్, గురుపాదరాజు, నారాయణ రెడ్డి, బి. రాజం, ఎ. మధన్ మోహన్, శామస్ చౌదరి బచ్చయ్యచౌదరి, కుమారి ప్రసూన, కిషన్ రావు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— స్పీకరుగారు మత సంస్థల పేర్లు తీసుకురావద్దని అన్నారు. ఇక్కడ వాస్తవాలు తెలుసుకోవచ్చును. పెర్సన్ లోని బయట మాత్రం ప్రచారం చేయవద్దని చెబుతున్నాను.

Sri M. Kishen Rao :—Let the Chief Minister first make a statement then we can discuss.

Mr. Speaker :— That is what I said, originally to some people and they are not agreeing. We know the issue. Let the Chief Minister give his statement and then we will discuss on the issue.

శ్రీ పి. నరేంద్ర :— ఇక్కడ సమయం గురించి చూసుకుంటే బయట చాలా పోతున్నాయి. ఈ యిస్యూ అందరికీ తెలిసినదే అంటున్నారు. కేవలం తెలుసు? ముందు యీ విషయం మీద మేము మాట్లాడిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంట్ చేయవచ్చును.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— جناب اسپیکر صاحب - یہ جو شہر میں کچھ ہوا - وہ ایک مسجد کے تعلق سے تھا - اس میں دو چیزیں تھیں - ایک ن فیکنری اور مسجد کے جو لوگ تھے انکا جھگڑا - صرف دونوں کا تھا - رے کو شریک ہونے کی ضرورت نہیں تھی - گورنمنٹ جس زمین کیلئے کہہ رہے ہیں مسجد کی - اس تعلق سے سٹی سیول کورٹ سے لیکر سپریم کورٹ تک یہ جیتے - مقدمہ جیتنے کے بعد بلیف جا کر زمین پر انکو قبضہ دلانا ہے - یہ چیزیں ہوئیں - اسکے بعد وہاں نماز پڑھنے کیلئے جب روکنے کی بات ہوئی لوگوں نے یہ اچھا کیا کہ مسجد کی دیوار پر چالی لک لکے لیکن اسکے بعد

اس تعلق سے اسمبلی میں بھی اس مسئلہ کو اٹھایا گیا ۔ سپریم کورٹ نے فیہ دے چکا ہے کسی کو مداخلت کرنے کا کیا اختیار ہے جب گورنمنٹ سے معاہدہ ہے ۔ یہ آلون کے مزدوروں کو جا کر مسجد توڑنا ۔ پنکھے توڑنا اور قرآن پڑھتی کی گئی ۔ اسکا کسی کو اختیار نہیں ہے جھگڑا حکومت کا دوسرے لوگوں کو آنے کی ضرورت کیا ۔ ضرور اسکے خلاف احتجاج کیا گیا ۔ یہ احتجاج گورنمنٹ کے تعلق سے تھا کسی کے متعلق نہیں ۔ لیکن پولیس کا رویہ عجیب غریب رہا ۔ ملے بلی کے اندر اسکو فرقہ وارانہ رنگ دینے کی کوشش کی گئی ملے پلی کے اندر جہاں ایک مقام ہے ایک مسلمان کا مکان ہے ۔ وہاں گوشت دوکان ہے وہاں گیش پٹھادیئے ۔ جبکہ اس سے پہلے کبھی نہیں بٹھائے ۔ انہیں ہزار بٹھائے اسکا کیا اعتراض ہو سکتا ہے لیکن جبکہ کبھی نہیں بٹھایا گیا وہاں پر ایک مکان ہے اور دوکان ہے لیکن اسکے اوپر وہیں بٹھانا چاہتے ہیں جبکہ لوگ اس پر اعتراض کرتے ہیں کہ آپ کسی کے گھر کو بند کرنا چاہتے ہیں ۔ یہ انتہائی غلط طریقہ ہے ۔ آج اس تعلق سے اعتراض کیا گیا پولیس نے ان سے وعدہ کیا کہ صحیح بات ہے ہم یہاں پر نہیں بٹھانے دینگے لیکن اس کے بعد پھر وہاں بٹھا دیا گیا ۔ جن لوگوں نے اس تمنائی سے اعتراض کیا تو وہاں کا سرکل انسپکٹر یا سب انسپکٹر سدا ریڈی ہے وہ لوگوں کو بلے ہوئے آگے بڑھا اور اپنے پستول سے ۸ سالہ بچے پر گولی چلائی گئی وہ (on the spot) مر گیا ۔ اور ایک پولیس عہدیدار نے ایک نوجوان کو اپنے گھر کی طرف جا رہا تھا اسکو پیچھے سے گولی مار دی گئی ۔ حالانکہ وہ اس طرف سے جا رہا تھا وہ بھی (on the spot) ختم ہو گیا ۔ یہ بربریت کے واقعات ہیں ۔ واقعی انہیں پہلے چاہئے تھا کہ (Tear Gas) چھوڑتے یا لائٹی چار کرتے لیکن وہ ایسا نہیں کئے بلکہ وہ اپنے پستول سے فائر کر کے ختم کر دیا ایسے واقعات میں جس سے اشتعال پیدا ہوا ۔ جو لوگ نماز پڑھنے کیلئے مکہ سے گئے لوگ وہاں مسجد سے نکل رہے تھے ان کے راستے بند کر دیئے گئے جب لوگ نے کہا کہ ہمارا گھر اس طرف ہے ہم کو اس طرف جانا ہے تو ان لوگوں گالی گلوچ کی گئی وہاں پر بھی فائرنگ ہوئی حالانکہ کوئی اشتعال یا غلط بات نہیں تھی ۔ پرانے شہر کے اندر فائرنگ کی گئی اس طریقہ سے صابر نگر اندر وہاں پر ایک آدمی آ رہا تھا کس نے یہ چاقو مارا اس سے پوچھا گیا تو کہا کہ میں ٹھیلا ڈھکیلنے والا ہوں تو کہا گیا کہ ٹھیک ہے جب اس کو ہتھکڑیا گیا تو وہ پولیس کے ڈر سے بھاگا فوری فائر کر کے گر دیا گیا ۔ یہ عجیب غریب چیز ہے یہ تمام چیزیں لائی گئی اس کے بعد کئی لوگوں کو ۔۔۔ اب یہ نہیں چاہتا اسٹے کہ آپ نے کہا تھا کہ اس ایوان کے اندر کوئی ایسی بات آئے جس سے امن خراب ہو ۔ لیکن آپ بتائیے ۱۲۰ آدمی چاقوؤں سے زخمی ہو۔

اسمیں کون تھے آپ دیکھیں تو معلوم ہوگا جب چیف منسٹر عثمانیہ جنرل ہاسپٹل آئے نو کئی عورتیں برقعہ پہنی ہوئی اور کتنے لوگ عثمانیہ ہاسپٹل میں شریک تھے ان کو ایک پولیس عہدیدار نے ان تمام لوگوں کو جو زخمی ہو گئے تھے ان سب کو دواخانہ عثمانیہ سے ہٹا دیا گیا۔ آج میں بتا سکتا ہوں کہ ایسے تقریباً ۱۱۰ سے زیادہ آدمی ہیں آپ کہیں تو آپ کے چیمبر میں لا کر پتلاؤنگا کئی آدمی ہیں جو زخمی ہو گئے ہیں ان لوگوں کو دواخانہ میں شریک نہیں کیا جانا۔ یہ عجیب و غریب صورتحال ہے پھر آپ دیکھتے ہیں کوٹ واڑی کے مقام پر گنیش بٹھارے ہیں ایک سے زیادہ بٹھائے مجھے کوئی اعتراض نہیں لیکن جب آپ بٹھانے ہیں تو بازو مسجد کے مینار توڑ دیئے گئے۔ میں پوچھتا ہوں کہ آخر مسجد کے مینار کو توڑنے کا کونسا دکھ تھا مجھے بتائیے مسجد کے مینار توڑ دیئے نہ یک ہے آپ کئے لیکن یہ تمام چیزیں ہوئی۔ اسی طریقہ سے شکر کوٹھے کے اندر ایک مسجد کی زمین ہے اس پر جھگڑا چل رہا تھا ہاؤزنگ بورڈ اور مسجد والوں کا۔ مسجد والے کہتے ہیں کہ ہماری ہے یہ دونوں کا جھگڑا تھا جو کچھ بھی تصفیہ ہوگا ہوگا لیکن تیسرے آدمی کی ضرورت کیا ہے۔ جھگڑا چل رہا ہے ہاؤزنگ بورڈ اور مسجد کے لوگوں میں۔ کورٹ میں جو کچھ بھی فیصلہ ہوگا ہو جانے دیجئے لیکن مارواڑیوں کی کیا ضرورت تھی وہاں پر گنیش بٹھانے کی۔ ہمیں مخالفت نہیں جتنے چاہیں بٹھائیے لیکن جب ایک جھگڑا چل رہا ہے۔ پولیس کو اطلاع دی گئی۔ پولیس کو اطلاع دینے کے باوجود کہا گیا کہ یہیں ہوگا۔ لیکن پھر اسکے بعد بٹھا دیا گیا۔ اس طریقہ سے آپکے سامنے۔۔

مسٹر اسپیکر :- ٹائم۔ ٹائم

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- میں پورا پورا تعاون کرونگا یہ تمام حقائق ہیں اور یہ تمام ایسی چیزیں ہیں کہ نعرہ لگائے جاتے ہیں کہ خون کا بدلہ خون یہ تمام چیزیں پیپروں میں آئی۔ اسکو ہوا دی گئی۔ منگل ہاٹ میں ایک کا قتل ہوا کہ ایک مسلمان نے مارا۔ مرنے سے پہلے اس نے بیان دیا کہ میرے رشتہ داروں نے مجھے مارا ہے۔ اس کے دو گھنٹے بعد پولیس کہتی ہے کہ یہ آپسی جھگڑے کی وجہ سے ہوا۔ ایسی چیزیں ہمارے سامنے آتی ہیں یہ پورے کا پورا ہم پر ڈال دیا گیا۔ اس طریقہ بیان کا واقعہ ہے یہ بھی خاندانی دشمنی کی وجہ سے ہوا۔ وہ بھی پورا ہم پر ڈال دیا گیا۔ میں چاہونگا کہ دواخانہ عثمانیہ میں جننے لوگوں کو شریک نہیں کیا۔ وہ تمام لوگوں کو دیکھیں تو آپکے سامنے صحیح صورتحال سامنے آئیگی۔ یہ خود آپکی خواہش تھی اسپیکر صاحب اسلئے میں اس کو اکھاڑا بنانا نہیں چاہتا۔ لیکن میں چاہونگا ان حقائق کو دیکھیں عہدہ داران پولیس جس جس طریقہ سے کئے ہیں ان کے خلاف کارروائی کریں نہیں تو یہاں جذبات کو مستعمل کرنے کی بات ہوگی۔

re: Police Firing in Hyderabad City.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:— అధ్యక్షా, 829 క్రింద దీనిని మా పార్టీ తరపున 11-20 a.m. మూవ్ చేయడంలో ప్రధాన ఉద్దేశం ఏమంటే, ఇటీవల పరిస్థితులు కొంచెం శాంతపడుతున్నాయి, హిందూ ముస్లింల మధ్య సఖ్యత ఏర్పడుతోందనుకునే సందర్భంలో, ముఖ్యంగా దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటనలు తిరిగి తలెత్తుతున్నాయి, ఇది మంచిది కాదు. హిందూ ముస్లింల మధ్య సఖ్యత ఉండవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. జరిగిన వాకే పరిమితం చేయాలి. ఇతర అదనపు ప్రాంతాలకు విస్తరించకుండా చేసే అవసరం, శాంతంగా పరిస్థితిని నిర్వహించవలసిన అవసరం ఉందనే ఉద్దేశంతో మూవ్ చేశాము. ప్రాదేశికంగా నగరంలో ఇటీవల మతోన్మాద శక్తులు బాగా విజృంభిస్తున్నాయి. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా తెలిసినదే. ఈ శక్తులు అన్ని మతాలకు చెందిన వారిలో ఉన్నా, మెజారిటీ కమ్యూనిటీ హిందువులే. ఇంత పెద్ద మెజారిటీ ఉన్న హిందువులు, ప్రాంతీకంగా ఉన్న ముస్లింలు తమతో సఖ్యతగా ఉండాలనే ఉద్దేశం రావడం ప్రచారకరం, ప్రమాదకరం అని నేను భావిస్తున్నాను. మతోన్మాదులు ఎక్కడ వున్నా వారిని అణచండి XXXX

(ఇంటర్వ్యూ)

Sri M. Venkaiah Naidu .—Sir, you are allowing to make allegations. Then, a Member here says that xxx. He says that xxx. Are you going to accept it?

Mr. Speaker :—I will expunge it ... What can I do about it?

Sri M. Venkaiah Naidu :—Sir, if you want to follow the rules, you follow it uniformly. If he says that the people who are extremists in any region and if they are to be curbed, I am one with you. But if one says that xxx I am not going to accept it.

Mr. Speaker :—I will expunge those words.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, No mention is made about any religion when Sri Owaisi spoke and we heard without any interruption. We did not object to what he has said. Every Member has got a right to express his views, but one cannot make criticism about a particular community. One cannot make community criticism openly.

(Interruptions) (Bell)

Sir, a Member cannot make allegation against a particular community. If you want to show that you are more secular, you condemn the extremists but do not condemn the religion as it is. I am not here to accept what he says.....

Mr. Speaker:—In spite of my request, he has been mentioning—Muslims, Hindus etc.,.....

xxx Expunged as ordered by the Chair.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, he is accusing, saying that, xxx. He says that xxx. It is not correct....

Mr. Speaker:—What can I do?... In spite of my requests, not to use such words, he is using. I am going to expunge it. What is the source open to me? I will expunge the irrelevant language.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, you have to regulate the business but if a Member comes to the conclusion that majority community is responsible for the whole thing, who will accept it?

Mr. Speaker:—How can we accept it? I will expunge.

Sri M. Venkaiah Naidu :—Sir, if somebody wants to say that some section is responsible and if the House has allowed to hurt the sentiments of one section and of the particular community, I am sorry—we are not going to do justice at all.

Mr. Speaker:—You are protesting but what is the course that is open to the Speaker?

(Interruptions) (Bell)

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, as we had discussed earlier and as we had agreed to earlier, it has been the convention of the House and to be the convention of the House, for any Member to avoid references to the names of religious groups, to the specifications of places of worship and to the mention of particular names of individuals. If this convention is violated by any Member belonging to any Party, you should be merciless and you should wield your axe relentlessly in this regard and all such references must be expunged from the records and the Press should be requested not to publish the same. The Press should be instructed not to publish. If a Member is offering analysis, even in that process of analysis he should avoid casting reflections on any community, because that does not help. The Assembly is here to see that the frayed tempers outside are soothed but our proceeding should not further provoke. Sir, I therefore appeal all the Member through you, to see that these conventions will be observed as they are scrupulously, by all Members.

Mr. Speaker :—That is what I said and requested. I will expunge it.

Sri Md. Amanullah Khan (Chandrayanagutta):— Sir, what Sri M. Omkar, the Hon'ble Member said that in India, Hindus are in majority, it is a fact and that is why it has not to be expunged. It is a fact.

Mr. Speaker :—I agree with you.

(Interruptions) (Bell)

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, I am, here to help the House to function smoothly on this issue. మీకందరకు ఎంత ఆందోళన, అదృష్టా వున్నదో పరిస్థితి బాగా వుండాలని మాకు కూడా అంతవుంది. ఎనాలిసిస్ చెప్పడ ములో తప్పు ఏమీలేదు. మెజారిటీ కమ్యూనిటీ హిందువులు కాబట్టి వారి బాధ్యత వుంది. They must be more tolerable... అనిచెప్పడములో తప్పు ఏమీలేదు. To that extent, the Member is entitled because I do not object to that also. ఎక్కడ మెజారిటీ కమ్యూనిటీ వుంటుందో వారి బాధ్యతవుంది. మీరుగాని If you go through the Record, you can see as to what was said. ఈ పరిస్థితి లో ముస్లిమ్స్ ని ఈ వింధగా బాధ పెట్టడం ఎంతైతే వుందో నిజముగా శోచనీయమని he went on record. That means one has to conclude that the majority community is harassing xxx. That itself is inflammatory. It will again provoke trouble outside. That is only my objection. It will again be published. ఎవరి ముష్టము వచ్చేనట్లు వారు మాట్లాడుతారు. మీరు యాక్షన్ తీసుకోకపోతే బయట తెల్పుకొంటాము అన్నారు. బయట తెల్పారు.

Mr. Speaker:—That is why I am requesting all the Members not to use any names of religious places etc., I am going to expunge it.

(INTERRUPTIONS) (BELL)

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాష్ట్ర గంట్) :—హౌస్ లో ఒక వర్గము గురించి మాట్లాడకూడదు అనుకొన్నాము. ఎవరు మెజారిటీ వున్నారో ఓంకార్ గారికి తెలుసా? ఏ పట్టణములో ఏ భాగములో ఎవరు మెజారిటీలో వున్నారు, ఎవరు చేస్తున్నారు, ఎవరు బాధపెడుతున్నారు అనేది ఓంకార్ గారికి తెలుసునా అని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—That is why, I am once again requesting all the Members not to use the names of any religious insitutions, in this House.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఎవరి మీద నిందలు వేయడంకాదు విషయాలు బాగా తెలుసు. నిందలు వేయకుండా మాట్లాడుతున్నాను. మాట్లాడినదానిలో ఇన్ ఫ్లమేటరీగా ఏమైనా వుంటే వాటిని ఎక్స్ పంక్ట్ చేయండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. వెంకయ్యనాయుడుగారు ఒక మాట అన్నారు. హిందువులు మెజారిటీ కమ్యూనిటీ కాబట్టి టాలరెన్స్ చాలి ఎక్కువగా వుండాలి, మన బాధ్యత ఎక్కువగా వుండాలి అన్నారు అది చెప్పడమే నా ప్రధానోద్దేశ్యము. అంతకు మించి ఏమీలేదు. ప్రభుత్వం గురించి చెప్పవలసినపుడు మనకు సీట్ లో సరిపోయే పోలీసు వుంది. పోలీసు వుండడమే కాకుండా ఏ మూల ఏమి జరుగుతోంది

తెలుసుకొనేదానికి సి.ఐ.డి. తగిన సంఖ్యా బలములో వుంది. పెన్సిటీవ్ ప్లేసెస్ అనేది చూస్తున్నాం. ప్రత్యేకమైన పండుగలు మనకు వస్తున్నాయి. ఏదైనా ఒక ప్రత్యేకమైన పండుగ వస్తున్నప్పుడు అంతకుముందున్న వాతావరణము యొక్క బ్యాక్ గ్రౌండ్ లో, ఎక్కడ ఎంత చిన్న సంఘటన జరిగినా మొత్తము అలుముకొంటుందనేది రాజకీయనాయకులు, పోలీసులకు తెలుసు. ఇటువంటి విషయాలలో పోలీసు పాత్రపైన నేను రెండు విధాలుగా ఆరోపణ చేస్తున్నాను. విషయాన్ని గమనించి తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకొనడములో పూరిగా విఫలమవడమే కాకుండా దీనిని మరింతగా రెచ్చగొట్టటానికి పూర్తి బాధ్యత పోలీసు డిపార్టుమెంటు వహించవలసి వుంటుంది. నూటికి నూరు పాళ్ళు వారి పాత్ర వుంది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం దృష్టిలో వుంచుకొని భవిష్యత్తులో హైదరాబాదు నగరములో ఇలాంటివి జరగకుండా, అన్ని మతాలవారు సఖ్యతగా వుండే అవకాశం, వాతావరణం కల్గించాలని అన్ని మతాలకు సంబంధించినవారికి, ప్రజలకు కూడా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

11-40 a.m.

శ్రీ మహమద్ రజాబ్ ఆలి :- అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నగరంలో 9వ తేదీన జరిగిన సంఘటన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే పెద్ద సంచలనాన్ని కల్గించిన సంఘటన. హైదరాబాదు జంటనగరాలలో చాలా కాలం నుండి మత మోఢ్యంతో మూర్తిభవించి నరసరాల జీర్ణించుకున్న శత్రులు ఇక్కడి వాతావరణాన్ని కలుపితం చేస్తున్నాయి. భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ రిప్రజెంటేటివ్ గా నా అభిప్రాయాన్ని నేను వ్యక్తం చేయదలచుకున్నాను. హిందూ ముస్లిం విషయంగా మనం దీనిని ఆలోచించకూడదు. నన్ను నిన్నుగా అడిగితే నేను మొట్టమొదట భారతీయుణ్ణి. నేను నమ్మిన సిద్ధాంతాన్ని కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యునిగా చెబుతాను. ఒకరి మతం కంటే మరొక మతం పెద్దది అనే విషయాన్ని బలవంతంగా ఒకరిపై రుద్దటానికి, ఒప్పించటానికి సెక్యులర్ స్టేటులో ఆస్కారం లేదు. కులికదుబ్ పాహికాలం నుండి సామరస్యంగా నడుస్తున్నది. రాజావెంకట్రామ రెడ్డిగారు కొత్తాలుగా వున్నప్పుడు మొహరం పండుగను మత సామరస్యంతో పోలీసు కమిషనర్ గా నిలబడి జరిపించేవారు. అప్పటి నుండి ఒకరి పండుగలకు ఒకరు శుభాకాంక్షలు చెప్పుకుంటూ, కౌగిలించుకుంటూ వుండటం జరుగుతూ వచ్చింది. 1944లో మొదట వరంగల్లులో ఇది ప్రారంభమైంది. అటు తరువాత చీటికిమాటికి ఇటువంటి కలుపితమైన వాతావరణం ఏర్పడుతూ వచ్చింది. 9వ తేదీ నుండి ఈనాటివరకూ పోలీసు కమిషనర్ చెప్పిన దాని ప్రకారం మృతుల సంఖ్య 81 అని తెలిసింది. మొదట భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తగా ఆమృతకు కుటుంబాలకు నా సంతాపం తెలియజేస్తున్నాను. 81 మంది గాయపడ్డారు ఆ 81 మంది గాయపడవలసిన అగత్యం లేదు. ప్రభుత్వం తరఫున చిన్న పొరపాటు జరిగింది. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం విఫలం అయిందని చెప్పడం లేదు పొరుగురాష్ట్రాల నుండి, ఢిల్లీ నుండి పోలీసులను తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పరిస్థితి ప్రకాంతంగా వుందని స్టేటుమెంట్స్ ఇస్తూ కర్ పూర్తి విధించే పోషడం వారి తెలివితక్కువ తనాన్ని రుజువు చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం అప్రమత్తంగా లేనందువల్ల ఇటువంటి సంఘటనలు జరిగాయి. మత సామరస్య కమిటీల

మనకు వున్నాయి. అవి ఫంక్షన్ చేయడంలేదు. వాటిని పునర్నిర్మాణం చేయండి. ఈ జంటనగరాలలో జరిగిన సంఘటనలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరగకుండా చూడండి. ఎంతటి మొనగాడు అయినా సరే దోషి అయితే కఠినంగా శిక్షించండి. అలా చర్యలు తీసుకోవటాకే దీని బీజాలు మీరే ముందుకు తీసుకు వెళ్ళినవారవుతారని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri A. Madan Mohan:—Sir, it is with a very heavy heart that I am expressing my feelings before this August House about the happening in the twin cities recently. In spite of the fact that in the recent years we have witnessed such unfortunate occasional eruptions in the twin cities and more particularly in the old city, we have really not been able to take lessons out of them. I thought with the experiences of the past before this Government, the Government would be wise enough and imaginative enough to take timely decisions and try to see that such a situation is averted. But unfortunately, the Government has failed in this direction. I am saying this not just to criticise the Government but this is a dispassionate observation of mine—this city we know for its communal harmony and cosmopolitan texture. Unfortunately in the recent past this atmosphere has really been polluted. Now, as the custodians of law as well as of the State and City, every responsibility is cast on your shoulders to revive it. Otherwise, it will be very grim. We have got to revive and make people really feel that they are one and the same. My party is a firm believer in the concept of secularism. We have always advocated for that cause and we have never shirked our responsibility in doing our bit. I am just reminding and not to find lapses and mistakes on the part of the present Government how in certain occasions it becomes the responsibility of the Government to take certain precautions. I am only trying to cite a previous incident during our Government when Dr. Channa Reddy was the Chief Minister. When such an occasional eruption because of individual incident and the city was threatened and engulfed. The people of the twin cities. He as Chief Minister had to take necessary precautions with the result the oncoming festival viz., Moharrum which is celebrated with gaiety and grandeur was allowed to be performed in the same fashion allowing people to go and move freely and of course taking necessary bandobust in certain arcas. Another festival followed which was Ganesh Chaturthi. Because of certain unsocial elements in the society there was likelihood of some disturbances in the minds of city dwellers. Irrespective of caste or community, race or religion, majority of the people are peace-loving and they were really fearing that again some incident might erupt and certain unsocial elements might take advantage of the situation. There again the Government had to take steadfast arrangements and took the responsibility with the result the two festivals where people belonging to either communities participated in the form of processions and were celebrated in the same fashion with gaiety and grandeur without a least incident of communal eruption. Why I am saying this is only remind the present

Government to take note of this and instruct the police and concerned officials and see that an atmosphere which you and I were trying to build up and create harmony which should be maintained. There is a famous saying.

— غودندے کا کوئی مذہب نہیں ہوتا —

Goondas have no religion of their own. Irrespective of caste or religion or community, I would like them to be pin pointed. With this, I am sure you will be able to run out of the sails. I hope the Government would take precautionary measures to see that such incidents do not recur.

11-50 a.m.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్):—అదృష్టా, బాధాకరమై టువంటి పరిస్థితులలో మనం యీ విషయాన్ని గురించి సభలో చర్చించుకోవలసిన అవసరము ఏర్పడింది. ప్రతిపక్షనాయకులు, అనుభవజ్ఞులు పెద్దలు యిత ముంది యీ సభలో వున్నా, వాస్తవాల గురించి ఆలోచించేందుకు మనస్సులో ఏదో విధంగా చెవక చేసుకొని మాట్లాడడం, వాస్తవాన్ని బయటకు రానివ్వకుండా చూడాలనే కావత్తయం ఎందుచేత యీ నాయకుల మనస్సులలో వుంటున్నదో అర్థం గాకుండా వుంది. పంపిణీ ఏమిటి, విషయం ఏమిటి, దాని గురించి అవగాహన చేసుకొని సభ ముందు బహిరంగంగా బహిష్కరణపరచవలసిన అవసరం వుంది కాని దానిని దాచిపెట్టి వాస్తవాన్ని చెప్పకుండా కేవలం మతసామరస్యత పేర హాచ్ పాచ్ చేయాలనే భావముతో మాట్లాడుతున్నారనే అభిప్రాయం నాలో కలుగుతున్నది. విషయం ఏమిటో, ఏదవ తేదీనాడు ఆల్విన్ సంస్థలో జరిగినటువంటి సంఘటనో ప్రాంతం అయిందనే చర్చ, అసలు ఆల్విన్ లో ఏమి జరిగింది? ఆ విషయాన్ని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం మనకు వుంది. బాధ్యత గల వ్యక్తులము యావత్తు ఆంధ్ర దేశము నుండి వచ్చి యిక్కడ కూర్చున్నాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో శాంతిభద్రతలను కాపాడే బాధ్యతను ప్రభుత్వం తమ భుజ్జుండాల్పవైన వేమ కున్నది ప్రభుత్వముతో పాటు శాంతిభద్రతలు కాపాడడానికి సహకారాన్ని ఇచ్చేందుకు మేమందరము సన్నద్ధంగావున్నాము. అలాంటి పరిస్థితులలో ఆల్విన్ లో జరిగిన సమస్య ఏమిటి? ఏదవ తేదీనాడు ఉద్యోగ మైనటువంటి వాతావరణం ఏర్పడిందనే మాట వాస్తవము అసలు ఆల్విన్ సంస్థలో మనీసు అంటూ పుండా అనేది ప్రధాన సమస్య యీనాడు ఆల్విన్ సంస్థలో మనీసు అనేది లేదనేది వచ్చి నిజము అని అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం మనందరికి వుంది. అక్కడ దర్గా వుంది. ఆ దర్గా వద్ద ఫాతియాత్ అనే పేర హిందూముస్లిములు అందరు కలిసి సంవత్సరానికి ఒకసారి వేడుకలు జరుపుకునే అలవాటు వుంది. ఆ ప్రక్కనే ఒక టీన్ పెడ్ వేసి వున్నారు. ఆల్విన్ సంస్థకు నాలుగు సంవత్సరాలుగా సేను అధ్యక్షుడిగా వుంటున్నాను. అయిదవ సంవత్సరం రాబోతున్నది. అక్కడ టీన్ పెడ్ చేయడం జరిగింది. ఆ టీన్ పెడ్ లో కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం, లోపలవున్న ముస్లిం కార్మికులు నమాజు చదువుతామంటే నమాజు కొరకు అక్కడ అవకాశం కలగజేయడం జరిగింది. నమాజు చదువుతున్నారు, ఎవరికి ఏ

12-00 noon

శ్రీ అమానుల్లా ఖాన్:- ఆక్కడ ఒక మాస్కు ఉంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- చాదగ్గర రికార్డు ఉంది. నేను రివ తేదీన స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడాను. మన వక్క బోర్డు మినిస్టరు శ్రీ షర్క్ గారిని లోకల్ కానన్ వర్క్సురాలు ప్రస్తుత గారిని తీసుకొని వెళ్ళాను. ఆపేజ్

పూరితులైన కార్మికులు అక్కడ లక్ష్మీ చిత్ర వటాన్ని ఆ ప్రాంగణంలో పెట్టడం జరిగింది. అక్కడ దేవాలయం కాని మరొకటి కాని ఏమీ లేదని నాకు తెలుసు. అక్కడ వారు పెట్టడం తప్పు అని నా మనసుకు అనిపించింది. ఆ కార్మికులకు చెప్పడానికి నేను ఒక గంట నేపు ఎంత అవస్థ పడ్డానో మీకు తెలియదు, చెప్పినా మీకు అర్థం కాదు. వారందరికీ ఆ లక్ష్మీ చిత్రపటం అక్కడ ఉంచడం మంచిది కాదని చెప్పి తొలగించడం జరిగింది. అక్కడ పోయినటువంటి వంకాలు, లెట్లు టిప్ పీట్సును ఏర్పాటు చేయాలని అక్కడ మేనేజరుతో మాట్లాడడం ఇవన్నీ జరిగాయి. కాంతియుగ వాతావరణం ఏర్పడింది. 8వ తేదీ రాత్రి 10½ గంటలకు కొంతమంది యునైటెడ్ ముస్లిముస్ ఫ్రంటు అనే పేరుతో సమావేశమై 9వ తేదీన బండ్ కాల్ ఇచ్చామని అన్నారు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి, పోలీసులకు తెలిసింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ అర్ధరాత్రి ఒక నాయకుని ఫోన్ చేసి మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ బండ్ కార్యక్రమం ఎందుకు పెట్టారు, సమస్య సద్దుమనిగిపోయింది, అక్కడ ఎవరూ అందోళన పడటం లేదు, అక్కడున్నటువంటి కార్మికులలో ప్రకాంత వాతావరణం ఉంది, మీరు బండు కాల్ ఇవ్వవద్దని ఆ నాయకునికి ఫోనులో చెప్పడం జరిగింది. అయినా వారు వినిపించుకోలేదు. 9వ తేదీన బండ్ కార్యక్రమం కొనసాగింది. ఆ బండ్ కార్యక్రమం ఏ పార్టీ వారు, ఏ వర్గం వారు ఇచ్చినా ప్రాదరాశాద్ లో జరిగే పరిణామం ఏమిటో ఇక్కడి పెద్దలందరికీ తెలుసు. 9వ తేదీన బండ్ కార్యక్రమం చేబట్టడం జరిగింది. బండ్ పేర కొంతమంది గుంపులు గుంపులుగా తయారై అక్కడినుంచి ఊరేగింపు తీసుకొని వస్తామని బయలుదేరారు. అసిస్టెన్ గవర్నరు వచ్చారు. అక్కడ గజేష్ ఉత్సవంకోసం ఏర్పాటు చేయబడ్డ వేదిక ఉంది. అది గజేష్ పృథిస్తాపన కోసం వేసినటువంటి వేదిక. అది ఒక ఇంటికి తగిలిందని దాని వెనకాల ఒక బిర్మాపు ఉందని అన్నారు. దానికి ఈ ఊరేగింపుకు, బండ్ కు సంబంధం ఏమీ లేదు. 9వ తేదీనుంచి ఆ ఇంటి ప్రక్కన ఉన్న ఫుల్ పాత్ మీద గజేష్ కు కూర్చోబెట్టుటకు వేదిక వేయడం జరిగింది. 9వ తేదీకి ఈ సమస్య వాస్తవ అక్కడ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. 7వ తేదీకి ఆ వేదిక పూర్తి కావచ్చింది, అక్కడ పెండాల్ వేసారు. పోవడానికి రెండు అడుగుల ఖాళీ స్థలం కూడా ఉంది. ప్రక్కన ఉన్న బిర్మాపు కనిపించకుండా తట్టిలు కట్టడం జరిగింది. ఈ దేశంలో ఒక ఉత్సవం జరుపుకుంటామని ఎవరైనా ఒక వర్గంవారు అంటే వారికున్నటువంటి అధికారాలను పూర్తిగా వినియోగించుకునే పరిస్థితి కలిగించలేదని నాకు కలుగుతున్నది. అక్కడ పూజ చేసుకుంటామని అంటే పోలీసు అధికారులు అక్కడికి వచ్చి పూజ చేసుకొనడానికి మీలులేదని అన్నారు. 9వ తేదీ సాయంత్రం 10 గంటలవరకు నన్ను అక్కడే ఉంచారు. 10 గంటల వరకు అక్కడ పరిమళం ఇవ్వలేదు. చివరకు ఆ బస్ ప్రజలు రెచ్చిపోయే పరిస్థితి వస్తే వారందరినీ ఆపడం కష్టం అయింది. గజేష్ ప్రతిష్ఠాపనకు ముందుకు జరిపి కట్టవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. అసలు అది ఇంటికి ఆసుకొని లేనేలేదు. లేకపోయినా అక్కడ పెట్టవద్దని విచిత్రమైన వాదన చేయడం జరిగింది. తరువాత ముస్లిం ఫ్రంటు బయలుదేరి ముస్లిముకు సంబంధించినటు

వంటి దుకాణాలు జండ్ చేయిస్తూ వెళ్ళారు. దానికి మాకు ఆశ్చర్యం లేదు. జండ్ చేయవద్దని చెప్పిన తరువాత పర్మిషను లేకుండా ఎలా చేశారు. కొనసాగుతున్నది. కాని అక్కడ జరిగినటువంటి పైరింగు తరువాత విపరీతమైన ప్రజలు గుమిగూడి 20 వేలు బల్బులను ధ్వంసం చేయడం జరిగింది. సిట్టుయేవను కంట్రోలు కాని పరిస్థితి వచ్చింది. ఆ ప్రక్కనే ఇంకొక వరానికి సంబంధించిన బస్టి ఉంది. ఆ బస్టిలో చొరబడి ఆ బస్టిని ధ్వంసం చేసే ప్రయత్నంలో ఉండగా పైరింగు చేసామనే కథను చెబుతున్నారు. ఆ జరిగిన దానికి విచారిస్తున్నాను నేను. పైరింగు జరిగి ఉండవలసింది కాదు. పరిస్థితి విడుమించడంవల్ల అక్కడి కక్కడ చర్య తీసుకోవలసి వచ్చిందేమో. అక్కడ పోలీసువారు ఎక్కువగా లేరు. ఉన్నవారు అడ్డం పడ్డారు. వారికి కంట్రోలు కాకపోతే యాక్షను తీసుకున్నారేమో. లేకపోతే అక్కడున్నటువంటి బస్టి అంతా ధ్వంసం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఊరేగింపులో ఉన్న ఒక వర్గంలో పోరాటం జరిగింది. క్లాష్ అయింది. వారు చనిపోయారు. అప్పటికి ఇంకొక వర్గంవారు ఏవిధమైన ఆలోచనతో వారిని ఎదుర్కోవడానికి దిగలేదు. ఇంకొక వర్గంలో ఉన్నటువంటి వ్యక్తులందరూ కత్తులతో, కటారులతో కనిపించిన వారిని కొట్టివేయడం జరిగింది. ఊరేగింపులో ఉన్నటువంటి వారి దగ్గర కత్తులు, కటారులు, బళ్ళాలు ఎక్కడివి అని అడుగుతున్నాను. ఊరేగింపులో వారు కత్తులు ఎందుకు తీసుకొని రావలసి వచ్చింది? కాంతియుతంగా జండ్ జరుపుకోవాలని వారికి ఉన్నప్పుడు వేయమంది ఎందుకు కత్తులు జేబులలో పెట్టుకొని వచ్చారు? ఎవరు కనిపిస్తే వారిని కొట్టి వేయడం జరిగింది. ఉస్మానియా హాస్పిటలుకు వెళ్లి చూస్తే ఏ వర్గం వారికి ఎక్కువ చెబ్బలు తగిలాయో తెలుస్తుంది. ఇది ఏ వర్గానికి సంబంధించిందో తెలుస్తుంది. వందలాది వ్యక్తులు కత్తి చెబ్బలకు గురై తమ ఇళ్ళలో నాటు వైద్యం చేసుకొంటున్న పరిస్థితి ఉంది. ఆ పాఠం నుంచి వారు పోతూ పోతూ స్త్రీలు ఎదురైతే ఏమంది దగ్గర మంగళ సూత్రాలు లాగొని వెళ్ళడం జరిగింది. వారందరు రెచ్చిపోయి ఎందుకు దాడిజరుప వలసి వచ్చింది? మక్కామసీదులో సమాజ అయిన తరువాత బైటకు వచ్చినటువంటి వ్యక్తులు రాళ్ళ వర్షం కురిపిస్తూ రోడ్డుమీద పడ్డారు. వారికి రాళ్ళు ఎక్కడినుంచి వచ్చాయి? అక్కడ రాళ్ళ వర్షంకుడిసిందని మనకు పోలీసుల కథనం ప్రకారంగా తెలుస్తున్నది. అక్కడున్నటువంటివారు చెప్పినదానిని బట్టి తెలుస్తున్నది. ఆ సమాజ వేర అక్కడికి వచ్చినటువంటి వ్యక్తులందరి దగ్గర కత్తులు, కటారులు ఉన్నాయి. పోలీసు జోక్యం చేసుకున్నది. అక్కడున్నటువంటి వ్యక్తులందరూ రోడ్డుమీదకు వచ్చారని చార్జివార్ నుంచి వచ్చే ట్రాఫిక్ సుగర్ పురా నుంచి పొమ్మని డైవర్లు చేయడం జరిగింది. అది చాలా డేంజరస్ పరియా అని పాత పట్టణంలో ఉన్న ప్రజావారికి తెలుసు. ట్రాఫిక్ వెళ్లిపోతున్నది. ఆ ట్రాఫిక్ మీద అమాంతంగా దాడులు అనేవి చేయడం జరిగింది. మక్కామసీదు నుంచి ఘోరిజండ్ పోయే రోడ్డు అంతా రక్తపు సురకలతో నిండిపోయింది. ఎక్కడ డిలే అక్కడి స్టాబింగ్స్ అనేవి జరుగుతున్నాయి. ఎవరికి స్టాబింగ్స్ అయినాయో పరిశీలన చేయాలి. ప్రేయర్ కోసం వచ్చినవారు కత్తులతో వచ్చారని

స్పష్టం అవుతున్నది. ఎందుకంటే ఈ రోడ్డు పొడవునా రక్తపు మరకలు ఉన్నాయి. కత్తిపోట్లతో హాస్పిటలు పాలై న వ్యక్తులను పరిశీలించి చూస్తే మనకు అర్థం అవుతుంది, ఏ వర్గంవారు ఈ విధంగా చేసారో తెలుస్తుంది. ఇవి హృదయం నుండి పోయే సంఘటనలు. ఏ సంబంధంలేని 70 మంది వ్యక్తులను హాస్పిటలైజ్ చేయడం జరిగింది. ఒక వర్గంవారిచేత రోడ్డుమీద 70 మంది ఆహుతి అయినారు. అందులో 7 మంది చనిపోవడం జరిగింది. అందులో 6 మాసాల క్రితం వివాహం అయిన ముక్కువచ్చలారని ఆడపడచు విధవరాలు అయిపోయింది. ఆ ప్రాంతంలో శవ యాత్రలు చేస్తూ ఉంటే వేలాది యువకహృదయాలు కదలి పోయాయి. దానిని ఎదిరించాలని నేను అనుకుని ఉంటే, పాత పట్టణం ప్రజలు అనుకుని ఉంటే ఈనాడు ఈ కాననసభ సమావేశం జరిగి ఉండేది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి వాతావరణంలో కాంతియుత వాతావరణం పరిరక్షించాలి. 21వ తేదీన కరుగటోయే గడెష్ ఉత్సవాన్ని దిగ్విజయం చేయాలనే భావంతో అక్కడ ఏవిధ మైన గొడవలు జరగకుండా చూసుకోవలసిన అవసరం ఉందని భావించి జాగ్రత్తగా చూసుకోవడం ప్రారంభించాము. రానురాను ఈ హైదరాబాద్ చరిత్ర అస్సాంగా మారిపోయే ప్రమాదం వస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. హైదరాబాద్ నగరంలో మెజారిటీ ఎవరు?

(ఇంటర్వ్యూ)

పాత పట్టణంలో మెజారిటీ అనేది ఒక వర్గానికి ఉందని చెబుతున్నారు. మెజారిటీ ఎక్కడ ఉంది. నేను పాతపట్టణంలోనే ఉంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారికి విషయం తెలిసి ఉన్నా, పోలీసులు ఈ విషయాన్ని తెలుసుకున్నా ఎందుకు వారించలేకపోయారు. బండ్ కార్యక్రమం ఇచ్చిన నాయకులను ఇంతవరకు వారించలేకపోయారు. బండ్ కార్యక్రమం ఇచ్చిన నాయకులను ఇంతవరకు ఎందుకు అరెస్టు చేయలేకపోయారు. ఊరేగింపు పేర 70, 80 మంది ఆమాయకులైన వ్యక్తులను కత్తులతో పొడిచినటువంటి వారిని ఎందుకు పట్టుకోలేకపోయారు? 70 మందిని హాస్పిటలు పాలు చేస్తే 17 మందిని పట్టుకున్నామని సిగ్గు, ఎగ్గు లేకుండా పత్రికలలో ప్రకటన చేసుకొంటున్నారు. ఏమిటి, ఈ ఘోరం, ప్రభుత్వం కూడా భయపడి వాస్తవాలను దాచి ఒక వర్గాన్ని నమర్దించే విధంగా కనబడుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక వర్గంలో ప్రెషర్లైజ్ ట్యాక్స్ అనేవి చేయడం ద్వారా ఈ వాతావరణం సద్దుమమ గుతుంది, ప్రభుత్వం భయపడుతుంది, ప్రభుత్వం మా గుప్పిట్లోకి వస్తుందనే ఒక కుట్రతో ఈ విధంగా హంగామా చేయిస్తే దాని వలలో ముఖ్యమంత్రిగారు చిక్కుకున్నారు. వెంటనే హైదరాబాద్ లో ఉన్న కాననభ్యులను పిలిచి మాట్లాడవలసిన తాద్యత, కర్తవ్యం ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. మతసామరస్యం అంటున్నారు. ఏక్కడ ఉంది సామరస్యం? ఒక వర్గాన్ని మాత్రమే పిలిచి మాట్లాడేటటువంటి పరిస్థితిని నిర్మాణం చేస్తే ఇంకొక వర్గంలో ఏమనిపిస్తుంది? మెజారిటీ, మెజారిటీ అంటున్నారు. ఎక్కడ మెజారిటీ ఉంది? పాత పట్టణంలో హిందువులు మైనారిటీలో ఉన్నారనే సంగతి మరచిపోయి మాట్లాడుతున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. కొత్త పట్టణంలో, పాత పట్టణంలో తేడా ఒక్కటే. కొత్త

పట్టణంలో హిందువులు ఎంత మెజారిటీ ఉన్నప్పటికీ మతకల్లోలాలు ఎందుకు జరగడం లేదు, పాత పట్టణంలో ఎందుకు మతకల్లోలాలు జరుగుతున్నాయని ఆలోచించి ప్రభుత్వం చిర్య తీసుకోవాలి. ఈ సంఘటనకు బాధ్యులు ఎవరు అనేది మానీ ఈ రోజున అరెస్టు చేయాలి. ఈ సంఘటనలకు బాధ్యులైన వ్యక్తులు ఎవరైతే దాక్కొని ఉన్నారో వారి చరిత్ర ప్రజల ముందు బహిరంగతం చేయాలి. దానికి జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఇప్పుడు నాయకులు జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ గురించి మాట్లాడడం లేదు. 70 మందిలో 7 మంది చనిపోతే జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ అనడం లేదు. ఎక్కడో పోలీసు స్టేషనులో ఒక వ్యక్తి చనిపోతే జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ కోసం నాయకులంతా ఆశుగుతున్నారు. ఇంతకుముందు కాని ఇప్పుడుకాని ఈ ఇన్సిడెంట్స్ జరగడానికి కారకులు ఎవరు అని చరిత్ర తిరగవేయండి. ఆ చరిత్రలో ఎవరు దోషులైతే వారికి అందరి మరణ శిక్ష వేసే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని కోరతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

కుమారి కె. పర్వూన (సనత్ నగర్):—ఆధ్యక్షా, నగర శాసనసభ్యురాలిగా నేను ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన సోదరులకు కూడా ఆవేషాలకు లోను కావద్దని మనవిచేస్తున్నాను ఈ రోజున మతసామరస్యాన్ని సాధించాలని, ఏవిధమైన అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు జరగకుండా సమరస ధోరణిలో జీవించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మనం ఈ రకంగా ఆవేషాలకు లోను అయితే దీని పరిభావం బైట పరిపించం మీద ఉంటుంది. కనుక అటువంటి ఆవేషాలకు లోను కావద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ మతం అయినా అది ఏ వర్గానికి చెందినదైనా మానవత్వాన్ని కోల్పోకూడదు. మానవత్వాన్ని మంటకలిపి మనుషులలో ఒకరిని చచ్చుకొని ఇంకొకరు తదో మేము నుంచి చేస్తున్నామనే ఉద్దేశానికి రాకూడదు. ప్రతిదానిలో ఇరువురి తప్పు ఉంటుంది కనుక ఈ ఇద్దరిలో ఐక్యత రావడం జరిగితే ఈ రోజున హైదరాబాద్ సంస్కృతిని కాపాడాలని అన్నా, ఇక్కడున్నటువంటి వ్యక్తులు పరస్పరం ఒక విధమైన సహకారంతో కాని మైత్రీ భావంతో కాని సోదర భావంతో కాని జీవించాలని అన్నా మొట్టమొదట మనలో సహకారం, సమైక్యత రావాలి. ఏ మతం అయినా మనుషులను చంపాలని చెప్పదు. ఏ మతం అయినా మానవత్వాన్ని పెంపొందించాలని చెబుతుంది. కనుక అటువంటి మత సిద్ధాంతాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే విధంగా ముంసుకు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారి మతాలకు, వారి దర్శాలకు సంబంధించి కేవలం రాష్ట్రానికి అంటకట్టకుండా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజల శాంతిభద్రతల మీద, జీవన విధానాల మీద వాటిని ఏమాత్రం వేయకుండా తమయొక్క ప్రయోజనం జీవితాలకు హామితం చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున అందరం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలం అని చెప్పి భారత జాతీయులం అని చెప్పి- ఆలాంటి జాతీయతా భావంతో మన మందరం హైదరాబాద్ లో సహకరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? దీనికి బాధ్యులైనవారు ఏ మతానికి చెందినా, ఏ వర్గానికి చెందినా వాగని విడిచి పెట్టకుండా వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటే ఇంకొకసారి ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా ఉంటాయి

ప్రభుత్వాన్ని నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఈ నాడు పరిస్థితి అదుపులో ఉందంటే అది ముఖ్యమంత్రిగారి సమర్థత అని చెప్పక తప్పదు. గతేళ్లో ఉత్సవాలు జరుగుతున్నట్లు వంటి సందర్భంలో కాని క్రికెట్ మ్యాచ్ జరుగుతున్న సందర్భంలో కాని ఒక్క రోజులో ఈ అవాంఛనీయమైన పరిస్థితులను అదుపులోకి తెచ్చుకోగలిగామని అంటే హోం మంత్రిగారి శ్రీ ఎన్ టి. రామారావుగారి సమర్థత అని నేను ఖచ్చితంగా మనవిచేస్తున్నాను.

12-20 p. m.

ఎందుచేతనంటే అంతకుముందు అనేక సంఘటనలు ఉన్నాయి అనేకమంది జీవితాలు అంతమయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. ఈసారి ఒక రోజులోనే యీ పరిస్థితిని అదుపులో పెట్టకలిగిన శక్తి యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి తప్పితే యితవరకు యే ప్రభుత్వం చేయలేకపోయి దని సగర్వంగా చెప్పుకుంటున్నాను. ఎవరు దోషిలయినప్పటికీ, దుండగులు యే మతానికి, యే కులానికి చెందిన వ్యక్తులయినా కాని వారిని కఠినంగా శిక్షించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. కృష్ణారావు :— అధ్యక్షా, ఏ సంఘటనయితే జరిగిందో అది చాలా విచారించదగిన విషయం. ప్రత్యేకంగా కొన్ని విషయాలు మాత్రం చెప్పాలి. ఒండ్ కాల్ యెందుకివ్వడం జరిగింది? ఒక చేజ్ బండ్ కాల్ యిస్తే ఆ బండ్ కాల్ ఇచ్చిన వ్యక్తులు సక్రమమైన పద్ధతిలో కాంక్షద్రవలను పరిశీలించడానికి విభలం అయితే వారి మీద ప్రభుత్వం ఏ చర్య తీసుకున్నదని ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఎవరయితే అమాయక ప్రజలు చనిపోయినారో దానికి బాధ్యులవరని అడుగుతున్నాను ఇక్కడ మనమేదో అపామాషిగా లేము. ఈ కతులు కరారులు చేతిలో పెట్టుకొని 25 మంది పోలీసు ఆఫీసర్స్ ను కొట్టింది యెవరన్నది అలోచించాలి. ఈనాడు పౌదరాబాదు నగరం రక్షించడానికి పోలీసులు డెబ్బలు తిన్నారు. వారి శరీరాన్ని కాకట్టుపెట్టి ముందుకు వచ్చినారు. దానిని క్లాసుంచడం ఎప్పురించి యీ పోలీసు యేమి చేసిందని అనడం చాలా విచారకరం. ఈనాడు వెంకట్రావుగారు, అజ్ఞాపర్యగారు, చలంగారు మున్నగు పోలీసు ఆఫీసర్స్ డెబ్బలు తిన్నారు. అయినా కాని వారెంతో ఓర్పుతో కాంక్షద్రవలను కాపాడడానికి యెంతో శ్రమ చేశారు. ఈనాడు చిన్న చిన్న కతులు చేతిలో పెట్టుకొన్నవారు యే వర్గానికి చెందినవారయినా వారెవరనేది తెల్లవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ దోషులను శిక్షించాలి. అంతేకాదు దీనిమీద జాడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేస్తారో, హాఫ్స్ కమిటీని వేస్తారో యేమి చేస్తారో అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. దో జరిగిపోయిందని ఊరుకోండి యిక ముందు జరగదనే నిర్ధారత వల్లనే మాత్రం అది జరిగింది కాదు. ఈ విధంగా అమాయక ప్రజలు చస్తూ ఉంటే మతాలను ఉద్దేశపరచే మత పార్టీలను రద్దు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? ఈనాడు సర్వసమావేశం అని యెంరయితే అన్నారో వారే మతాలను ప్రోత్సహించేదనే విషయం అలోచించాలి. యెంతవరకయితే మత ప్రాతిపదిక మీద పార్టీలు ఉంటాయో అంతవరకు యీ అల్లకల్లోలం ఉండక తప్పదు. కనుక మతరాహిత్యమైన పార్టీ విధానాన్ని యీ రాష్ట్రంలో యేర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసు

పంటుందా? ముఖ్యమంత్రిగారు, మేమందరూ ఈ రాష్ట్రంలో ప్రాదరాశాదురు
 స్థించి చూసిన స్వయం గురె దిహించుకు పోయింది. ప్రభుత్వం చేతులు
 మడచడాని బుర్రో లేదు. దీనికి రాజకీయ వాదులని
 పంపిస్తారు. వారు నాడు అసంఖ్యీకి యెదురు రాలేదు? ఎరు కాదా
 యీ అల్లకల్లోలాన్ని పోగొట్టేసింది? ఈ సత్యం తెలుగుకొని యిక వారిని
 పేక్షించడం తగదు ఏదో రాజకీయంగా కుట్ర జరుగుతోంది ఈ అమాయక
 వజలను నానా హింసలు పట్టి కుట్రలు జరుగుతున్నాయి. కనుక దీనికి సరియైన
 పరిష్కార చూడం కావాలి. చీలికు నిబ్బం యెతో కష్టపడి వారి ప్రాణాలు
 హడా దెక్కచేయకుండా నాడు పరిరక్షించడానికి ముందుకు పోయినందుకు
 నారిని చమ ద్వారా అభినందిస్తున్నాను. అయితే వీటి మీద ఎంకవ్యూరి
 కేంద్రానికి ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యివ్వాలని కోరుతూ నెలవు
 పసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామస్వామి (మహారాజ్ గంజ్): అన్నా, యీ నాడు యీ సభ
 ముందు జట నగరాలలో గంజ్ సంచత్సగములుగా జరుగుతున్నటువంటి.

شہر سلطان صلاح الدین اویسی : - ہائے آفر - انصاف کا باعث ہے
 کہ آپ کوئی ایک فیصلہ پر قائم رہیں - ہر ایک ہائے آفر سے ایک کوئی
 تو پھر ان کو بھی دیکھئے - انصاف کا باعث ہے جبکہ ان کا نام اس کے اندر
 ہے ان کو سے دیکھئے -

ఇంటరప్షన్స్

శ్రీ పి. రామస్వామి: ఈ సీట్లో 9 వ తేదీన జరుగుతున్నటువంటి
 రాచక పరిస్థితి తర్వాత రెండు వర్గాలకు జరుగుతున్నటువంటి పోటాటులు
 పొంచి నేను యీ సభకు కొత్తగా వానిని అయినప్పటికీ, గత 20
 సంవత్సరములుగా రాజకీయ రంగంలో నాకు అనుభవం ఉంది. ఈ సీట్లో పుట్టి
 పెరిగినాము కనుక యీ సీట్ యొక్క పూర్తి చరిత్ర పూర్తిగా తెలుసు. ఈ
 ప్రాదరాశాదు పట్టణ నిజాం ప్రభుత్వం ప్రపాలించినప్పుడు అక్కడ యెప్పుడూ
 హింస హిందూ, ముస్లిం అనేమాట యెప్పుడూ రాలేదు. 1917-48లో కాశీం
 బేంగారు రజాకార్ మువ్ మెంట్ ఏడిపిస్తున్నాడు కూడా హిందూ ముస్లిం అనే
 భిన్నాయతేధం రాలేదు. నిజాం ప్రభుత్వంలో కూడా హిందూ, ముస్లిం ప్రాదర
 శాలతోనే వారి ప్రపాలన జరుగుతూ వచ్చినాయి పోతే 1978న నల్లకుంట లోపల
 మీజాబీ ఆడకూతురు విషయంలో చెడు చె.రేగి ది. 1978 నుంచి స్పృటివరకు
 యీ పట్టణం లోపల మహిళల్లోలాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి ఈ మహిళల్లోలానికి
 గారకులే రు. నేనె, యే వరానికి చెరినవారనే పోలిసు వారి గొర్రు చూసే
 కలుస్తుంది. ఇకపోతే బంద్ కాల్ అంటే మేము కూడా యెన్నో బంద్ కాల్లు
 పరిపాము. కాని యే రిమీద కతులు, కతారులు, రాళ్లు విరలేదు. అయితే
 యీ కతులు, కతారులు యెక్కడ నుంచి వచ్చినాయి? యెక్కడనుకే
 మాజ్ చేయడానికి వచ్చినారో అక్కడ యివన్నీ తీసుకురావలసిన అవసరం

వారి మతం తోవల ఉందా అని అడగవలసిన బాధ్యత ఉందని నమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి సెలవిస్తున్నాను ప్రతి కులానికి రోజీయన్ ఫంక్షన్ చేసుకొనే అధికారం ఉందని అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే ఒక గ్రూపుకు ఖిర్కీ పెట్టుకున్నట్టువంటి మండపం ఒక గోడకు జరిగి అక్కడనుంచి మాత్రాని, ఒక పెండాల్ వేసుకుంటే అక్కడనున్నట్టువంటి 25 మంది పిల్లలు దానిని వేసుకుంటూ ఉంటే అక్కడ 1500 మంది కూడా చేస్తే అక్కడున్నట్టువంటి 25 మంది పిల్లలు, అక్కడున్నట్టువంటి పోలీసు ఫోర్స్ యిని స్వేచ్ఛారు ఒక ఉవాన్ ఆ మెంట్రింగ్ లో వాని ఉంచినారు.

12-30 p m

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ — పోయింటాఫ్ ఆర్డర్. ఏదో జరిగిపోయింది జరిగి పోయింది. అనవసరంగా ఉద్రేకాలు రెచ్చగొట్టేవిధంగా వర్కలు వుండకూడదని అనుకున్నాము. రెచ్చగొట్టే విధానము వల్ల సాధించబోయేది ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. రామస్వామి :—పెద్దలు ఓంకార్ గారు చెబుతున్నప్పుడు మేము ఎవడూ కూడా లేవలేదు. వాస్తవాలను కప్పిపుచ్చి, అల్లకల్లోలాలను సృష్టించడం లేదు. వాస్తవాలను చెప్పడానికి మాకు హక్కుంది, బాధ్యత వుంది. అందువల్లనే వాస్తవాలను చెప్పడానికి అధ్యక్షుల వారి పర్మిషన్ తీసుకొని మాట్లాడుకున్నాను, వాళ్లు వచ్చి పిక్ల మీద రాళ్లు రువ్వడం మొదలు పెట్టారు. కంట్రోల్ అనవు తప్పిన తరువాత ఎస్.ఐ. చెప్తేమీద రెచ్చి తగిలింది అప్పుడు వారు 25 మంది పిల్లలను ఆపి, ఎంతోమందికి ఒక లోకాలిటీ వాళ్లనంతా రక్షించడానికి ప్రయత్నించారు. అప్పుడు ఫయిరింగ్ చేశారు ఆ ప్రయత్నంలో సిద్ధారెడ్డి గారు స్వయం నిర్ణయా తీసుకోకపోతే మల్లెవల్లిలో వున్న ఒక వర్గం వాళ్లనం అయి వుండేది. పోలీసు ఫయిరింగ్ లో ముగ్గురు వ్యక్తులు మరణించారు. అది వాస్తవము. అప్పటి పరిస్థితులను ఒట్టి, ఎందుకు ఫయిరింగ్ చేశాలో వాస్తవాన్ని గుర్తిస్తే తప్పకుండా పోలీసులను సమర్థించవలసి వస్తుంది త్రోవలో పోయేవారిని ఆపి, కక్షతో, కతార్లలో స్టాబ్ చేయవలసిన అధికారము ఎవరు యిచ్చారు? ప్రజానీకం ఈ కొట్లాటల్లో భాగస్వాములు కారు. ప్రారంభం నుండి నీటి కాస్త్రోపాతిని నీటి అందరూ సోదరభావాలతో మెలగుచున్నారు. అయితే కొందరు స్వార్థపరులు ఈ విషయాలను 78 నుండి నాటుతున్నారు. వీటిని తుడిచిపారేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కట్టిగా కోరుతున్నాను. ఎంతోమంది ముస్లిం సోదరులు హిందువుల దగ్గరనూ, ఎంతోమంది హిందూ సోదరులు ముస్లింల దగ్గరనూ వని చేస్తున్నారు కొందరు నరికని రాజకీయ శక్తులు తమ బ్రతుకు తెసువు కోసము విషభాలను నీటిలో వెదజల్లుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు కఠిన చర్యలు తీసుకొని, వాటిని రూపురూపంపని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

شری سید باقر آغا :- جناب اسپیکر صاحب - سب سے پہلے بات یہ ہے کہ نہ تو میں نظام جاہی اور نہ ہی آصف جاہی دور کے لیے قصے بیان کرونگا بلا وجہ سب کو ٹائم مل چکا ہے جبکہ یہ میری کانسٹیٹوئنسی میں ہوا - اسکے بعد مجھے ٹائم کی بھیک مانگنا پڑ رہا ہے - سب سے پہلے مجھے اس پر احتجاج کرنا پڑ رہا ہے - بات یہ ہے کہ جس مقام پر یہ سب کچھ ہوا ہے فائرنگ کی باتیں ہوتی ہیں - پہلے یہ ثابت کیا جائے کہ ہتیار کس کس کے پاس تھے - کسی کے پاس بیاز کائٹ کی چھری بھی نہیں تھی - لیکن ایک سب انسپکٹر نے جانے ہوئے بچے کو سب کے سامنے یعنی دزاروں آدمیوں کے سامنے کھڑا کر کے شوٹ کرتا ہے یہاں پر کوئی بوجھنے والا نہیں ہے - ہر دن رات کو جو فائرنگ ہوئی وہ چاروں طرف نہیں ہوئی - بلکہ ایک کانسیٹیل آگے بڑھ کر گھر جانے والے شخص کو بلوا کر سامنے سیدھے کھڑا کر کے گولی چلائی - سیرے ایریا میں یہ سب ہونے کے بعد بھی مجھے ٹائم نہیں دے رہے ہیں تو اس سے بڑی نا انصافی کی بات اور کیا ہو سکتی ہے ہاں یہ سہی ہے کہ دواخانہ میں ۱۰۰ آدمی ہیں یا ۵۰ آدمی ہیں میں تو حساب نہیں کیا کہ کس کے کتنے ہیں - لیکن میں یہ بوجھنا چاہتا ہوں ایوان سے کیا منگل ہاٹ کے فسادات میں جو ۱۲ آدمیوں کا قتل ہوا اس وقت کوئی بولنے والا نہیں تھا دواخانے میں کتنے آدمی مرے ہوئے ہیں چیف منسٹر صاحب خود اپنی آنکھوں سے جا کر دیکھیں پورے کے پورے ہمارے تھے - اسوقت کوئی بولنے والا نہیں تھا - کیا کسی کے دل میں انصاف پسندی نہیں تھی - یہ سب مرنے والے مسلمان تھے - کیا مسلمانوں کا خون اتنا مستأ ہو گیا - اگر مر بھی جائے فائرنگ کردی جائے - کاٹ بھی دیا جائے تو کوئی بولنے والا نہیں والا نہیں اور نہ ہی کوئی بوجھنے والا ہے - آج اگر زخمی ہیں لوگ تو ہم یہ نہیں کہتے کہ اچھا ہوا یہ نہیں ہونا چاہئے - بند جو منایا گیا یہ جمہوری طریقہ ہے - ایک احتجاج کا طریقہ ہے بند کو اگر روکنا چاہتے ہیں تو مطلب یہ ہوا کہ آپ ہماری جمہوریت کا قتل کرنا چاہتے ہیں - پولیس اشتعال پیدا کری بند کی وجہ سے نہیں ہوا - بلکہ اس وجہ سے ہوا کہ ایک مورتی کو قصاب کی دوکان پر بٹھایا جا رہا ہے -

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- నా పాయింట్ ఏమిటంటే ముందుగా ఒక్కొక్కరు చెబితే బాగుంటుందని అనుకొన్నాము. ఒక్కొక్కరు వారి వారి అభిప్రాయాలను తెలియజేస్తున్నారు. వరిస్థితి గమనిస్తే ఎల్లా వుందంటే మొగుణ్ణి కొట్టి మొగసాలకు ఎక్కిన చందంగా వుంది. జనానికి చెబులు కత్తివాట్లు తగిలితే ఇక్కడకు వచ్చి, వారేదో తప్పు మాట్లాడారని, వీరేదో తప్పు మాట్లాడారని గందరగోళాన్ని సృష్టించడం సబబుగా లేదు. మున్సింలు చచ్చిపోయినా హిందూ చచ్చిపోయినా, మసము ఎందుకు గతములో మాట్లాడుకొని ఒక అంగీకారము చేసుకొన్నామంటే వీలైనంత వరకు దీన్ని ముఖ్యమంత్రి

గారు, అనాదున్న ముత్రులు మనము కూర్చొని చర్చించుచున్న పరిష్కారము చేసుకోవలెనని అనుకున్నాము. ఈనాడు దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటన ఏటా మమ్ములను ఏమీ చేయలేదు, ఏమీ మాట్లాడినా జరుగలేదు మాదే చెల్లుతుంది, అనే ఒకరాజకీయ వర్గము మత ధర్మానికి వ్యతిరేకంగా, మతముతో నిమిత్తము లేకుండా, జైలును దృష్టిలో పెట్టుకొని, నాటకం వేస్తూ, వచ్చిన ప్రతి ముఖ్య మంత్రిని జైల్లో పెట్టుకొని చంపుచున్నారు. Because of that only these things are created. If Hindus have fought arrest them, If there is a Hindu or Muslim who is following violence you arrest them and put them behind bars. We are not going to object, We are confined to the particular issue today. Who are the people The ordinary muslims at Hyderabad, they are not worried about this They are not taking part in this, They are unhappy over the incidents. It is causing insecurity, Ordinary Hindus of the city are not very much worried. Only a handful of people who want to take political advantage of the situation they are doing it. They are blackmailing the Chief Minister and the Police. It is only for the sake of elections they are doing, ఈవాళ్ల ఎవరు తప్పు చేసినా, ఏ వర్గము తప్పు చేసినా, ఇజింటిపైచేసి, వారిని బయట పెట్టవలసిన బాధ్యత వుంటే లేకా? పోలీసులు అది చేశారు, ఇది చేశారని అంటున్నారు. Nobody can say that the rights and property of the people are secure in Hyderabad. Irrespective of caste, creed and sex they are at liberty to do whatever they like. నిన్నటి ఒక విషయం మాత్రం గుర్తు వుంచుకోవలసిన అవసరముంది. నేను ఎవరియొక్క మత విశ్వాసము ప్రకారము వారు వాళ్ళ ప్రార్థనలు చేసుకోడానికి, మందిరాలు నిర్మించుకోడానికి అవి మంచివి అని చెబు అయినా అభ్యంతరాలు పెట్టకూడదు. Who are the people who are the organisations? I am finding fault with the Government for the simple reason when these people who want to create mischief are not arrested. మతము వుండకూడదని నేను అనడం లేదు. మత రహితము జరగకూడదు. మత సంఘర్షణలను ప్రోత్సహించువారిని కఠినంగా శిక్షించండి. అక్కడున్న విగ్రహాలను తీసివేస్తే, శాసన పథ్యలు అరోజు అక్కడకు వెళ్లి, మాట్లాడిన తరువాత, రాత్రి బాద్ కాలి యివ్వడాన్ని ఎవరు కల్పించారు? హైదరాబాదు నగరములో తిరిగి వయల్ డిస్ట్రిక్ట్ చేశారు. హిందూ ముస్లిం గలాటాయని అంటున్నారు. నేను ఒప్పుకున్నాను.

I am not ready to accept. It is not Hindu-Muslim galata. It is only a mischief by a handful of people who are really interested in doing something non-sense in Hyderabad city. I don't accuse any religion. I only accuse some people who are bent upon creating violence for their political advantage. They are the people behind this. Let the Chief Minister take action against those who are responsible. Then only justice will be done. ఇది ప్రభుత్వానికి తెలియదా? కమిషనరుకు తెలియదా? ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియదా? పోలీసు యంత్రాంగానికి అంతా

re: Police Firing in Hyderabad City.

తెలుసు; ఎవరు ఈ వ్యవహారమంతా నడుపుతున్నారో? స్టాబి గోలో ఇన్‌వాల్యు
యింది ఎవరో వారికి తెలియదా? మతాలకు ముడిపెట్టి, ఇది మతానికి
బంధించింది, మనమెవరము మాట్లాడవద్దని క్రియేట్ చేస్తున్నాడు.
చేతిపైని ఆటున్నాను. పూరేగింపు జరుపుకోమనండి. రేపు మీహారం,
కిరీడు వుంది. మనం కూడా సహకరిద్దాం ఆ తరువాతి వినాయక చవితి
వుంది. దానినికూడా అందరం కలిసి సంతోషకరంగా జరుపుకొందాము.
రోజు రోజు ఏదో ఒకసంఘటనను పట్టుకోవడం దానికి మతం పేరిట కలరు
వేయడం, జనానికి ప్రాణనంటం కలిగించడం కొన్ని స్వార్థపర
క్రతులు చేస్తున్నాయి. హైదరాబాదు సిటీలో ప్రజలు బ్రతకాలా ఎద్దా?
పుడు హైదరాబాదు న్యూ సిటీలో ఎండ్ కు గలాఖాలు జరగడంలేదు.
ముఖ్యమంత్రిగారు మత సామరస్యం సాధించాలంటున్నారు. అది అన్ని మతాల
వారు, అన్ని వర్గాలవారు కూడా ఆలోచించాలి. ఈ మత కలహాలు, కొట్లాటలు,
గొడవలు ఆగిపోవాలంటే There is only one way for the Police to do.
Mercilessly book them, trace them out, throw them inside as per
the responsibility. Then everything will subside. ఈ ఇంజనీస్ చేస్తున్న
వారు ఎవరో వారిని బయటపెట్టండి. లేకపోతే యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు
ఉపసానము చెప్తారు, మనము యిట్లాగే మాట్లాడుతూ ఉంటాము. రేపు మరల
యిదే కాసనసభలో చర్చకు వస్తూ ఉంటుంది. There is every possibility of
these things again being repeated in Hyderabad city.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :—సర్వజన సంక్షేమానికి కొంత చేదును
వ్యభిచారం మింగవలసి వస్తుంది. ఈనాడు హైదరాబాదుకు యీ దుర్గతి పట్టింది.
కాని పల్లెటూర్లలో అన్ని మతాలవారు, అన్ని జాతులవారు ఉంటున్నా అక్కడ
ఏమీ జరగడంలేదు నిజంగా ఈ పట్టణంలో యిట్లా జరుగుతోంది అంటే సిగ్గుపడ
లసిన విషయం. నేను యిదిచేస్తున్నది ఫలానా పార్టీ అని అనడంలేదు కాని
సినలో ఎంతవరకూ మానవత్వం ఉందనేది నన్ను కలవరపరుస్తున్న సమస్య.
కిరీడు కాకరాలు ఒకరు అంటారు, మరొకరు వారు కారణమంటారు, ఒకరికొకరు
కరోవణలు చేసుకుంటారు తప్ప మత సామరస్యం హైదరాబాదు నగరంలో
జరగడంలేదు. ఏది అయినా చిన్న అవకాశం వస్తే దానిని పూర్తిగా ఉపయో
గించుకొని యీనాడు అడుగుతున్నప్పుడు రి ఏళ్ల పనివాడు చచ్చిపోయాడు
అంటున్నారు. ఎవరివల్ల ఆ పిల్లవాడు బలిఅయి చచ్చిపోయాడని వినయపూర్వ
ంగా అడుగుతున్నాను. ఆ పనిపిల్లవానిని ఎవరు ప్రేరేపించారు? అందువల్ల యీ
పర్యాయానికి, ప్రభుత్వానికి అతను బలి అయినాడు. పోలీసుల మీద రాళ్ళు
సరమని అమాయకత్వంగా ఉన్నవారిని రెచ్చగొట్టారు. ఇది ఈనాటిలో
సమసిపోయే సమస్యకాదు. ఇట్లాగ మత వైషమ్యాలు పెంచుకుంటే మన విడ్డలు
సన మనవలు ఎక్కడ చస్తారో ఆలోచించాలి. ఈ మత సామరస్యము
సాధించడం కోసం ఆనాడు సోదరుడు నరేంద్రగారిని పంపించాను. మంత్రివర్గమును
పంపించాను, వారు అక్కడ పరిస్థితులు చక్కచేసి వచ్చారు. హిందూ ముస్లిములు
గాయా, ఖాయాగా అల్లీస్ దగ్గర ఉంటారని చెప్పారు. ఆ తరువాత రాత్రి

నాకు తెలిసింది. బందు జరగబోతోందని తెలిసింది. ఆ బందు జరగకూడదని, బందు జరిగితే విష పరిణామాలు ఉంటాయని చెప్పాను. నేను ఎవరితో చెప్పానో వారి కేర్లు యిక్కడ చెప్పనక్కరలేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడిన వారి పేర్లు చెప్పాలి.
(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎస్. టి. రామారావు :—కాని అనాడు దురదృష్టవశాత్తు బందు జరిగింది. దీని పరిణామం ఏదో ఉంటుందని అనుకుంటూనే ఉన్నాము. దానికొరకు పోలీసు బందోబస్తు గట్టిగా చేయడం జరిగింది. అనాడు ప్రాంతానాంతరం 12 గంటల తరువాత గందరగోళం జరిగి సైన్య విహారం జరిగింది. పోలీసులమీద రాళ్ళు రువ్వడం జరిగింది. ఏ గత్యంతరం లేకుండా నోరుమూసుకుని కూర్చోవాలా పోలీసులు అని నేను అడుగుతున్నాను. వారు శాంతిభద్రత కాపాడు ము కొరము ఉన్నారు. మనకు తెలివకుండా పోలీసు డిపార్టుమెంటును నిండు కడం మంచిది కాదు. పోలీసులు రక్షకభటులై శాంతిభద్రతలు కాపాడేవారు. మత వైషమ్యాలతో రోడ్డు అంశా నెత్తురు మయం అయిపోతూ ఉంటే పోలీసువారు కూడా ఎంతమంది దెబ్బలు తిన్నారో యవార్థం తెలుసుకున్న వారికి తెలుస్తుంది. ఊరికే పోలీసులు పుపాకులు పేల్చరు, పేల్చారు అంటే పేల్చకుండా పడిఉండడానికి కాదు పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉన్నది. నేను యితవరకూ ప్రశాంత భావం అవలంబించాను. అదే సామరస్యభావం లేనినాడు యిటువంటి సైన్య విహారాలు జరుగుతూ ఉంటే చూచి ఊరుకునే అశక్తుడను కాను. నేను ఎటువంటి ప్రదేశాలకైనా వెళ్ళగలను. ఏకీవాడనుకాను. కాని ఏ విధంగా అయినా శాంతిభద్రతలు కాపడవలసిన శాధ్యత నామీద ఉంది. నేను ఎవరిపేర్లు చెప్పడం లేదు. అది సోదరులు గౌరవించి మన్నించాలని కోరుతున్నాను. ఇంతటితో పోలేదు. ఇకముందు ఉన్నది మన భవవ్యక్తు. ఇప్పుడు యీ మత వైషమ్యాలు మరచిపోయి అందరూ సామరస్య భావంతో యిప్పుడైనా మెలగాలని అది మన విద్యుక్తధర్మమని మనవిచస్తున్నాను. ఈనాడు ఈ కొట్లాటలలో దెబ్బలు తిన్నవారి తిష్ట చదివితే మన స.స్కారం ఎక్కడిపోయింది? మనలో మానవత్వం ఉందో పశుత్వం ఉందో తెలుస్తుంది. ఈనాడు తెలివిగలవారు, విజ్ఞతగలవారు, చదువుకున్నవారు ప్రకృతివశేషిన ఈ విషజీవం జాతిలో ఏవిధంగా చొచ్చుకు పోతున్నది? అది ఏ విష పరిణామాలకు దారితీస్తుంది అనేది చూడాలి. ఈనాడు 92 మంది కత్తిపోట్లకు గురి అయినారు. ఇన్ షేషంట్టుగా అనుప్రతి లలో చేరి ఉన్నారు. చావులు 6 మొత్తం అరెస్టులు 20 ఈ 20 మందినే కాకుండా యింకా ఎంతోమందిని అయినా అరెస్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదు. ఈ ప్రభుత్వం అసమర్థతలో చూస్తున్నది అనుకుంటే అప్పుడు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా వ్యవహరించారో మాకు తెలుసు. అంతవరకు వెళ్ళకూడదు పరిస్థితి అని సామరస్య భావంతో శాంతిని పరిరక్షించవలసిన శాధ్యత ఉందని శాంతియుతంగా వివరిస్తున్నాను. ఈనాడు పోలీసు డిపార్టుమెంటు సామరస్యంతో వ్యవహరించింది కాబట్టి, సమర్థతలో వదిలేసింది కాబట్టి అంతటితో

అవగలిగాము. ఎవరైనా సరే అమాయకులైన పసిపిల్లలను ఇంట్లో విష బీజాలు నాటి ఒయటికి పంపుతామన్నారు. వారు చేస్తున్నారు. మనము సంతోషంగానే ఉన్నాము. కాని అటువంటి పనులు చేయిస్తున్నవారు ధైర్యంగా బయటకు రావాలి. చాటున ఉండి యీ పనులు చేయించకూడదు. స్వాస్థ్యం యిప్పుడు మనిషిలో గూడు కట్టకుపోయింది. అదే యీనాటి యింత దురాచారానికి కారణం అయింది. ఇక నైనా మన తప్పు తెలుసుకొని ఏ మాత్రము అయినా సామరస్యం నెలకొనేటట్లు బాధ్యతతో ప్రజాస్వామ్యమైన మనము మనకు శాంతిసామరస్య ధేయం నిరూపించుకుంటే తప్ప, అందరూ ఒకేసారి కళ్ళతటకు పాటుబడితే గాని యీ నగరాన్ని రక్షించలేము. విష బీజాలు ఉన్నంత కాలం, స్వాస్థ్యం ఉన్నంత కాలం యీ మచ్చ మచ్చగానే ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ మహమ్మద్ ర బాలి:— ముఖ్యమంత్రిగారు ఉండి నై గాళ్ళాన్ని ప్రకటించకూడదు. పిరికిమందు పోయకూడదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, ఆ వివరాలు కూడా నేను చదవ 12-50-p.m ఉండలేదు. విషాన్ని దిగమింగుతున్నానని నేను ముందే చెప్పాను. ఇప్పటికైనా నా మనసులోని బాధను అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎవరూ బాధపడే పనిలేదు. ప్రభుత్వ నిర్వహణ డిగా బాధ పడుతున్న వాడిని నేను. ఇది మా ప్రభుత్వమునకు మృగ అని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతవరకూ సహించి ఉర్పుతో ఉన్నాను. పోలీసు వారి, ఫైరింగు ఎక్కడా కూడా అన్యాయంగా జరగలేదు. కాని రక్షణకే వారు అధికారాన్ని వినియోగించడము జరిగింది. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు జోచిత్యపరమైన సహనంతో, శాంతితో దీనిని యోచించాలని, ఎక్కువ దీనిని సాగదీయకుండా ఉండాలని కోరుతున్నాను. జరిగిన దురదృష్టానికి చింతిస్తు, భవిష్యత్తులో అలాగే రమూ కలసి మెలసి, బక్రీదు, సనాయక చర్య శాంతియుతంగా జరుపుకోవడానికి మనందరమూ ప్రయత్నించాలని కోరుకున్నాను. ఈ విషయంపై ఇంతకుంటే చెప్పడమేకోలేదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా పట్టుదలతో అంగరేణి ప్రభావితం చేయడానికి అవగతంగా ప్రసంగించారు. విషయం పత్రికలపై ది. తప్పని సరిగా చర్చ తీసుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు తమ ప్రసంగంలో చెప్పారు. 20 మందిని అరెస్టు చేయడం జరిగిందని వారన్నారు. ఇంత వారు ఇంకా ఇరిగితే, ఇంత రక్తపాతం జరిగితే, 20 మందినేనా అరెస్టు చేయవలసింది? ఫోనులో ఎవరితోనో మాట్లాడినట్లు, వారి పేరు చెప్పక రలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. సభామూలంగా పేరు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. బి ద్ కు కారకులైన వారి పేరు తెలిసి కూడా చెప్పకపోవడం బరహాటు. అందుచేత ఆ పేరును ఒయట పెట్టలి. మహమ్మద్ అబ్దుల్లా అజీజ్ అనే వ్యక్తి ఉర్దూ విలాప్ అనే పత్రికలో బి అరెస్టు చేశారు. ఆ కాపీ మీకు కూడా పంపుతాను. మంతే ఈ నగరంలో అల్లకల్లోలాన్ని లేపి, మతతత్వాన్ని చెచ్చుకొట్టి.

ఆ వాదంతో అమాయకులైన వారిని బలి తీసుకుంటున్నాగా, మజ్లిస్ ఇరవాడల ముస్లిమిన్ అనే పేరుతో ఈ సంస్థ నడుస్తోంది. దాని నాయకులే ఈ మసీదా కల్లోలానికి కారణమని వారు స్పష్టంగా చెప్పారు. దీనికి ఏ విధమైన నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది? ఆ నాయకులను వెంటనే అరెస్టు చేసే ఆలోచన ఏమైతా చేసి సభాముఖంగా తెలియజేస్తారా?

شری سلطان صلاح الدین اویسی - چیف منسٹر صاحب نے بڑے جوش و خروش کے ساتھ تقریر کی اور بہت اچھی اداکاری کے ساتھ - میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا آپ جوڈیشنل انکوائری کروائینگے کیونکہ یہ تمام چیزیں اس وقت ہی سامنے آسکتی ہیں - ایک سپریم کورٹ کے جج کے ذریعہ جوڈیشنل انکوائری کروائی جائے اور میں چاہتا ہوں کہ یہ تمام واقعات جیسے منگل ہاٹ اور تمام دیگر واقعات ان تمام واقعات کو بھی لانا چاہئے - آج آپکی تقریر سے یہ اندازہ ہوتا ہے - بند منایا گیا یہ مائنارٹیز کا اپنا دستوری حق استعمال کرتے ہیں - خیر تمام اندر کے ذہن ہمارے سامنے آتے ہیں کیا ہمیں جمہوری حق بھی حاصل نہیں ہے - کبھی آپ نے یہ نہیں کہا کہ آخر حیدر آباد اور پورے ہندوستان میں لائٹی چلانا برچھے مارنا یہ ٹریننگ ہو رہی ہے - اس کو بند کرنے کے لئے آپ نے نہیں کہا - آخر یہ لائٹی چلانا برچھے اور چاقو پھرانہ یہ سب کس کیلئے ہو رہا ہے - جب پاکستان سے جنگ ہوئی تو یہ سب بانکڑے پہلوان وہاں پر جا کر نہیں لڑے پھر آخر کس کے لئے ہو رہا ہے - اسلئے آپ نے کچھ نہیں کہا لیکن افسوس ہوتا ہے جس طریقہ سے تقریریں ہوئیں بند کے پیچھے کون تھے بہت چھپ چھپ کے مگر باہر نکلتے ہیں - لیکن نکل جاتے ہیں - میں یہاں کہتا ہوں جیسا کہ ایک شاعر نے کہا - ”صاب چھپے بھی نہیں سامنے آتے یہی نہیں“، کم از کم ایک موقع ملا اب کچھ چہروں کے نقاب بے نقاب ہو گئے ہیں - آپ نے کبھی یہ نہیں کہا چیف منسٹر صاحب جب ایک مسجد کے مینار توڑ دیئے گئے اس کیلئے آپ نے کچھ بھی نہیں کہا - آپ نے اس پریڈ کیلئے کچھ نہیں کہا - آخر یہ پریڈ کیوں ہوتا ہے - یہ لائٹی چلانا چاقو چلانا کون سیکھتے ہیں - کیوں اس تعلق سے آپ خاموش رہتے ہیں - یہاں یہ تقریریں ہوئیں کہ بند کیوں منایا گیا اس کے پیچھے کس کا ہاتھ تھا - وہ فلاں کون تھے - میں کہوں گا کہ یہ غلطی میری نہیں تھی بلکہ یہ ہمارا جمہوری حق تھا - میں نے استعمال کیا میں نے احتجاج کروایا جب ہم ہندوستان میں ایک دفعہ بند مناتے ہیں تو آپ کو اتنا غصہ آجاتا ہے لیکن پچاسوں بند منائے گئے پچاسوں چیزیں ہوئیں - یہ بڑی ہی افسوس ناک بات ہے کہ لوگ نماز پڑھتے کیلئے ہتیار لیکر نکلتے تھے - میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ پولیس نے کتنے ہتیار ضبط کئے ہیں - پھر بتائے کہ کس کس کے پاس سے ہتیار نکالے س ایوان کو گمراہ کرنا کہ نماز پڑھنے کے لئے جارہے ہیں - تو ہتیار لیکر جارہے ہیں - کیا نماز پڑھنے جارہے ہیں یا کوئی جنگ لڑنے جارہے ہیں - میری سمجھ میں نہیں آتا

سی طریقہ سے جب میرٹھ کے اندر نمازی نماز پڑھنے کے لئے گئے تو نمازیوں پر گولیاں
رسانی گئیں۔ اگر پرانے واقعات کو دہرانا چاہتے ہیں تو بڑی ہی افسوس کی بات ہے۔
اگر آپ واقعی حقائق کا پتہ چلانا چاہتے ہیں تو آپکا کام ہے۔ کہ ایک ہائی کورٹ
کے جج کے ذریعہ جوڈیشنل انکوائری کرائیں تو معلوم ہوگا کہ حقیقت کیا ہے۔ آپ
حقائق کی پردہ پوشی نہ کریں خالی باتوں سے کوئی چیز حاصل ہونے والی نہیں ہے
معلوم ہوگا کہ آخر منگل ہاٹ میں کیا ہوا۔ بڑے افسوسناک واقعات ہوئے ہیں۔
یقیناً انسنسٹریشن اور پولیس کی تائید کرنا کہ پولیس جو کچھ کر رہی ہے۔ اچھا
کر رہی ہے۔ یہ انتہائی ناقص قسم کا انتظام ہے۔ آپ بتائیے جناب اسپیکر صاحب
میں صرف ایک منٹ چاہوں گا اس سے پہلے بھی ایک سرجیشن کا نام لیکر ایک لمبی
تقریر فرمائی۔ اس کیلئے اپنے نے کچھ نہیں کہا۔ میں صرف ایک چیز کہنا چاہتا
ہوں کہ ایک عورت اپنی عصمت لٹا رہی ہے تو اس کو رندی کہا جاتا ہے۔ ایک آدمی
اس عورت کی بروکری کرتا ہے تو اس کو پنپ کہا جاتا ہے۔ لیکن یہ پولیس والے
ڈریس پہن کر ان سے معمول لیتے ہیں۔ اس عورت اور پنپ سے تو ڈکشنری میں ان
پولیس والوں کا کیا نام ہے ذرا چیف منسٹر صاحب یہ بتائیں۔ آخر یہ تمام چیزیں
کیا ہیں۔

شری کے۔ راجی ریڈی :- مسٹر اویسی صاحب آپ نے اپنی تقریر میں ایک
الزام ایسا ثابت کیا ہے کہ چیف منسٹر صاحب پردہ پوشی کر رہے ہیں اور چیف
منسٹر صاحب اپنے ساتھی بھائیوں کے ساتھ اچھا توازن نہیں کر رہے ہیں۔ جناب
اویسی صاحب آپ نے اپنے پورے الزامات ہر دو پارٹی کی جانب سے چیف منسٹر
کے کندھے پر رکھنا چاہتے ہیں آپکی پوری تقریر غلط ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :- آپکو میری تقریر سمجھنے کی صلاحیت
ہی نہیں ہے۔

شری کے۔ راجی ریڈی :- آپکی تقریر شاتی کرنے کے لئے ہونا چاہئے تھا
مگر آپکا مقصد یہ ہے کہ ہر دو پارٹی کے الزامات چیف منسٹر پر ڈالنا چاہتے ہیں
یہ بالکل غلط ہے۔ حیدرآباد سٹی کے اندر جگڑے ہو رہے ہیں چاقو چل رہے ہیں
حیدرآباد سٹی میں جو فائرنگ ہوئی ہے وہ لا اینڈ آرڈر میٹین کرنے کیلئے کی گئی
ہے۔

శ్రీ ఎం.ఎం.శె. థామస్ చాదరి:- బయట సిఐడెస్ పీస్ ఫుల్ గా
వుంచాం. ఈ సభలో మనలను మనము చెప్పగొట్టుకొని బయట ప్రజలలో
కాంతి భద్రతలకు అటంకము కల్గించకూడదు. కాబట్టి ఇక ఈ చర్చను
ఆపివేయండి.

మిష్టర్ స్పీకర్ :- మీరే లేస్తున్నారు.

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, as I mentioned on a number of occasions earlier and to-day too, the convention of the House is that reference to communities and places of worship should be avoided. To-day, in the House for the first time there is blatant con-avenion of this. Very inflammatory speeches are made by many Members. So, there is need to give direction to the Members in this regard.

Mr. Speaker:—I am requesting the press not to publish references to other religious or religious instructions.

Sri S. Jaipal Reddy:—Provocative references..

Mr. Speaker:—Yes, provocative references also. I am told previously inspite of my requests, there are certain items. Please see that such things are not published.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ప్రెస్ లో వచ్చే వార్తలనే ఇక్కడ మనము సభా ముఖంగా మాట్లాడుకొన్నాము.

మిష్టర్ స్పీకర్:—ఇక్కడ వాతావరణాన్ని చెడగొడుతున్నారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ప్రెస్ లో రాలేదనా మీ ఉద్దేశ్యము. సభలో మాట్లాడుతున్న విషయాలు ప్రెస్ లో రాలేదని మీ భావమా? వచ్చాయి. ప్రజలకు అన్ని విషయాలు తెలుసు. ఈ సభలో చర్చించిన విషయాలు మరల పత్రికా ముఖంగా వెళ్ల కూడదనడంలో అర్థము లేదు. శాంతి వుందని మనందరం భావించి పాఠపడుతున్నాము, ముఖ్యమంత్రి గారు క్లియర్ గా చెప్పాలి. అరెస్ట్ లు జరుపుతున్నారా లేదా? ఎందుచేత అరెస్ట్ లు జరపడం లేదు?

Sri S. Jaipal Reddy:—Thers should be direction to the Press, not request.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—డై రెక్షన్ యిచ్చే అధికారము లేదు. స్పీకరుగారు రిక్వెస్ట్ చేయవచ్చు. డై రెక్షను అనేది యివ్వడానికి వీలు లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:—నా విషయం నేను చూసుకొంటాను.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, Will the Chief Minister convene a meeting of the City Legislators and take their advice and take action irrespective of the personalities or organisations with regard to the previous incident? Let him assure.

شری سلطان صلاح الدین اویسی:— میں چیف منسٹر سے گزارش کرتا ہوں کہ پورے آندھرا پردیش اور خاص کر حیدرآباد میں جو پریڈ اور ڈرل ہوتے ہیں جیسے چاقو چلانا - برچھے مارنا میں پھر گزارش کرتا ہوں کہ چیف منسٹر صاحب اس ڈرل اور پریڈ کو بند کریں -

Sri S. Jaipal Reddy:—Is the Matter closed or not?

(Interruptions)

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, as I mentioned on a number of occasions earlier and to-day too, the convention of the House is that reference to communities and places of worship should be avoided. To-day, in the House for the first time there is blatant con-aven ion of this. Very inflammatory speeches are made by many Members. So, there is need to give direction to the Members in this regard.

Mr. Speaker:—I am requesting the press not to publish references to either religious or religious instructions.

Sri S. Jaipal Reddy:—Provocative references.

Mr. Speaker:—Yes, provocative references also. I am told previously in spite of my requests, there are certain items. Please see that such things are not published.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ప్రెస్ లో వచ్చే వార్తలనే ఇక్కడ మనము సభా ముఖంగా మాట్లాడుకొన్నాము.

మిష్టర్ స్పీకర్:—ఇక్కడ వాతావరణాన్ని చెడగొడుతున్నారు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—ప్రెస్ లో రాబేదనా మీ ఉద్దేశ్యము. సభలో మాట్లాడుతున్న విషయాలు ప్రెస్ లో రాబేదని మీ భావమా? వచ్చాయి. ప్రజలకు అన్ని విషయాలు తెలుసు. ఈ సభలో చర్చించిన విషయాలు మరల పత్రికా ముఖంగా వెళ్ల కూడదనడంలో అర్థము లేదు. కాంతి వుందని మనందరం భావించి వారపడుతున్నాము, ముఖ్యమంత్రి గారు క్లియర్ గా చెప్పాలి. అరెస్టులు జరుపుతున్నారా లేదా? ఎందుచేత అరెస్టులు జరపడం లేదు?

Sri S. Jaipal Reddy:—There should be direction to the Press, not request.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:—డై రెక్టర్ నిచ్చే అధికారము లేదు. స్పీకరుగారు రిక్వెస్ట్ చేయవచ్చు. డై రెక్టరు ఆనేది నివ్వడానికి వీలు లేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:—నా విషయం నేను చూసుకొంటాను.

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, Will the Chief Minister convene a meeting of the City Legislators and take their advice and take action irrespective of the personalities or organisations with regard to the previous incident? Let him assure.

شری سلطان صلاح الدین اویسی:— میں چیف منسٹر سے گزارش کرتا ہوں کہ پورے آندھرا پردیش اور خاص کر حیدرآباد میں جو پریڈ اور ڈل ہوئے جیسے جاقو چلانا - پرچھے مارنا میں پھر گزارش کرتا ہوں کہ چیف منسٹر صاحب اس ڈل اور پریڈ کو بند کریں۔

Sri S. Jaipal Reddy:—Is the Matter closed or not?

(Interruptions)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర — ఆర్.ఎస్.ఎస్. గురించి మాట్లాడే విషయం యిక్కడ లేదు. ఈ ఇన్స్ట్రక్షన్ సంబంధం లేదని మనవి చెస్తున్నాను.

Sri P. Ramachandra Reddy (Sanga Reddy):—Please permit me to suggest, without saying anything I rise to draw your attention, Let us go to the next item.

Sri N. Indrasena Reddy:—Is he going to arrest all the people or not?

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, you go to the next item.

(Interruptions)

Sri N. Indrasena Reddy:—No, we are not going to allow

(Interruptions)

Mr. Speaker:—You have no business to obstruct the proceedings of the House Please sit down.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఈ విషయం ఇంక కొనసాగకూడదని మీరు ఎంత అదుర్దాతో వున్నారో మేము కూడ అంత అదుర్దాతోను వున్నాము. ఆ పరియాల్లో వుండి బాధలు పడినవారికి తెలుసుంది whether the Chief Minister will convene a meeting of the City legislators and take their suggestions and arrest the culprits? హౌస్ లో చర్చిస్తే వాస్తవాలు బయటకు పోకూడదు అన్నారు. సమాజము పెట్టి చర్చిస్తే ఏమిటి అభ్యంతరం? Let the Chief Minister assure that he will call a meeting.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు :—ఈ విషయం నేను ఆలోచించి గాని చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రాజీవారెడ్డి : - ఎవరైతే ఇన్ చార్జ్ అయినారో వారిని అరెస్టు చేస్తున్నారా లేదా?

Mr. Speaker :—I am warning. It is very bad.

(Interruptions)

Sri N. Indrasena Reddy :—We want specific instructions from the Chief Minister about arrests.

(Interruptions)

Sri N.T. Rama Rao :—I have told already that 20 arrests have been made and the responsible persons behind this shall be arrested if they are proved that they are the culprits. 1-10 p.m.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :—అధ్యక్షా, దీనికి భాద్యులెవరో ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలుసు.

(ఇంటరప్షన్స్)

84 12th September, 1983.

Matters Under Rule 329
re: Police Firing in Hyderabad City.

ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే చర్యలు తీసుకుని కాంతి భద్రతలు కాపాడుటానికి
పూనుటం మీ మేము సహకరిస్తాము.

(ఇంటర్వ్యూ)

భాద్యులె న వారిని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదని అడుగుతున్నాను వారిని వెంటనే
అరెస్టు చేయాలి. వెంటనే ఆ నాయకులను అరెస్టు చేస్తారా లేదా?

(ఇంటర్వ్యూ)

Mr. Speaker :—Don't drive me to the unpleasant situation.

(Interruptions)

Mr. Speaker :—I adjourn the House to meet again at 8-30 A.M.
tomorrow.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 A.M. on
Tuesday the 13th September, 1983.)

